

Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu
Program Ochrony Środowiska dla
Powiatu Skarżyskiego
na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028

opracowany przez:

PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik
26-200 Końskie ul. Polna 72
tel./fax: 41 372 49 75
e-mail: basz@post.pl
www.basz.pl

przy współpracy:

Starostwa Powiatowego
w Skarżysku-Kamiennej

Skarżysko-Kamienna 2021

1. WPROWADZENIE.....	4
1.1. PODSTAWA PRAWNA I CEL PROGNOZY	4
1.2. ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA „PROGNOZY...”	4
1.3. ZAWARTOŚĆ „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU SKARŻYSKIEGO NA LATA 2021-2024 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2028”.....	6
1.4. CELE "PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU SKARŻYSKIEGO NA LATA 2021-2024 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2028"	6
2. POWIĄZANIA PROJEKTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
3. ANALIZA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO NA TERENIE POWIATU SKARŻYSKIEGO	9
3.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU SKARŻYSKIEGO.....	9
3.2. GLEBY	10
3.3. WODY PODZIEMNE	10
3.4. WODY POWIERZCHNIOWE.....	14
3.5. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	14
3.6. ZASOBY PRZYRODNICZE I LASY	15
3.6.1. Lasy	15
3.6.2. Obszary chronione.....	15
3.7. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	21
3.8. HAŁAS I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	21
3.9. GOSPODARKA ODPADAMI.....	23
4. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU SKARŻYSKIEGO ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU POŚ	24
4.1. DEGRADACJA GLEB I POWIERZCHNI ZIEMI.....	24
4.2. ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH.....	25
4.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	28
4.4. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	30
4.5. HAŁAS.....	31
4.6. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	32
5. GŁÓWNE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM ORAZ ICH UWZGLĘDNIENIE PODCZAS OPRACOWANIA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA...”	33
6. ZADANIA UJĘTE W PROJEKCIE „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU SKARŻYSKIEGO NA LATA 2021-2024 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2028”	43
7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	49
7.1. MATRYCA WPŁYWÓW ZADAŃ POŚ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA	49
7.2. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA, CZAS TRWANIA, ZASIĘG, CZĘSTOTLIWOŚĆ I ODWRACALNOŚĆ ODDZIAŁYWAŃ.....	60
7.3. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	61
7.4. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH	68
7.5. ODDZIAŁYWANIE PLANOWANYCH INWESTYCJI.....	68
7.5.1. Oddziaływanie planowanych inwestycji na poszczególne formy ochrony przyrody	68
7.5.2. Oddziaływanie planowanych inwestycji na elementy przyrody	83
7.5.3. Oddziaływanie planowanych inwestycji na zdrowie i życie ludzi	92
8. ROZSTRZYGNĘCIA ADMINISTRACYJNE DLA PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ	94
9. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI "PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU SKARŻYSKIEGO NA LATA 2021-2024 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2028”.....	95
10. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ SŁUŻĄCYCH ZAPOBIEGANIU, OGRANICZANIU LUB KOMPENSACJI PRZYRODNICZEJ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ PROJEKTU POŚ DLA POWIATU SKARŻYSKIEGO	95

11. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROJEKCIE POŚ DLA POWIATU SKARŻYSKIEGO	98
12. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE PROJEKTU "PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU SKARŻYSKIEGO NA LATA 2021-2024 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2028"	98
13. NIEDOSTATKI I BRAKI MATERIAŁÓW UTRUDNIAJĄCE OCENĘ SZKODLIWEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	99
14. INFORMACJE KOŃCOWE	99
14.1. METODY WYKORZYSTANE PRZY OPRACOWANIU „PROGNOZY...” I ANALIZIE "PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY..."	99
14.2. METODY ANALIZY REALIZACJI SKUTKÓW "PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA..."	100
14.3. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU POŚ.....	100
15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	100

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna i cel Prognozy

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” jest art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 247 ze zm.). Artykuł ten zobowiązuje organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to ze stosowaniem w prawodawstwie polskim postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zgodnie z zapisami ustawowymi przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego (...) koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju (...) polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystania terenu, opracowywane lub przyjmowane przez organy administracji (...) polityki, strategii, planu i programu, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000”.

Nadrzędnym celem „Prognozy...” jest określenie potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą wystąpić po wdrożeniu zapisów projektu "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028" jak również sformułowanie zaleceń o charakterze przeciwdziałania lub minimalizacji dla wszelkich jego negatywnych oddziaływań. „Prognoza...” winna wspierać proces decyzyjny dla realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska.

Celem przeprowadzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko...” jest:

- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w projekcie "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028"
- ocena potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania zapisów dokumentu
- przygotowanie ewentualnych wytycznych, które pozwolą na udoskonalenie końcowej wersji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego ...”.

1.2. Zawartość merytoryczna „Prognozy...”

Zawartość niniejszej „Prognozy...” wynika z powyżej przedstawionej ustawy dotyczącej udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

W sprawie przeprowadzenia procedury środowiskowej do dokumentu "Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028" Powiat Skarżyski wystąpił z pismami do:

- Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach (odpowiedź: znak pisma – NZ.9022.5.87.2021 z dnia 30.08.2021r.)
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach (odpowiedź: znak pisma – WOO-III.411.11.2021.AN z dnia 27 sierpnia 2021 r.)

Zgodnie z art. 51 ust 2 ustawy o oś „Prognoza oddziaływania na środowisko”:

1. Zawiera:
  - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
  - b) informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
  - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości ich przeprowadzania,
  - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
  - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
  - f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74 a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
  - g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;
2. Określa, analizuje i ocenia:
  - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
  - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
  - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
  - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
  - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.
3. Przedstawia:
  - a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.3. Zawartość „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Zgodnie z Ustawą „Prawo ochrony środowiska” jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek opracowania „Programu Ochrony Środowiska”.

Poprzedni „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” przyjęty został Uchwałą Nr 237/XXXIV/2017 Rady Powiatu Skarżyskiego z dnia 22 czerwca 2017r.

Celem programu jest przeprowadzenie analizy stanu obecnego środowiska naturalnego w powiecie oraz określenie kierunków działań bieżących i długofalowych samorządu w zakresie ochrony środowiska.

Projekt "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028" opracował zespół konsultantów PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik (Końskie, ul. Polna 72).

Projekt "Programu..." składa się z części:

- Przedmiot i zakres opracowania
- Podstawy i cel opracowania
- Metodyka opracowania programu
- Charakterystyka powiatu
- Działania samorządu powiatu w latach 2016-2019
- Ocena stanu środowiska w poszczególnych obszarach przyszłej interwencji
- Adaptacja do zmian klimatu
- Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
- Działania edukacyjne
- Monitoring środowiska
- Analiza zgodności programu z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym
- Analiza SWOT
- Cele, kierunki interwencji oraz zadania i ich finansowanie
- Zarządzanie ochroną środowiska
- Wdrażanie programu ochrony środowiska dla powiatu skarżyskiego
- Streszczenie w języku niespecjalistycznym

1.4. Cele "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Priorytety w zakresie ochrony środowiska dla powiatu to:

- poprawa stanu środowiska w poszczególnych obszarach interwencji powiatu

- przyjazny środowisku naturalnemu rozwój gospodarczy powiatu

Działania w Programie realizowane będą w podziale na obszary interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze.

2. Powiązania projektu z innymi dokumentami

Przy opracowywaniu projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego korzystano z zapisów zawartych w niżej wymienionych dokumentach sporządzonych na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności;
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.);
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku;
- Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”;
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030;
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030;
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030;
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku;
- Krajowy Program Ochrony Powietrza w Polsce do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.);
- Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły;
- Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju;
- Aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2022;
- Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów;
- Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032;
- Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej;

- Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej;
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (ze zmianami);
- Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2015-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025, Kielce 2015;
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego 2016-2022, Kielce 2016;
- Strategia Rozwoju Powiatu Skarżyskiego na lata 2015-2023, Skarżysko-Kamienna wrzesień 2015;
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024, Skarżysko-Kamienna 2017.

Priorytety i zadania objęte projektem dla „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego” realizują cele środowiskowe ujęte w dokumentach strategicznych w zakresie ochrony środowiska zarówno na szczeblu krajowym, wojewódzkim powiatowym jak i gminnym.

3. Analiza stanu środowiska naturalnego na terenie powiatu skarżyskiego

3.1. Ogólna charakterystyka powiatu skarżyskiego

Powiat Skarżyski leży w centralno-północnej części województwa świętokrzyskiego. Graniczy z powiatami województwa świętokrzyskiego: Starachowickim, Koneckim i Kieleckim, oraz województwa mazowieckiego: z Powiatem Szydłowieckim. Powiat Skarżyski tworzy 5 gmin:

- Skarżysko-Kamienna – gmina miejska, jednocześnie miasto powiatowe,
- Suchedniów – gmina miejsko-wiejska,
- gminy wiejskie: Bliżyn, Łączna i Skarżysko Kościelne.

Powierzchnia ogólna Powiatu wynosi 395,5 km². Powiat Skarżyski liczy ogółem 73163 mieszkańców (wg stanu na 31.12.2020r.), największe skupiska ludności występują w miastach i miejscowościach będących siedzibami gmin.

Powiat jest korzystnie ulokowany pod względem komunikacyjnym – krzyżują się tu znaczące szlaki komunikacyjne: droga ekspresowa Nr 7 wiodąca z Gdańska przez Warszawę, Skarżysko-Kamienna i Kraków do granicy ze Słowacją oraz droga Nr 42 na kierunku Łódź – Skarżysko-Kamienna - Rzeszów, łącząca równocześnie największe przemysłowe miasta północy województwa świętokrzyskiego.

Struktura powierzchniowa gospodarstw rolnych charakterystyczna dla całego regionu jest niekorzystna, nie zapewniająca efektywności produkcji. Przewagę stanowią gospodarstwa o powierzchni od 1 ha do 5 ha (56% ogólnej powierzchni użytków rolnych).

Powiat Skarżyski posiada duże walory krajobrazowe i rekreacyjne – poza terenami pod ochroną, dużą powierzchnią lasów są atrakcyjne zbiorniki wodne z bazą rekreacyjną (Rejów, Bernatka, Suchedniów, Mostki, Jaśle i zalew Bliżyński) oraz szlaki turystyczne.

Zgodnie z podziałem fizykogeograficznym teren Powiatu Skarżyskiego należy do makroregionu Wyżyna Kielecka, obejmującego znaczną część Płaskowyżu Suchedniowskiego oraz fragmenty mezoregionów: od północy Garbu Gielniowskiego i Przedgórze Łżeckiego oraz od południa Gór Świętokrzyskich.

Głównymi osiami morfologicznymi Powiatu są, prostopadłe do siebie, doliny rzek Kamiennej i Kamionki. Dolina rzeki Kamiennej, o długości ok. 28 km w obrębie Powiatu i generalnym przebiegu W-E, posiada rzędne dna wahające się w granicach 280-217 m n.p.m. przy spadku podłużnym 0,2 %. Dolina rzeki Kamionki o długości 17 km i przebiegu S-N leży w całości na terenie Powiatu. Jej tereny źródłiskowe położone w rejonie Gozdu znajdują się na wysokości ok. 360 m n.p.m., a ujście do Kamiennej na rzędnej ok. 235 m n.p.m. Spadek podłużny doliny wynosi 0,7 %.

Na południe od doliny Kamiennej wznosi się wysoczyzna Płaskowyżu Suchedniowskiego. Średnia jej wysokość waha się w granicach 340 – 350 m n.p.m. osiągając w kilku kulminacjach rzędne 390 i 407 m n.p.m. Od doliny Kamiennej jest ona oddzielona wyraźną krawędzią w formie długich stoków o wysokości ok. 50 – 60 m. Wysoczyzna rozcięta jest doliną Kamionki, w rejonie Suchedniów – Skarżysko-Kamienna głębokość rozcięcia wynosi 40 – 50 m.

Południowy fragment powierzchni Powiatu w rejonie wsi Klonów, gm. Łączna, leży w obrębie Pasma Klonowskiego osiągającego kulminację na Bukowej Górze (483 m n.p.m) należącego do Gór Świętokrzyskich.

Północno-zachodni fragment powierzchni Powiatu położony na północ od doliny Kamiennej obejmuje swym zasięgiem wysoczyznę Garbu Gielniowskiego o średniej wysokości 300–320 m n.p.m. z kulminacją na Górze Altana 408 m n.p.m.

Północno-wschodni kraniec Powiatu, w rejonie Skarżyska Kościelnego, należy do Przedgórze Łżeckiego. Jest to teren dość nisko położony w stosunku do otaczających go wysoczyzn o średniej rzędnej wahającej się w granicach 230–240 m n.p.m. z kulminacją na Grzybowej Górze (254 m n.p.m.).

3.2. Gleby

W granicach Powiatu Skarżyskiego wyróżnia się (wg klasyfikacji M. Strzemeskiego) suchedniowski region gleb wykształconych na utworach piaskowcowych dolnego triasu, północno-łysogórski region gleb wykształconych na piaskowcowym paleozoiku oraz częściowo gielniowsko-skarżyski region gleb wykształconych na piaskowcowym retyku i liasie.

Największe rozprzestrzenienie posiadają gleby bielicowe z płytkim poziomem próchnicznym i brunatne wytworzone z piasków, glin i iłów. Są to gleby kamieniste i mocno zakwaszone. W dolinach rzecznych występują gleby pochodzenia organicznego i mineralnego: mady rzeczne, gleby mułowe, mułowo-torfowe, torfowe i murszowe.

Na obszarze Powiatu Skarżyskiego dominują gleby o niskiej wartości produkcyjnej. Zdecydowana większość należy do klasy bonitacyjnej od IVa do VI, głównie są to kompleksy żytne słabe i naj słabsze (żytnio-łubinowe). Niewielki areał zajmują gleby klasy IIIa i IIIb, tworzące kompleksy pszenne: dobry i wadliwy (północno-łysogórski region gleb).

3.3. Wody podziemne

Na obszarze Powiatu Skarżyskiego wody podziemne występują w poziomach: sylursko-dewońskim, triasowym, jurajskim i czwartorzędowym.

Sylursko-dewoński poziom wodonośny – związany jest z kompleksem piaskowcowym wykształconym w postaci piaskowców wiśniowych z wkładkami łupków ilasto-mułkowych syluru (warstwy klonowskie) oraz piaskowców kwarcytowych dolnego dewonu. Występuje na południowych stokach Pasma Klonowskiego (rejon wsi Klonów), na południowym skraju Powiatu. Zbiornik ma charakter szczelinowy, zwierciadło wody najczęściej występuje pod niewielkim ciśnieniem. Zbiornik ten ma małe zasoby, poziom wodonośny nie posiada warstwy izolującej i jest bardzo wrażliwy na zanieczyszczenie. Zbiornik posiada znaczenie lokalne – ujęcia wody dla wsi Klonów.

Dewoński poziom wodonośny – związany jest z węglanowymi utworami dewonu środkowego i górnego (wapienie). Na terenie Powiatu występuje na powierzchni ok. 1 km² u podnóża Pasma Klonowskiego (rejon wsi Zagórze, gm. Łączna). Stanowi on zachodni kraniec Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 419 – Bodzentyn (całkowita powierzchnia 52 km²). Jest to zbiornik typu szczelinowo-krasowego, jego zasoby dyspozycyjne wynoszą 12000 m³/dobę, jednak w obrębie Powiatu Skarżyskiego zbiornik nie jest eksploatowany żadną studnią.

Triasowy poziom wodonośny – związany jest głównie z piaskowcami (utworami triasu dolnego) wykształcone w postaci czerwonych, płytowych piaskowców drobnoziarnistych przechodzących facjalnie w mułowce i iły oraz wapienie triasu środkowego. Poziom ten występuje w wąskim pasie wzdłuż północnej granicy kompleksu piaskowcowego na linii Szałas–Bliżyn–Skarżysko-Kamienna.

Jurajski poziom wodonośny występuje na północ od doliny Kamiennej. Warstwę wodonośną stanowią dolnojurajskie piaskowce i piaskowce z przewarstwieniami iłów. Jest to zbiornik typu szczelinowo-porowego. Jest to cenny zbiornik wód podziemnych zaliczony do obszarów wysokiej ochrony (OWO), stanowi on obszar ochronny dla GZWP 415 – Górna Kamienna. Z wód tego poziomu korzystają ujęcia komunalne w Skarżysku Kościelnym i w Pogorzałem.

Czwartorzędowy poziom wodonośny o większym znaczeniu występuje w piaszczysto-żwirowych osadach rzecznych wypełniających doliny Kamiennej, Kamionki i Żarnówki. Poziom ten ujmowany jest przez studnie ujęcia Mesko SP-I i SP-II. W dolinach pozostałych rzek oraz na wysoczyznach poziom ten ma znaczenie tylko lokalne i jest eksploatowany kopanymi studniami gospodarskimi.

Na terenie powiatu znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: nr 415 – Górna Kamienna, 414 – Zagnańsk oraz w niewielkim fragmencie 413 - Goszczewice-Szydłowiec. Południowo-wschodnia część powiatu znajduje się w zasięgu Lokalnego Zbiornika Wód podziemnych nr 419 – Bodzentyn.

Charakterystyka Głównych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych, w zasięgu których położony jest powiat skarżyski

Numer i nazwa zbiornika	Stratygrafia	Typ zbiornika	Powierzchnia zbiornika [km ²]	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /dobę]
GZWP 415 – Górna Kamienna	trias środkowy, trias dolny	porowo-szczelinowy, szczelinowo-krasowy	177	23 190
GZWP 414 – Zagnańsk	trias środkowy, trias dolny	porowo-szczelinowy, szczelinowo-krasowy	219,6	40 794
LZWP 419 – Bodzentyn	dewon górny, dewon środkowy	szczelinowo-krasowy	49,6	7056
GZWP 413 Zbiornik Goszczewice-Szydłowiec	jura górna, jura środkowa, jura dolna	porowo-szczelinowo-krasowy	1 133,44	78 860

Źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Warszawa 2017r.

Według map obrazujących granice jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), mapy dostępne na stronie Geoportal Otwartych Danych Przestrzennych (polska.e-mapa.net) teren powiatu skarżyskiego położony jest w regionie wodnym Wisły, w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW2000102, PLGW200086, PLGW2000101 i PLGW200085.

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego
na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Charakterystyka JCWPd obejmujących teren powiatu skarżyskiego

Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)	Lokalizacja			Stan		Ocena stanu	Cel stanu		Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych
	Europejski kod JCWPd	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZWGW	chemiczny		ilościowy	chemicznego	
PLGW200086	Środkowej Wisły	Wisła	Warszawa	dobry	słaby	słaby	dobry stan chemiczny	mniej rygorystyczny cel: ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem	zagrożona
PLGW2000102	Środkowej Wisły	Wisła	Warszawa	słaby	dobry	słaby	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	zagrożona
PLGW2000101	Górnej Wisły	Wisła	Kraków	dobry	słaby	słaby	dobry stan chemiczny	mniej rygorystyczny cel: ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem	zagrożona
PLGW200085	Środkowej Wisły	Wisła	Warszawa	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	niezagrożona

Źródło: polska.e-mapa.net (opracowanie własne)

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, na podstawie art. 4 RDW (dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) oraz w „MasterPlanie dla obszaru dorzecza Wisły” określone zostały cele środowiskowe dla wód powierzchniowych, obszarów chronionych oraz wód podziemnych. Zgodnie z zapisami w/w dokumentu, dla naturalnych części wód celem środowiskowym będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, natomiast dla silnie zmienionych oraz sztucznych części wód - co najmniej dobrego potencjału ekologicznego.

Dla wód podziemnych określono następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Wszystkie GZWP występujące na terenie Powiatu Skarżyskiego posiadają strefę ochronną. Głównym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczenia, a w miarę możliwości przywrócenie i zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników oraz zachowanie naturalnej funkcji tych wód w ekosystemie. Eksploatacja wód podziemnych na terenie opracowania prowadzona jest studniami wierconymi. W każdej strefie ochrony wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia określone odrębnie dla każdego ujęcia, które znajdują się w pozwoleniach wodnoprawnych wydanych przez uprawnione urzędy. Strefy te dzieli się na teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. W ramach strefy pośredniej wyróżnia się część wewnętrzną przylegającą do terenu ochrony bezpośredniej oraz część zewnętrzną. Nakazy w strefie bezpośredniej dotyczą m.in.: konieczności ogrodzenia strefy w ustanowionych granicach, zagospodarowania strefy zgodnie z projektem i utrzymywania na nim bezwzględnej czystości, zapewnienia odprowadzenia wód opadowych tak, aby nie przedostały się do obudowy studni.

W strefach ochronnych ujęcia wody wprowadza się następujące zakazy w strefie bezpośredniej m.in.: budownictwa nie związanego ściśle z pracą wodociągu, zajmowania terenu na inne cele poza ujmowaniem wody, zamieszkiwania ludzi, wprowadzania i pobytu zwierząt, rolniczego i ogrodniczego wykorzystywania terenu, lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych, olejów, materiałów łatwopalnych itp., wjazdów pojazdów poza niezbędnymi do usuwania awarii lub wykonywania remontów urządzeń służących do poboru wody. W strefie pośredniej ujęcia wody zakazuje się: budowy nowych ujęć wód podziemnych dla zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę i dla działalności gospodarczej, lokalizowania inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska, lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych, przechowywania i składowania odpadów promieniotwórczych, wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi. Ponadto: lokalizowania zakładów przemysłowych i ferm chowu zwierząt, budowy nowych zabudowań gospodarczych i mieszkalnych, budowy magazynów nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin, zakładania gospodarstw ogrodniczych i sadowniczych o intensywnej uprawie owoców i warzyw, wydobywania kopalni.

Zadania zawarte w projekcie dokumentu nie naruszają zapisów co do stref ochronnych ujęć wody i GZWP.

3.4. Wody powierzchniowe

Powiat Skarżyski leży na obszarze czterech zlewni drugiego rzędu. Rzeki te to: Kamienna, (obejmująca ok. 85% powierzchni Powiatu), Pilica, Łżanka i Nida. Ponadto zachodnia część Powiatu (rejon Świniej Góry) odwadniana jest przez rzekę Krasną z dopływami należy do zlewni Pilicy. Do zlewni Łżanki należy ciek wypływający z rejonu wsi Kierz Niedźwiedzi. Do zlewni Lubrzanki należą ciek spływające z południowych stoków Pasma Klonowskiego.

Obecnie na terenie Powiatu Skarżyskiego istnieje 6 zbiorników wodnych: „Rejów” na rzece Kamionce, Bernatka na rzece Bernatce (Skarżysko-Kamienna), „Suchedniów” w Suchedniowie na rzece Kamiennej, „Mostki” (gm. Suchedniów) na rzece Żarnówce, „Jaśle” w Łącznej na rzece Jaślana i zbiornik Bliżyński usytuowany na rzece Kamiennej w Bliżynie.

Powiat skarżyski znajduje się w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- Kamienna do Bernatki (PLRW20005234312)
- Kamienna od Bernatki do Żarnówki (PLRW2000823435)
- Żarnówka (PLRW20005234369)
- Kamienna od Żarnówki do Zb. Brody Łżeckie (PLRW2000823439)
- Krasna (PLRW20006254429)
- Oleśnica (PLRW20006234329)
- Świślina do Pokrzywianki bez Pokrzywianki (PLRW20006234839)
- Lubrzanka do Zalewu Cedzyna (PLRW200062164431)
- Łżanka do Małszyńca (PLRW20001723629)

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” ustalając cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych, brano pod uwagę aktualny stan jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW) warunkiem niepogarszania ich stanu.

Dla jednolitych części wód powierzchniowych, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód - co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu / potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Inwestycje zawarte w projekcie "Programu..." nie będą powodować negatywnych skutków i oddziaływań na wody podziemne i powierzchniowe. Działania dotyczące rozbudowy sieci wodociągowej, kanalizacyjnej są inwestycjami proekologicznymi i nie przyniosą negatywnych skutków. W odniesieniu do budowy zbiorników wodnych - wpływ na wody powierzchniowe i podziemne musi być wykazany w stosunku do konkretnego przedsięwzięcia i jego uwarunkowań.

3.5. Powietrze atmosferyczne

Wpływ na jakość powietrza na obszarach zurbanizowanych mają:

- emisje z komunalnych i przemysłowych źródeł stacjonarnych, w tym głównie z zakładów energetycznych oraz sieciowych i lokalnych źródeł ciepła oraz zakładów produkcyjnych

- emisje liniowe z transportu.

Największą presję na stan powietrza na obszarze większych aglomeracji wywiera energetyczne spalanie paliw. Energetyczne spalanie paliw jest źródłem emisji podstawowej: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i pyłu. Stężenia tych substancji w powietrzu wykazują zmienność w ciągu roku – rosną w sezonie grzewczym i maleją latem. Występuje też wyraźna różnica pomiędzy wielkością emisji tych substancji na obszarach miast i poza nimi. Można tu wyodrębnić:

- emitory wysokie (emitory punktowe - duże obiekty przemysłowe) oddziałujące w większych odległościach
- emitory niskie (emitory powierzchniowe - małe zakłady i lokalne kotłownie oraz indywidualne systemy grzewcze mieszkańców) mające wpływ na bezpośrednie ich sąsiedztwo.

Wśród obiektów mogących znacząco pogorszyć stan powietrza atmosferycznego w Powiecie Skarżyskim znajdują się: zakłady przetwórstwa mięsnego, zakłady tworzyw sztucznych, gumowych, stacje obsługi samochodów i stacje paliw płynnych, oczyszczalnie ścieków oraz obiekty infrastruktury społecznej: szkoły gminne, ośrodki zdrowia i kotłownie komunalne. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego i powierzchni ziemi w gminach Powiatu Skarżyskiego związane jest głównie z ciepłownictwem komunalnym i indywidualnym oraz uciążliwą komunikacją. Emisje pyłów i gazów przemysłowych dotyczą głównie dzielnic przemysłowych Skarżyska-Kamiennej oraz 2 obszarów na terenie miasta Suchedniów.

Substancje wprowadzane do powietrza przez ruch samochodowy (emisja ze źródeł liniowych) to: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, sadza, pyły zawierające metale ciężkie, m.in. ołów (emisja ze spalania w silnikach) oraz pyły gumowe (emisja na skutek tarcia opon o nawierzchnię drogi). Najbardziej narażone na emisje spalin są obszary w pobliżu dróg krajowych i wojewódzkich, gdzie natężenie ruchu jest największe. W powiecie skarżyskim długość dróg krajowych wynosi 38,3 km, natomiast drogi wojewódzkiej 7,2 km.

Znaczny wpływ na stan jakości powietrza ma stan infrastruktury technicznej, tj.; stan techniczny dróg, systemy ciepłownicze i sieć gazowa.

Elementem wpływającym na lokalną jakość powietrza jest również emisja napływowa. Największe znaczenie ma emisja przemysłowa z powiatów starachowickiego oraz ostrowieckiego.

3.6. Zasoby przyrodnicze i lasy

3.6.1. Lasy

Naturalnym bogactwem Powiatu Skarżyskiego są lasy które zajmują powierzchnię 22 373,11 ha, w tym:

- publiczne - 19 557,68 ha,
- prywatne – 2 815,43 ha.

Lasy państwowe należą do nadleśnictw: Skarżysko, Suchedniów, Zagnańsk i Stąporków.

3.6.2. Obszary chronione

Na terenie Powiatu Skarżyskiego występują indywidualne formy ochrony przyrody funkcjonujące w ramach Wielkoprzestrzennego Systemu Obszarów Chronionych.

PARKI NARODOWE

- **Świętokrzyski Park Narodowy** - wraz z otuliną występuje tylko w niewielkim fragmencie w granicach Powiatu Skarżyskiego, pomiędzy miejscowościami: Klonów i Zagórze. Park położony jest w centralnej części Gór Świętokrzyskich i obejmuje: pasmo Łysogór (z najwyższym szczytem Łysicą – 612 m n.p.m. i Łysą Górą – 595 m n.p.m.), część Pasma Klonowskiego (z górami Psarską i Miejską), Doliny Wilkowskiej i Doliny Dębnińskiej, a także trzy eksklawy – Górę Chełmową, Las Serwis i Skarpę Zapusty (od roku 1996).

PARKI KRAJOBRAZOWE

- **Suchedniowsko-Oblęgarski Park Krajobrazowy** - położony na zachód od drogi nr 7. Park obejmuje ochroną unikatowe zasoby przyrodnicze rejonu świętokrzyskiego oraz liczne obiekty Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. W części zachodniej parku rozciąga się Pasma Oblęgorskie z najwyższym wzniesieniem Górą Sieniewską (444 m n.p.m.). Część wschodnią stanowi zwarty kompleks naturalnych lasów mieszanych Puszczy Świętokrzyskiej. Suchedniowską część parku w 93,2 % zajmują lasy, a grunty orne 3,2 %. W strefie ochronnej przeważają grunty orne i użytki zielone, a lasy zajmują jedynie 10 %. Występują tu prawie wszystkie gatunki drzew i krzewów Niżu Polskiego. Drzewostany są przeważnie mieszane z sosną i jodłą. Osobliwością jest modrzew polski.
- **Sieradowicki Park Krajobrazowy** - położony w północnej części Gór Świętokrzyskich, pomiędzy Doliną rzeki Kamiennej, a Doliną Bodzentyńską. Obejmuje południowo-wschodni fragment gminy Suchedniów. Park obejmuje zwarty kompleks północno-wschodniego fragmentu Puszczy Świętokrzyskiej. Przeważają tu lasy mieszane świeże oraz lasy mieszane z udziałem jodły i modrzewia. Wyjątkowym bogactwem odznacza się runo leśne, w którym występują gatunki objęte ochroną prawną.

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

- **Suchedniowsko-Oblęgarski Obszar Chronionego Krajobrazu** - położony na terenie otuliny Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego, w płn. centralnej części województwa. Tereny te obejmuje się ochroną ze względu na krajobraz oraz bogactwo ekosystemów i pełnienie funkcji korytarzy ekologicznych. Obszar zajmuje powierzchnię 27 514 ha (w powiecie skarżyskim zajmuje powierzchnię 4 824 ha, w tym Bliżyn – 2 551 ha, łączna - 913 ha, Suchedniów – 1 093 ha, Skarżysko-Kamienna - 267 ha).
- **Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej** - posiada silnie zróżnicowaną i bogatą roślinność. OChK zajmuje powierzchnią ogółem 72 634 ha (w powiecie skarżyskim zajmuje 3 984 ha, w tym Skarżysko Kościelne – 2 162 ha, Suchedniów - 1 822 ha) i obejmuje część Puszczy Iłżeckiej oraz dorzecza Kamiennej. Rzeka Kamienna płynie w granicach otuliny Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku

Krajobrazowego a jej prawobrzeżne dopływy Kuźniczka, Kobylanka, Zebrza, Kamionka odwadniają wschodnią i północną część parku. Potem Kamienna płynie przez otulinę Sieradowickiego Parku Krajobrazowego a jej prawobrzeżne dopływy Żarnówka, Lubianka, Świślina odwadniają całą jego powierzchnię. W dolinie Kamiennej występuje bogactwo fauny reprezentowanej przez jaszczurkę zwinę, padalca, żmiję zygzakowatą, zaskrońca, zającą, lisa, sarnę, a w ujściowym odcinku wydrę. Wśród ptactwa można spotkać m.in.: bażanta, bociana czarnego, czajkę, czyża, dzięcioła zielono-siwego.

- **Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu** - położony w centralnej części województwa, na płn. i wsch. od miasta Kielce. Najważniejszymi funkcjami obszaru jest ochrona wód powierzchniowych w rzekach oraz ochrona dwóch zbiorników wód podziemnych (GZWP), a także korytarzy ekologicznych dolin rzecznych Lubrzanki, Warkocza, Bielanki i Czarnej Nidy. W obszarze wydzielono strefy krajobrazowe – A,B,C. Obszar zajmuje powierzchnię 26 484,69 ha (w powiecie skarżyskim zajmuje 109,97 ha i obejmuje grunty gminy Suchedniów).
- **Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu** - położony na terenie otuliny Sieradowickiego Parku Krajobrazowego, zajmuje powierzchnię 15 893 ha (w powiecie skarżyskim zajmuje obszar 840 ha i obejmuje grunty gminy Suchedniów). Rzeźbę terenu ukształtowały pagórkowate tereny Wzgórz Suchedniowskich i pokryte zwartym kompleksem leśnym. Tereny Pasma Sieradowickiego obejmują 51,2% powierzchni gminy, a wraz z otuliną 74,3% powierzchni ogólnej gminy. Na terenie SOChK występują cenne pod względem siedliskowym i gospodarczym drzewostany, a także naturalne wychodnie skał, które podlegają ochronie indywidualnej. SOChK stanowi ważny regionalny węzeł hydrograficzny i obszar źródliskowy dla prawobrzeżnych dopływów Kamiennej (Żarnówki, Lubianki, Świśliny). Na tym obszarze przeważają lasy mieszane świeże oraz lasy mieszane z udziałem jodły i modrzewia. Wyjątkowym bogactwem odznacza się runo leśne, w którym spośród 52 gatunków prawnie chronionych, 42 objęte są prawną ochroną całkowitą.
- **Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu** - obszar utworzono w celu ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, spełnia także rolę klimatotwórczą i aerosanitarną – poprawiając jakość powietrza atmosferycznego. Blisko połowę jego powierzchni zajmują naturalne kompleksy leśne. Obszar ten zajmuje powierzchnię 98 287 ha (w powiecie skarżyskim zajmuje 4 797 ha i obejmuje grunty gminy Bliżyn).

REZERWATY PRZYRODY

- **Ciechostowice** - utworzony w 1953 r. jest rezerwatem leśnym, częściowym. Jego powierzchnia wynosi 7,45 ha. Lasy wchodzące w skład rezerwatu porastają południowo-zachodnie zbocze wzniesienia wchodzącego w skład Garbu Gielniowskiego. W rezerwacie stwierdzono występowanie 106 gatunków roślin naczyniowych (łącznie z gatunkami synantropijnymi) i 52 gatunki mszaków. Ponadto

ukształtowały się tu zbiorowiska leśne o charakterystycznym składzie i strukturze. Współczesne drzewostany składają się głównie z jodły pospolitej z udziałem: sosny zwyczajnej, modrzewia europejskiego – odmiana polska, dębu bezszypułkowego.

- **Świnia Góra im. Stanisława Barańskiego** - jest rezerwatem ścisłym, ze względu na bioróżnorodność i dziewiczość przyrody. Położony jest w środkowej części wzniesienia o nazwie Świnia Góra, m.in. 7 km. Na południowy-zachód od Bliżyna. Został utworzony w 1953 r., na powierzchni 50,78 ha i stanowi przedłużenie łańcucha lasów samsonowsko-suchedniowsko-bliżyńskich o powierzchni 16 000 ha i jest drugim pod względem wielkości na kielecczyźnie. Rezerwat charakteryzuje się: licznymi zabagnieniami i zwartym, wielogatunkowym drzewostanem, puszczańskim krajobrazem. Duży wpływ na głębę i roślinność rezerwatu wywarła eksploatacja rud żelaza (XVII i XVIII wiek).
- **Dalejów** - jest rezerwatem leśnym objętym ochroną częściową. Powierzchnia rezerwatu wynosi 87,58 ha. Rezerwat znajduje się na terenie wsi Wołów w odległości około 4,0 km na południe od Bliżyna. Różnica poziomów pomiędzy najwyższym punktem położonym w pobliżu tzw. „drogi górniczej” (355 m n.p.m.), a najniższym znajdującym się w północnej części rezerwatu bagnem (m.in. 315 m n.p.m.) wynosi 40 metrów. Drzewostany uważane są za pozostałości dawnej Puszczy Świętokrzyskiej.

OBSZARY NATURA 2000

- **Dolina Krasnej (PLH260001)** - obszar obejmuje naturalną, bagienną dolinę rzeki Krasnej (w powiecie skarżyskim obszar ten obejmuje zachodni fragment gminy Bliżyn – 116,93 ha). Teren w znacznej części pokryty jest lasami, wśród których przeważają bory sosnowe. Znaczne powierzchnie w dolinie zajmują kompleksy wilgotnych łąk i torfowisk.
- **Lasy Suchedniowskie (PLH260010)** - obszar obejmuje dwa pasma wzniesień – Płaskowyż Suchedniowski i Wzgórza Kołomańskie. Zbudowane są one z piaskowców dolnotriasowych, gdzieśgdzie przykrytych plejstocenijskimi piaskami i glinami. Tylko na południowych stokach Pasma Oblęgorskiego występują lessy. Łagodne pagórki i wzgórza porośnięte są lasami, zajmującymi łącznie blisko 90% powierzchni ostoi. Są to przede wszystkim lasy mieszane i bory. W obniżeniach terenu zachowały się torfowiska i wilgotne łąki. Mała liczba osad spowodowała, że tylko ok. 8% terenu zajmują użytki rolne – łąki i pola uprawne. Na obszarze ostoi znajdują się tereny źródłiskowe Krasnej, Bobrzy i Kamionki. Są tu również liczne zespoły zabytków techniki przemysłu metalurgicznego i urządzeń hydrotechnicznych.
- **Lasy Skarżyskie PLH260011** - zajmują obszar ogółem 3 004 ha, a na terenie Powiatu Skarżyskiego znajdują się w gminach Bliżyn (1142,60 ha), Skarżysko-Kamienna (436,85 ha) i Skarżysko Kościelne (40,66 ha).

Charakterystyczne cechy ukształtowania terenu obszaru to wznórza i pagórki poprzecinane dolinami strumieni oraz rozległe powierzchnie terenu równinnego i falistego. Przeważają utwory geologiczne pochodzenia polodowcowego, zalegające na podłożu piaskowca. Obszar zdominowany jest przez lasy (głównie wyżynny jodłowy bór mieszany, uważany za zbiorowisko endemiczne Polski, oraz żyzna buczyna karpacka stanowiąca ostoję dla wielu gatunków górskich). Na terenie ostoj mają swe obszary źródłiskowe rzeki: Oleśnica i Bernatka (dopływy Kamiennej) oraz liczne bezimienne cieki, zbierające wody stale lub okresowo.

- **Uroczysko Pięty PLH260012** - obszar o powierzchni ogólnej 753,36 ha, położony jest w naturalnym obniżeniu pomiędzy dwoma pasmami niewysokich wzniesień, w powiecie skarżyskim położony na terenie gminy Bliżyn (552,42 ha). Od południa graniczy z Płaskowyżem Suchedniowskim, a od północnego wschodu z południową częścią Garbu Gielniowskiego z tzw. Wznórzami Niekłańsko-Bliżyńskimi. W Powiecie Skarżyskim znajduje się w zachodniej części gminy Bliżyn.
- **Dolina Czarnej PLH260015** - obszar obejmuje dolinę Czarnej Koneckiej (Malenieckiej) od źródeł do ujścia, z kilkoma dopływami i z przylegającymi do niej kompleksami łąk i stawów, oraz lasami. Jest to największy prawobrzeżny dopływ Pilicy (ok. 85 km). Całość terenu zajmuje obszar 5 780,60 ha i jest w ok. 72% położony w województwie świętokrzyskim. W powiecie skarżyskim obszar ten obejmuje mały fragment gminy Bliżyn (0,20 ha).
- **Ostoja Barcza PLH260025** - w powiecie skarżyskim ostoja zlokalizowana jest w gminie Łączna (684,18 ha). Całość obejmuje obszar 1 523,48 ha w zachodniej części pasma Klonowskiego Gór Świętokrzyskich, z wzniesieniami Barcza, Ostra i Czostek oraz położone w południowej części podmokłe łąki. Pasma górskie zbudowane jest z dolnodewońskich piaskowców i kwarcytów twardych i odpornych na wietrzenie, dolna część stoków pokryta jest lessem. Wzniesienia pasma porasta bór jodłowy z domieszką buka. W zachodniej części do lat 70 funkcjonowały na tym obszarze dwa kamieniołomy, w których pozyskiwano jasnoszare, piaskowce kwarcytowe. Warstwy skalne zawierają przeławicenia mułowców i iłowców. W skarpach dawnych kamieniołomów znajdują się też cienkie warstwy popiołów wulkanicznych, tzw. zielonych tufitów. Stanowią dowód na to, że w okresie dewonu w Górach Świętokrzyskich dochodziło do erupcji wulkanicznych. Po zaprzestaniu wydobycia nieeksploatowane wyrobiska stopniowo zapełniły się wodą.
- **Ostoja Sieradowicka (PLH260031)** - obszar obejmuje fragment Płaskowyżu Suchedniowskiego i fragment Pasma Sieradowickiego ze wzniesieniami: Kamień Michniowski (435 m n.p.m.) i Góra Sieradowska (390 m n.p.m.). Płaskowyż Suchedniowski stanowią regularne ciągi garbów denudacyjnych zbudowanych głównie z masywnych piaskowców dolnotriasowych, na których zalegają osady plejstoceny. Te wzniesienia o łagodnych stokach stanowią regularne ciągi pomiędzy którymi występują zabagnione dolinki. Obszar stanowi rozległy kompleks

leśny (lasy iglaste i mieszane, w mniejszym stopniu liściaste), wchodzący w skład tzw. Puszczy Świętokrzyskiej, poroździelany strumieniami, stanowiącymi dopływy rzeki Kamiennej.

→ **Łysogóry (PLH260002)** - obszar ten obejmuje południowy fragment gminy łączna (595,14 ha). Cały obszar obejmuje najwyższą część Gór Świętokrzyskich - starych gór uformowanych przez wypiętrzenie kaledońskie, a potem przez orogenezę hercyńską. Osobliwością pasma jest obecność podszczytowych rumowisk głazów kwarcytowych z okresu kambryjskiego, nazywanych gołoborzami, nieporośniętych przez florę naczyniową. Obszar jest w około 90% porośnięty przez lasy, w większości są to lasy jodłowo-bukowe. Mniej liczne są bory sosnowe i mieszane, z udziałem dębu. W niższych położeniach spotyka się grądy, a w miejscach o właściwych warunkach wodnych, bory wilgotne i bagienne a także olsy. Niektóre fragmenty drzewostanów mają dość znacznie zmieniony skład gatunkowy, co jest efektem prowadzonej tu niegdyś gospodarki leśnej. Na terenie ostoi znajdują się także małe enklawy łąk i pastwisk.

Celem utworzenia europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie różnorodności biologicznej krajów Unii Europejskiej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny na jej terytorium. Na obszarach takich zabrania się podejmowania działań mogących:

- w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000,
- pogorszyć integralność Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Na obszarach NATURA 2000, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Wdrożenie programu NATURA 2000 przyczyni się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000

Plany Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 powstały dla obszarów:

- Lasy Suchedniowskie - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Suchedniowskie PLH260010 (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 1458 ze zm.)
- Dolina Krasnej - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla

obszaru Natura 2000 Dolina Krasnej PLH260001 (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1450 ze zm.)

- Dolina Czarnej - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015 (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1561 ze zm.).

We wskazanym powyżej planie zadań ochronnych (PZO) zidentyfikowane zostały istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, cele działań ochronnych, działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Pozostałe Obszary Natura 2000 nie posiadają opracowanych Planów Zadań Ochronnych.

STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

W gminie Suchedniów w miejscowości Mostki znajduje się 1 stanowisko dokumentacyjne: Odślonięcie geologiczne – naturalna wychodnia szarych drobnopopielistych piaskowców triasowych o długości 40,0 m i wysokości od 1,0 do 5,0 m. Skałki zarastają krzewami i pojedynczymi sosnami.

POMNIKI PRZYRODY

W powiecie znajduje się 47 pomników przyrody, w gminie: Skarżysko-Kamienna – 7 szt., Suchedniów – 7 szt., Bliżyn – 20 szt., Łączna – 4 szt., Skarżysko Kościelne – 9 szt. (wg danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody – crfop.gdos.gov.pl).

3.7. Różnorodność biologiczna

Na obszarze Powiatu są bardzo duże powierzchnie lasów, terenów objętych ochroną. Zagrożenia dla różnorodności biologicznej są przede wszystkim wywołane gospodarczą działalnością człowieka. Silna antropopresja niesie za sobą wymieranie gatunków, a w konsekwencji ubożenie ekosystemów i zmniejszanie lokalnej bioróżnorodności. Najpoważniejsze są zmiany zachodzące w siedliskach, które uniemożliwiają zachowanie gatunku.

Straty w bioróżnorodności spowodowane są m.in. poprzez wylesianie, zabiegi pielęgnacyjne w lasach, utworzenie sztucznych zbiorników wodnych, meliorację, wypalanie traw, powstawanie dzikich wysypisk odpadów oraz zanieczyszczenie wód. Ponadto niekorzystne zjawiska zachodzą tam gdzie, inwestycje związane z ochroną środowiska nie są przeprowadzane.

3.8. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Na stan akustyczny środowiska ma wpływ wiele czynników, wśród których należy wyróżnić uwarunkowania wynikające z położenia powiatu skarżyskiego, wielkości zajmowanego obszaru, zaludnienia, stopnia urbanizacji, uprzemysłowienia oraz rozwoju szlaków komunikacyjnych. Najbardziej uciążliwym hałasem dla człowieka jest hałas komunikacyjny (najbardziej odczuwalny) oraz przemysłowy.

HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Źródłem hałasu na terenie powiatu skarżyskiego jest przede wszystkim transport drogowy. Na poziom hałasu drogowego ma wpływ szereg czynników związanych z ruchem pojazdów i parametrami drogi. Do najważniejszych z nich należą:

- natężenie ruchu związane bezpośrednio ze znaczeniem drogi w układzie komunikacyjnym
- struktura ruchu (udział pojazdów ciężkich i hałaśliwych,
- średnia prędkość pojazdów i ich stan techniczny
- płynność ruchu
- rodzaj i stan nawierzchni.

Głównymi ciągami komunikacyjnym Powiatu są:

- droga krajowa nr 7 – 22,2 km – relacji Kraków–Kielce–Skarżysko-Kamienna–Radom–Warszawa. Na terenie Powiatu przebiega ona głównie przez obszary zabudowane miast (Skarżysko-Kamienna, Suchedniów) i wsi,
- droga krajowa nr 42 - 16,1 km – relacji Ostrowiec–Skarżysko-Kamienna–Końskie–Żarnów,
- droga wojewódzka nr 751 – 7,2 km – będąca fragmentem turystycznej obwodnicy Gór Świętokrzyskich
- linia kolejowa Kraków - Warszawa,
- linia kolejowa Łódź – Skarżysko-Kamienna – Przemyśl.

Szlaki te krzyżują się w Skarżysku-Kamiennej, czyniąc z miasta ważny i bardzo przeciążony węzeł komunikacyjny. Do tego schematu dochodzą również drogi powiatowe i drogi gminne. Z układu dróg tworzących ciągi komunikacyjne na obszarze powiatu, największą uciążliwość hałasową stanowią drogi krajowe, które przenoszą znaczny ruch tranzytowy, z dużym udziałem pojazdów ciężkich, oraz drogi wojewódzkie i drogi powiatowe o dużym natężeniu ruchu.

Najpoważniejszy problem akustyczny na terenie powiatu stanowią przebiegające przez centrum miast i krzyżujące się w obrębie zwartej zabudowy drogi krajowe i wojewódzkie przenoszące znaczny ruch tranzytowy. W powiecie takimi drogami są np. drogi krajowe nr 7 i nr 42 stanowiące główną oś komunikacyjną dla ruchu tranzytowego i lokalnego, które na terenach zabudowanych są często ulicami głównymi. Na takich drogach, a także na węzłach komunikacyjnych natężenie ruchu oraz rodzaj samochodów (częste pojazdy ciężarowe) powoduje stałe i trudne do wyeliminowania pogarszanie się klimatu akustycznego.

Na wzrost hałasu drogowego wpływają przede wszystkim problemy komunikacyjne, czyli przede wszystkim nieprzystosowanie stanu technicznego dróg (parametrów i stanu nawierzchni) do występującego obecnie natężenia ruchu i obciążenia.

Hałas drogowy jest zjawiskiem o tendencjach wzrostowych, uzależnionym od takich czynników jak:

- wskaźnik presji motoryzacji
- gęstość sieci dróg
- odległość terenów stale zamieszkiwanych od dróg o dużym natężeniu.

Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu decydującymi o parametrach klimatu akustycznego przede wszystkim na terenach zurbanizowanych.

Z uwagi na wzrastającą liczbę pojazdów i zwiększające się natężenie ich ruchu można przyjąć, że na terenie powiatu utrzymywać się będzie tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym. Należy jednak podkreślić, że wzrost natężenia hałasu nie jest

wprost proporcjonalny do wzrostu natężenia ruchu samochodowego i rośnie wolniej. Wynika to głównie z poprawy jakości użytkowanych samochodów.

Hałas związany z komunikacją i transportem kolejowym jest mniej uciążliwy, ponieważ dotyczy tylko terenów w pobliżu trakcji kolejowej (zasięg uciążliwości hałasu wynosi do ok. 300 m) i jest związany z częstotliwością ruchu pociągów i ich rodzajów (pasażerskie czy towarowe). Ponieważ jednak Skarżysko-Kamienna jest jednym z większych węzłów kolejowych w Polsce uciążliwość hałasu w rejonie węzła i bezpośrednio do niego przyległych dzielnic miejskich jest znaczna. Na pozostałych terenach Powiatu hałas związany z linią kolejową zależy od natężenia i rodzaju prowadzonych przewozów.

HAŁAS PRZEMYSŁOWY

Hałas przemysłowy obejmuje zarówno dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia, a także części procesów technologicznych oraz instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Taki hałas ma charakter lokalny. Największe natężenie takiego rodzaju hałasu dotyczy dzielnic przemysłowych Skarżyska-Kamiennej i Suchedniowa.

Obecnie systemy lokalizacji nowych inwestycji, a także potrzeba sporządzenia ocen oddziaływania na środowisko, kontrole i egzekucja nałożonych kar pozwalają na znaczne ograniczenie tych uciążliwości. Dla źródeł hałasu przemysłowego, ze względu na ich niewielkie rozmiary, istnieją różne możliwości techniczne ograniczenia emisji hałasu (np. stosowanie tłumików akustycznych, obudów poszczególnych urządzeń czy zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian pomieszczeń, w których znajdują się maszyny wytwarzające hałas).

Źródłem hałasu są także linie przesyłowe wysokiego napięcia oraz stacje elektroenergetyczne najwyższych napięć w związku ze stosowaniem sprężarek do napędu łączników i transformatorów.

3.9. Gospodarka odpadami

W powiecie skarżyskim występują różne systemy zbierania odpadów komunalnych. Podstawę indywidualizacji postępowania w poszczególnych gminach stanowią sposoby zbiórki odpadów, gwarantujące ich sprawny przewóz od wytwórcy do miejsca przetworzenia lub unieszkodliwienia. We wszystkich gminach prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Dominującym systemem w zabudowie jednorodzinnej jest segregacja prowadzona „u źródła” poprzez gromadzenie poszczególnych odpadów (szkło, tworzywa sztuczne, papier i tektura, metale) w odpowiednio oznakowanych pojemnikach lub workach.

Inne odpady, w tym odpady niebezpieczne, zbierane selektywnie (takie jak: chemikalia, farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, zużyte baterie i akumulatory, meble, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlano - rozbiórkowe, zużyte opony, itp.) można oddawać dodatkowo w dowolnej ilości i nieodpłatnie w wyznaczonych w gminach punktach. Rodzaj przyjmowanych odpadów do punktów dodatkowych zależy od gminy.

Każda gmina indywidualnie wyłania firmę lub firmy, która odbiera z jej terenu poszczególne typy odpadów. Firmy muszą posiadać zezwolenie na prowadzenie w/w działalności.

4. Problemy ochrony środowiska na terenie Powiatu Skarżyskiego istotne z punktu widzenia projektu POŚ

4.1. Degradacja gleb i powierzchni ziemi

Powiat Skarżyski należy do rejonów, gdzie zakwaszenie gleb jest jedno z najwyższych i wynosi 85%. W celu podniesienia poziomu odczynu pH gleby poddaje się wapnowaniu. Jest to podstawowy zabieg agrotechniczny podnoszący zdolności produkcyjne gleby głównie poprzez poprawę jej żyzności oraz ograniczenie skutków zanieczyszczenia metalami ciężkimi. Stan zasobności gleb w przyswajalne makroelementy jest w znacznym stopniu związany ze składnikami geochemicznymi gleb oraz jest wskaźnikiem produkcji rolnej (wpływa na rodzaj i wielkość nawożenia na danym terenie).

Główne zagrożenia i problemy:

Gleby powiatu skarżyskiego narażone są na degradację w związku z rozwojem rolnictwa i sieci osadniczej oraz prowadzonej eksploatacji kopalni. Ulegają one zarówno degradacji chemicznej, jak i fizycznej. Stan i jakość gleb są uzależnione od kompleksowego oddziaływania czynników naturalnych i antropogenicznych. Do najważniejszych obszarów problemowych związanych z ochroną gleb na terenie powiatu można zaliczyć:

- odcinki dróg o dużym natężeniu ruchu,
- obszary położone w sąsiedztwie stacji paliw,
- obszary związane z eksploatacją kopalni,
- obszary użytkowane rolniczo,
- obszary zajmowane pod zabudowę.

Naturalna odporność gleb na chemiczne czynniki niszczące związana jest ściśle z typem gleb. Najmniejszą odporność na tego typu zagrożenia wykazują gleby luźne i słabo gliniaste, ubogie w składniki pokarmowe, a więc głównie gleby bielicowe. Gleby brunatne, zasobne w składniki pokarmowe i wodę, są bardziej odporne na zagrożenia chemiczne. Działania antropogeniczne powodują przechodzenie związków biogenych i innych zanieczyszczeń bezpośrednio do gleby, wód podziemnych i powierzchniowych. Do zwiększenia degradacji przyczyniają się także rzeźba terenu oraz warunki atmosferyczne. Jednym z głównych czynników zmian w strukturze chemicznej gleb jest rolnicze użytkowanie, które może powodować nadmierne przechodzenie składników pokarmowych, takich jak azot, fosfor, potas i magnez do gleby, a tym samym dalej do wód powierzchniowych i podziemnych powodując eutrofizację. Niewłaściwe używanie nawozów naturalnych i mineralnych może spowodować poważne straty w środowisku. Biorąc pod uwagę rolniczy charakter Powiatu oraz funkcjonujące liczne gospodarstwa rolne należy mieć na uwadze możliwość stosowania nawozów organicznych, takich jak gnojowica pochodząca z gospodarstw o profilu produkcji zwierzęcej. W przypadku rolnictwa erozja i degradacja gleb najczęściej powiązana jest z niewłaściwym nawożeniem mineralnym i organicznym, nieprawidłową uprawą, likwidacją zakrzewień i zadrzewień śródpolnych. Dla gleb Powiatu problemem są również zanieczyszczenia pyłowe, których źródłem jest głównie rozwijający się transport drogowy. Z komunikacją samochodową związane są takie zanieczyszczenia jak: substancje

ropopochodne, metale ciężkie, związki azotu, węglowodory WWA i inne, takie jak sól stosowana w czasie zimy, detergenty, itp.

Najważniejszymi zabiegami, które mogą ograniczyć degradację fizyczną gleb są przede wszystkim:

- ograniczenie przeznaczania gleb na cele nierolnicze i nieleśne,
- zapobieganie procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych i leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej lub leśnej oraz w drzewostanach powstającym wskutek działalności nierolniczej lub nieleśnej,
- rekultywacja i zagospodarowanie gruntów na cele rolnicze,
- zachowanie torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych, odpowiednia melioracja (zarówno odwodnienia, jak i nawodnienia),
- przywracanie i poprawianie wartości użytkowej gruntem, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej, a także zapobieganie obniżania produktywności gruntów leśnych,
- rekultywacja gruntów po eksploatacji odkrywkowej.

Grunty zdegradowane i zdewastowane na terenie powiatu skarżyskiego

- część terenów po byłym zakładzie Polifarb w Bliżyniu (poza terenem oczyszczonym i zrehabilitowanym) – dotyczy to ok. 3,5 ha.
- potencjalnym terenem zanieczyszczonym może być zakład „Naftobazy” w Skarżysku Kościelnym.

4.2. Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Stan wód powierzchniowych na terenie powiatu nie jest zadowalający, co potwierdzają dane monitoringowe GIOŚ zamieszczone w kolejnych tabelach. Na podstawie badań monitoringowych realizowanych w latach 2017-2019 stan chemiczny ustalono jako stan poniżej dobrego. We wszystkich punktach jcwpc określa się jako zły stan wód.

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego
na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych na terenie powiatu skarżyskiego w latach 2017-2019

Nazwa jednolitej części wód	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
Rok 2017							
Kamienna od Żarnówki do Zb. Brody Iłżeckie	Kamienna-Michałów	-	-	-	-	poniżej dobrego	zły
Lubrzanka do Zalewu Cedzyna	Lubrzanka – Ameliówka	-	-	-	-	poniżej dobrego	zły
Krasna	Krasna- Stara Wieś	2	1	2	dobry	poniżej dobrego	zły
Rok 2018							
Kamienna od Żarnówki do Zb. Brody Iłżeckie	Kamienna-Michałów	3	1	>2II	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
Oleśnica	Oleśnica – Skarżysko-Kamienna	3	2	>2	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
Lubrzanka do Zalewu Cedzyna	Lubrzanka – Ameliówka	-	-	-	-	poniżej dobrego	zły
Kamienna do Bernatki	Kamienna – Gilów	2	1	2	dobry	poniżej dobrego	zły
Żarnówka	Żarnówka - Michałów	2	2	2	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
Kamienna od Bernatki do Żarnówki	Kamienna – Skarżysko-Kamienna	3	1	2	umiarkowany	-	zły
Rok 2019							
Lubrzanka do Zalewu Cedzyna	Lubrzanka – Ameliówka	2	-	2	dobry	poniżej dobrego	zły

Źródło: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Kielcach – dane rok 2017, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie - dane za rok 2018-2019

Badania monitoringowe wód podziemnych na terenie powiatu skarżyskiego prowadzono w punktach sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w dwóch punktach pomiarowych.

Wyniki badań wód podziemnych przeprowadzonych w powiecie skarżyskim w latach 2017-2020

Numer otworu	Miejscowość/ Gmina	Stratygrafia	Charakter zwierciadła	Użytkowanie terenu	Klasa jakości wody w punkcie			
					2017	2018	2019	2020
412	Skarżysko-Kamienna	trias środkowy	napięte	zabudowa miejska luźna	II	II	II	II
2324	Mroczków/ Bliżyn	czwartorzęd	swobodne	zabudowa wiejska	V	V	V	V

Źródło – Inspekcja Ochrony Środowiska, Monitoring jakości wód podziemnych

W punkcie pomiarowym w Skarżysku-Kamiennej jakość wód podziemnych jest dobra - II klasy. W punkcie w Bliżynie wody podziemne są złej jakości - V klasy.

Główne zagrożenia i problemy

Wody powierzchniowe

Główną przyczyną zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie powiatu jest eutrofizacja, która jest efektem spływających zanieczyszczeń obszarowych związanych z rolniczym wykorzystaniem zlewni oraz słabą naturalną odpornością na czynniki degradacyjne. W rolnictwie do źródeł zanieczyszczeń obszarowych wód należy zaliczyć środki chemiczne (nawozy sztuczne, środki ochrony roślin) oraz rolnicze wykorzystanie ścieków. Rozmiar zagrożeń dla środowiska wodnego spowodowany spływami powierzchniowymi z pól zależy od fizjografii zlewni oraz sposobu ich zagospodarowania.

Dużym obciążeniem dla środowiska wodnego, a w szczególności dla cieków wodnych jest zrzut oczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków. Ponadto bezpośrednio do wód powierzchniowych lub pośrednio poprzez odprowadzanie do gruntu, odprowadzane są wody opadowe i roztopowe. Spływające zanieczyszczenia z dróg i placów mogą stanowić znaczne zagrożenie dla jakości wód i gleb.

Z wodociągu korzysta 96,4 % mieszkańców powiatu, natomiast skanalizowanie osiąga o wiele niższy procent (72,8%). Ścieki z jednostek osadniczych w których nie ma sieci kanalizacyjnej gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych. Stan techniczny szamb nie jest znany. Można zakładać, że część z nich może stanowić zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego.

Zagrożeniem dla stanu czystości wód mogą być także ścieki pochodzące (odcieki z obornika, czy też gnojowica). Zanieczyszczenia te mogą przedostawać się do wód powierzchniowych poprzez spływy wód opadowych, systemy drenażowe, rowy melioracyjne oraz płytkie wody gruntowe mające kontakt z wodami powierzchniowymi.

Stan wód w powiecie jest odzwierciedleniem tych wszystkich zagrożeń.

Wody podziemne

Wody podziemne, podobnie jak wody powierzchniowe, stale podlegają antropopresji. Mogą być narażone na różnego rodzaju czynniki degradujące wpływające na ich jakość i zasobność. Wśród potencjalnych i rzeczywistych źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych występujących na terenie powiatu można wyliczyć:

- komunalne: składowiska odpadów, także „dzikie wysypiska”, ścieki, oczyszczalnie ścieków, zrzut ścieków, ujęcia wód podziemnych,
- transportowe: stacje paliw, szlaki komunikacyjne, obszary magazynowo – składowe,
- rolnicze: nawozy, pestycydy i środki ochrony roślin, gnojownie przy gospodarstwach rolnych, składowanie obornika bez płyt obornikowych,
- atmosferyczne: związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery i ich opadem,
- naturalne.

4.3. Powietrze atmosferyczne

Wśród obiektów mogących znacząco pogorszyć stan powietrza atmosferycznego w powiecie skarżyskim znajdują się: zakłady przemysłu metalowego, zakłady przeróbki tworzyw sztucznych, zakłady przetwarzania i recyklingu, stacje obsługi samochodów i stacje paliw płynnych, oczyszczalnie ścieków oraz obiekty infrastruktury społecznej: szkoły gminne, ośrodki zdrowia i kotłownie komunalne.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego i powierzchni ziemi w gminach powiatu skarżyskiego związane jest głównie z ciepłownictwem komunalnym i indywidualnym oraz uciążliwą komunikacją. Emisje pyłów i gazów przemysłowych dotyczą głównie dzielnic przemysłowych Skarżyska-Kamiennej oraz 2 obszarów na terenie miasta Suchedniów.

Substancje wprowadzane do powietrza przez ruch samochodowy (emisja ze źródeł liniowych) to: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, sadza, pyły zawierające metale ciężkie, m.in. ołów (emisja ze spalania w silnikach) oraz pyły gumowe (emisja na skutek tarcia opon o nawierzchnię drogi). Najbardziej narażone na emisje spalin są obszary w pobliżu dróg krajowych i wojewódzkich, gdzie natężenie ruchu jest największe. W powiecie skarżyskim długość dróg krajowych wynosi 38,3 km, natomiast drogi wojewódzkiej 7,2 km.

Elementem wpływającym na lokalną jakość powietrza jest również emisja napływowa. Największe znaczenie ma emisja przemysłowa z powiatów starachowickiego oraz ostrowieckiego.

Obszar województwa świętokrzyskiego podzielono na 2 strefy oceny: miasto Kielce (kod strefy PL2601) oraz strefa świętokrzyska (kod strefy PL2602). W poniższych tabelach przedstawiono wyniki klasyfikacji w latach 2017-2020 strefy świętokrzyskiej, do której należy powiat skarżyski, dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia oraz ochrony roślin.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk)

Kod strefy:	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5	O ₃ *	O ₃ **
PL2602	rok 2017												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	D2
	rok 2018												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	D2
	rok 2019												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	D2
rok 2020													
A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1	A	D2	

Źródło – WIOŚ Kielce, GIOŚ Warszawa

* według poziomu docelowego, ** według poziomu celu długoterminowego

Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej według parametrów, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin

Kod strefy:	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	SO ₂	NO _x	O ₃ *	O ₃ **
PL2602	rok 2017			
	A	A	A	D2
	rok 2018			
	A	A	A	D2
	rok 2019			
	A	A	C	D2
rok 2020				
A	A	A	D2	

Źródło – WIOŚ Kielce, GIOŚ Warszawa

*wg poziomu docelowego (A albo C)

**wg poziomu celu długoterminowego (D1 albo D2)

Klasyfikacja stref pod względem ochrony zdrowia za rok 2020 zmieniła się w porównaniu do roku 2019 w zakresie pyłu zawieszonego PM10. Dla tych zanieczyszczeń nastąpiło polepszenie sytuacji (w 2019 roku strefy województwa świętokrzyskiego uzyskały klasę C w wyniku przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10). Ponadto polepszenie sytuacji nastąpiło w zakresie ochrony roślin dla zanieczyszczenia ozonem, który w 2019 roku uzyskał klasę C z racji przekraczania poziomu docelowego, a w 2020 roku klasa polepszyła się do statusu A. Dla pozostałych zanieczyszczeń i kryteriów klasy strefa nie uległa zmianie. W tym również w zakresie benzo(a)pirenu nadal cała strefa znajduje się w klasie C. Nadal utrzymuje się również klasa D2, którą strefy uzyskują z racji przekraczania poziomu celu długoterminowego ozonu. W przypadku ozonu poprawą na lepsze jest jedynie mniejszy obszar przekroczenia ozonu niż w latach poprzednich.

Dla województwa świętokrzyskiego opracowany został Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych (Uchwała Nr XXII/291/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020r.).

Podstawowym celem POP dla województwa świętokrzyskiego jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja przyczyni się do poprawy jakości powietrza i dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza w strefach województwa. Program przedstawia harmonogram realizacji działań, który obejmuje zadania:

- Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych
- Ograniczenie oddziaływania transportu drogowego poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny miejskie
- Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów
- Prowadzenie działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjnych i szkoleniowych.

Dążąc do ograniczenia emisji zanieczyszczeń gminy wchodzące w skład powiatu skarżyskiego oraz poszczególne podmioty organizacyjne podejmują różnego rodzaju działania. Stosowane metody to: budowa i eksploatacja urządzeń ochrony powietrza, stosowanie paliw o większej wartości opałowej i niższej zawartości siarki oraz popiołu, modernizacje kotłowni polegające na zastąpieniu źródeł opalanych węglem na źródła opalane olejem czy gazem płynnym.

Podstawowym narzędziem wspomagającym proces redukcji niskiej emisji może być gminna polityka finansowa wspomagająca właścicieli mieszkań i lokali użytkowych zdecydowanych do zamiany ogrzewania węglowego na ogrzewanie proekologiczne.

Główne zagrożenia i problemy:

- zanieczyszczenia komunikacyjne związane ze wzrostem ruchu samochodowego
- lokalna uciążliwość niskiej emisji: małe kotłownie i indywidualne paleniska domowe wykorzystujące węgiel złej jakości.

4.4. Zasoby przyrodnicze

Działania w zakresie ochrony przyrody powinny obejmować ochronę prawnie chronionych form przyrody oraz terenów zielonych i lasów, jak również możliwość wykorzystania tych terenów dla rozwoju turystyki.

Zagrożenia dla terenów pod ochroną:

- zagrożenia antropologiczne
- nielegalne wysypiska śmieci
- zagrożenia komunikacyjne występujące wzdłuż drogowych i kolejowych szlaków komunikacyjnych związane ze stałym użytkowaniem szlaku oraz z przewozem materiałów niebezpiecznych
- zmiana sposobu gospodarowania terenów zielonych, łąk, lasów
- prowadzeni inwestycji liniowych.

Dla lasów ogólnymi zagrożeniami są: pożary, kradzieże drewna, zaśmiecanie ich w pobliżu terenów mieszkaniowych, rekreacyjnych i dróg.

Powodzie i podtopienia zagrażają terenom położonym w dolinie rzek - rzeki nie są obwałowane przeciwpowodziowo, silnie meandrują i tworzą rozlewiska. Potencjalna groźba

powodzi może nastąpić w wyniku gwałtownego wezbrania wody lub intensywnych opadów atmosferycznych.

4.5. Hałas

Ocena stanu akustycznego środowiska prowadzona jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, a realizowana jest przez instrumenty planowania przestrzennego oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak pozwolenia, programy ochrony środowiska (w tym programy ochrony przed hałasem).

W roku 2018 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach w ramach wojewódzkiego programu PMS na lata 2016-2020 wykonał pomiary monitoringowe hałasu łącznie w 11 punktach, w tym hałasu drogowego w 9 punktach: w Zagnańsku, Kazimierzy Wielkiej, Bodzentynie, Starachowicach, Ostrowcu Świętokrzyskim, Skarżysku-Kamiennej oraz hałasu kolejowego w 2 punktach: w Rykoszynie i Żeliszawicach.

W przypadku badań krótkookresowych hałasu drogowego przekroczenia wystąpiły w porze dziennej: w Zagnańsku (0,6 dB), Ostrowcu Świętokrzyskim (2,1 dB) oraz Skarżysku-Kamiennej (0,7 dB). Dla pory nocy przekroczenia wystąpiły: w Kazimierzy Wielkiej (3,1 dB) oraz Starachowicach (3,1 dB).

Wyniki pomiarów i ocena hałasu drogowego w roku 2018 na terenie powiatu skarżyskiego

Rejon badań	Rodzaj terenu	Data pomiaru	Wynik		Norma	Przekroczenie
Pkt.1 – Al. J. Piłsudskiego	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	13.06.2018 - 14.06.2018	L _{AeqD}	61,7	65	-
			L _{AeqN}	53,6	56	-
	L _{AeqD}		61,7	61	0,7	
	L _{AeqN}		53,6	56	-	

Źródło: WIOŚ Kielce

Badania monitoringowe hałasu przeprowadzone w 2018 roku na terenie powiatu skarżyskiego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach wykazały, że hałas komunikacyjny w dalszym ciągu jest jednym z największych zagrożeń i uciążliwości. W ostatnich latach nie prowadzono badań hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu skarżyskiego. Rosnąca liczba samochodów na drogach wewnętrznych i tranzytowych powiatu bez wątplenia powoduje pogorszenie klimatu akustycznego wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z ciągami komunikacyjnymi obserwuje się zanikanie tzw. „ciszy nocnej”. Problem zagrożenia emisją hałasu powinien być istotnym elementem planowania przestrzennego w opracowywaniu lub wprowadzaniu

zmian do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przeciwdziałanie hałasowi komunikacyjnemu jest działaniem długookresowym rozłożonym na lata.

W 2018r. opracowana została aktualizacja Programu Ochrony Środowiska przed Hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych w pobliżu dróg wojewódzkich z terenu województwa świętokrzyskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływania akustyczne – Uchwała Nr IV/63/19 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 stycznia 2018r. Programem ochrony przed hałasem objęte są następujące odcinki dróg zlokalizowane na terenie powiatu:

- w ciągu drogi krajowej nr 7 - odcinek Barak -Węzeł Skarżysko-Kamienna o długości 6,542km,
- w ciągu drogi ekspresowej Nr S7: odcinek Węzeł Suchedniów -Węzeł Barcza o długości 12,652 km, odcinek Węzeł Skarżysko-Kamienna -Węzeł Suchedniów o długości 6,416 km, odcinek Barak -Węzeł Skarżysko-Kamienna o długości 1,056 km,
- w ciągu drogi krajowej nr 42: odcinek Bliżyn -Skarżysko-Kamienna o długości 4,549 km, odcinek Skarżysko-Kamienna -Starachowice o długości 15,184 km

W celu ograniczenia równoważnego poziomu dźwięku do wartości nieprzekraczających poziomów dopuszczalnych określonych w rozporządzeniu ministra środowiska w otoczeniu analizowanych odcinków dróg krajowych zaproponowano w Programie odpowiednie działania naprawcze w postaci egzekwowania ograniczeń prędkości (Policja, fotoradary, Inspekcja Transportu Drogowego), wymiany nawierzchni (GDDKiA).

Hałas związany z komunikacją i transportem kolejowym jest mniej uciążliwy dla mieszkańców, ponieważ dotyczy tylko terenów w pobliżu trakcji kolejowej (zasięg uciążliwości hałasu wynosi do ok. 300 m) i jest związany z częstotliwością ruchu pociągów i ich rodzajów (pasażerskie czy towarowe).

Hałas przemysłowy ma charakter lokalny. Hałas emitowany przez przemysł, może być jednak uciążliwy dla mieszkańców, zwłaszcza w najbliższym sąsiedztwie.

Główne zagrożenia i problemy:

- niekorzystne zjawisko rozszerzania się obszarów zagrożonych hałasem samochodowym
- brak inwentaryzacji obszarów, na których występują przekroczenia wartości normatywnych hałasu w środowisku, a w szczególności obszarów, na których przekroczone są wartości progowe hałasu w środowisku.

4.6. Pola elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy PEM w środowisku określone są dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla miejsc dostępnych dla ludności.

Promieniowanie elektromagnetyczne na terenie województwa świętokrzyskiego mierzone jest w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys., innych miastach i terenach wiejskich.

W powiecie skarżyskim ostatnie pomiary promieniowania elektromagnetycznego przeprowadzono w roku 2020 w 2 punktach pomiarowych zlokalizowanych w Skarżysku-Kamiennej i Suchedniowie.

Na badanym terenie nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Główne zagrożenia i problemy:

- lokalizacja źródeł promieniowania w pobliżu miejsc zamieszkania

5. Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym oraz ich uwzględnienie podczas opracowania „Programu Ochrony Środowiska...”

Polityka ochrony środowiska jest jedną z najważniejszych polityk Unii Europejskiej, ponieważ obejmuje swym zakresem wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego oraz przewiduje realizację działań o efektach długofalowych (charakter horyzontalny). Dlatego też polityka wspólnotowa musi znajdować odzwierciedlenie w strategiach niższego rzędu.

Cele polityki ochrony środowiska

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Zadania zaplanowane w Programie powiązane z celami i kierunkami wskazanymi w dokumentach strategicznych
Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej <ol style="list-style-type: none"> i. Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną, ii. Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15, 2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii <ol style="list-style-type: none"> i. Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ii. Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego, 3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła <ol style="list-style-type: none"> i. Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii, 4. Kierunek – dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej <ol style="list-style-type: none"> i. Cel główny – przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych 5. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w 	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrona klimatu i jakości powietrza

<p>tym biopaliw</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych, ii. Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji, iii. Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną, iv. Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa, v. Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach, <p>6. Kierunek – rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Cel główny – zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen, <p>7. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego, ii. Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych, iii. Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych, iv. Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce, v. Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych. 	
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	
<p>Celem głównym jest poprawa jakości życia mieszkańców Polski, szczególnie ochrony ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju</p>	<p>Cele te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji</p>
Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły	
<p>Dla naturalnych części wód celem jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego i dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.</p> <p>Dla wód podziemnych określono następujące główne cele środowiskowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych • Zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych • Zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych 	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gospodarowanie wodami • gospodarka wodno-ściekowa

<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego na skutek działalności człowieka • Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. 	
Program wodno-środowiskowy kraju	
<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nie pogarszanie stanu części wód • Osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, • Spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie • Zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji 	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gospodarowanie wodami • gospodarka wodno-ściekowa
Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych	
<p>Celem Programu jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.</p>	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gospodarka wodno-ściekowa
Master Plan dla obszaru dorzecza Wisły	
<p>Nadrzędne cele strategiczne polityki wodnej Unii Europejskiej, które uwzględniono w dokumencie, skupiają się przede wszystkim na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu oraz potencjału wód, a także związanych z nimi ekosystemów, • Zapewnieniu dostępu do zasobów wodnych dla zaspokojenia potrzeb ludności, środowiska naturalnego oraz społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki • Ograniczeniu negatywnych skutków powodzi i suszy oraz minimalizowaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych • Wdrożeniu systemu zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi i gospodarowania wodami 	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gospodarowanie wodami • gospodarka wodno-ściekowa
Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	
<p>Cele główne zarządzania ryzykiem powodziowym, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, • Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego, • Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym 	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze interwencji:</p> <p style="text-align: center;">gospodarowanie wodami</p>
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022	
<p>W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zmniejszenie ilości powstających odpadów 2) zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego 	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

<p>gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji;</p> <p>3) doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.</p> <p>4) zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie)</p> <p>5) zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r.,</p> <p>6) zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych;</p> <p>7) zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia;</p> <p>8) zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych;</p> <p>9) utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi;</p> <p>10) monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12);</p> <p>11) zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, od 1 stycznia 2016 r.</p>	<p>interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
<p>Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032</p>	
<p>W dokumencie zostały wyznaczone następujące cele dotyczące azbestu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych, spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko 	<ul style="list-style-type: none"> Kontynuacja programu usuwania azbestu z terenu gminy
<p>Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej</p>	
<p>Celem głównym jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju.</p> <p>Celami szczegółowymi są:</p> <ul style="list-style-type: none"> Niskoemisyjne wytwarzanie energii, Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami, Rozwój zrównoważonej produkcji – obejmujący przemysł, budownictwo i rolnictwo Transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności 	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrona klimatu i jakości powietrza
<p>Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej</p>	
<p>Podstawowe cele zdefiniowane w NSEE to:</p> <ul style="list-style-type: none"> Upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia, uwzględniając również pracę i wypoczynek człowieka, czyli objęcie permanentną edukacją ekologiczną wszystkich mieszkańców Polski, Wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej na wszystkich stopniach edukacji formalnej i nieformalnej Tworzenie wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów edukacji ekologicznej, stanowiących rozwinięcie Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej, a ujmujących propozycje wnoszone przez poszczególne podmioty, realizujące projekty edukacyjne dla 	<p>Cele te będą realizowane przez działania opisane w punkcie Edukacja ekologiczna</p>

<p>lokalnej społeczności,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promowanie dobrych doświadczeń z zakresu metodyki edukacji ekologicznej 	
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności	
<p>Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne, ii. Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych, iii. Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce, iv. Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii, v. Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki, vi. Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska, <p>Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach, ii. Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta, iii. Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, iv. Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast, <p>Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji – Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego 	<p>Cele te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji.</p>
Strategia na rzecz Odnawialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.)	
<ul style="list-style-type: none"> 1. Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji – Stymulowanie popytu na innowacje przez sektor publiczny 2. Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji – Wsparcie dla podwyższania atrakcyjności inwestycyjnej Śląska oraz promocji zmian strukturalnych ii. Kierunek interwencji – Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta iii. Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich 3. Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Transport <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji – Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce ii. Kierunek interwencji – Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności 	<p>Cele te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji.</p>

<p>4. Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Energia</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju ii. Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej iii. Kierunek interwencji – Rozwój techniki <p>5. Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Środowisko</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód ii. Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania iii. Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego iv. Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją v. Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi vi. Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami vii. Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych 	
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	
<p>1. Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód (I.1) ii. Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (I.2) iii. Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb (I.3) iv. Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej (I.4) <p>2. Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu (II.1) ii. Kierunek interwencji: Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (II.2) iii. Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (II.3) iv. Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa (II.4) v. Kierunek interwencji: Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (II.5) <p>3. Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III)</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu (III.1) ii. Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III.2) <p>4. Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV)</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji (IV.1) 	<p>Cele te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji.</p>

<p>5. Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V)</p> <p>i. Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania (V.1)</p>	
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	
<p>i. Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności</p> <p>ii. Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko</p>	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrona przed hałasem
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	
<p>1. Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska</p> <p>i. Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska</p> <p>ii. Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom</p>	<p>Priorytety te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji.</p>
Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	
<p>Cel 3. Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego</p> <p>ii. Priorytet 3.1. Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej</p> <p>a) Kierunek interwencji 3.1.3. Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,</p> <p>Cel 4. Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa</p> <p>iii. Priorytet 4.1. Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego</p> <p>b) Kierunek interwencji 4.1.1. Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną,</p> <p>c) Kierunek interwencji 4.1.2. Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa,</p> <p>d) Kierunek interwencji 4.1.3. Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa,</p> <p>e) Kierunek interwencji 4.1.4. Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa</p>	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrona klimatu i jakości powietrza
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	
<p>1. Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p> <p>i. Kierunek interwencji 1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska</p> <p>ii. Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych</p> <p>iii. Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p> <p>2. Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p> <p>i. Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach</p>	<p>Priorytety te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji.</p>
Strategia rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+	
<p>Wizja Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego: Świętokrzyskie w 2030 roku to ambitny region o atrakcyjnym wizerunku:</p> <p>✓ wnoszący coraz większy wkład w rozwój gospodarczy, społeczny i kulturowy Polski i Europy</p>	<p>Cele te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ szanujący i dbający o swoje dziedzictwo kulturowe i środowisko naturalne ✓ będący dobrym miejscem do życia, pracy i rozwoju <p>Misja Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego: Samorząd Województwa Świętokrzyskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ tworzy przestrzeń współdziałania, pozwalającą na wykorzystanie potencjału mieszkańców i przedsiębiorców regionu dla budowania wspólnoty o wysokim kapitale społecznym i rosnącej zdolności konkurencyjnej ✓ uzyskuje konsensus w regionie wokół najważniejszych celów strategicznych i przedsięwzięć, służących modernizacji i transformacji ścieżki rozwoju województwa ✓ pozyskuje kapitał stymulujący rozwój regionu, obejmujący publiczne środki finansowe (od wspólnotowych po lokalne), środki prywatne (w tym – nowe inwestycje zewnętrzne) <p>Cele strategiczne rozwoju województwa świętokrzyskiego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie 2. Przyjazny dla środowiska i czysty region 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi 4. Sprawne zarządzanie regionem 	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego	
<p>Wiodący imperatyw regionalnej polityki przestrzennej to integrowanie działań gospodarczych, politycznych i społecznych, podejmowanych na różnych poziomach zarządzania, z utrzymaniem równowagi środowiska naturalnego, trwałości podstawowych procesów przyrodniczych oraz zachowaniem najcenniejszych wartości krajobrazu. Wśród nadrzędnych priorytetów zagospodarowania przestrzennego w dokumencie tym eksponuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury, • Walory architektoniczne i krajobrazowe, • Wymagania ochrony środowiska przyrodniczego, zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także wymagania osób niepełnosprawnych, • Wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury, • Walory ekonomiczne przestrzeni i prawo własności, • Potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa 	<p>Cele te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji.</p>
Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego 2016-2022	
<p>Do nadrzędnych celów w zakresie gospodarki odpadami należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrona środowiska, • Zapobieganie powstawaniu odpadów • Zrównoważony rozwój województwa, • Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego województwa <p>Osiągnięcie celów nadrzędnych wymaga realizacji wyznaczonych poniżej celów pośrednich.</p> <p>Odpady komunalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osiągnięcie poziomu recydingu i przygotowania do ponownego użycia łącznej masy odpadów komunalnych w wysokości 60% do 2025 r. <p>Odpady ulegające biodegradacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie do 2025r. w każdej gminie selektywnego zbierania i odbierania odpadów zielonych i innych bioodpadów 	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

<p>Odpady zawierające azbest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest 	
<p>Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych</p>	
<p>Celem Programu ochrony powietrza jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych dla pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu, a następnie wskazanie działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza w województwie świętokrzyskim</p>	<p>Cele będą realizowane przez zadania zaplanowane w obszarze interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza.</p>
<p>Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych w pobliżu dróg krajowych z terenu województwa świętokrzyskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływania akustyczne</p>	
<p>Program ma na celu określenie niezbędnych priorytetów i kierunków działań, których zadaniem jest zmniejszenie uciążliwości oraz ograniczenie nadmiernego poziomu hałasu na obszarach dróg krajowych na terenie województwa świętokrzyskiego.</p>	<p>Cele niniejszego dokumentu będą realizowane przez działania związane z ograniczeniem hałasu związanym z transportem</p>
<p>Strategia Rozwoju Powiatu Skarżyskiego na lata 2015-2023</p>	
<p>Wizja powiatu: <i>Powiat skarżyski – dynamicznie rozwijające się miejsce z perspektywami, interesujące i otwarte, wykorzystujące swoje zasoby oraz atrakcyjne inwestycyjnie.</i></p> <p>Cel nadrzędny: Dynamiczny rozwój powiatu skarżyskiego, z wykorzystaniem zasobów endogennych, inwestycji oraz aktywności mieszkańców</p> <p>Cele strategiczne: Obszar - Inwestycje i przedsiębiorczość w powiecie skarżyskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru powiatu oraz wspieranie możliwości rozwoju firm <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Profesjonalna i wspólna dla gmin powiatu oferta inwestycyjna. ➤ Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą ➤ Powiązanie działań PUP z ofertą inwestycyjną powiatu ➤ Wspieranie firm w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych ➤ Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji w firmach ➤ Aktywne kształtowanie profilu szkolnictwa zawodowego ➤ Podnoszenie poziomu szkolnictwa zawodowego oraz utrzymanie wysokiego poziomu szkolnictwa ogólnokształcącego <p>Obszar - Aktywne i uczestniczące społeczeństwo w powiecie skarżyskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywni mieszkańcy, przejawiający inicjatywę w życiu społecznym <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wspieranie inicjatyw obywatelskich ➤ Wspieranie działalności organizacji pozarządowych ➤ Podnoszenie poziomu szkolnictwa w placówkach oświatowych ➤ Wspieranie inicjatyw ukierunkowanych na wieloaspektową edukację poprzez stworzenie możliwości rozwoju, wymianę doświadczeń, współpracę krajową i międzynarodową ➤ Zapewnienie możliwości łączenia pracy zawodowej i opieki nad dziećmi, czy osobami zależnymi <p>Obszar - Turystyka w powiecie skarżyskim</p>	<p>Wszystkie zadania zaplanowane w ramach programu wpisują się w cele strategiczne omawianego dokumentu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie atrakcyjności turystycznej powiatu w oparciu o walory naturalne i przyrodnicze <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wspieranie powstawania infrastruktury turystycznej ➤ Wspólna promocja turystyki ➤ Współpraca samorządów (wspólny kalendarz imprez, eliminacja konkurencji między gminami) ➤ Wspólne uczestnictwo gmin w targach turystycznych ➤ Benchmarking (wykorzystywanie doświadczeń innych – zarządzanie jakością). ➤ Zwiększenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców i przedsiębiorców ➤ Propagowanie turystyki wśród mieszkańców powiatu ➤ Aktualizacja, modernizacja i uatrakcyjnienie szlaków turystycznych (monitoring) <p>Obszar - Infrastruktura techniczna, rewitalizacja i ochrona środowiska w powiecie skarżyskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nowoczesna i przyjazna środowisku infrastruktura w powiecie skarżyskim <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa infrastruktury komunikacyjnej powiatu ➤ Rozwój infrastruktury ochrony środowiska ➤ Wsparcie dla procesów rewitalizacyjnych ➤ Poprawa i rozwój infrastruktury drogowej i mostowej w powiecie ➤ Analiza i ocena warunków ruchu ze specjalnym uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu drogowego (wypadkowość, mapa zdarzeń drogowych) <p>Obszar - Opieka zdrowotna i społeczna w powiecie skarżyskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie funkcjonujący system opieki zdrowotnej i społecznej <p>Cele operacyjne</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa dostępności oraz podniesienie jakości udzielania świadczeń zdrowotnych, ➤ Koordynacja programów z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej, ➤ Profilaktyka prozdrowotna, promocja zdrowego i aktywnego stylu życia, ➤ Zapobieganie wykluczeniu społecznemu i zawodowemu osób niepełnosprawnych poprzez edukowanie społeczności i działania integracyjne, ➤ Rozwój wysokiej jakości usług społecznych ➤ Aktywizowanie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	
--	--

Wśród kryteriów, branych pod uwagę przy formułowaniu domen i priorytetów dla powiatu skarżyskiego były wymogi wynikające z ustawy „Prawo ochrony środowiska”, ustawy o odpadach i ustawy „Prawo Wodne” oraz innych ustaw komplementarnych, a także zgodność z opisanymi powyżej programami wyższego szczebla. W programie uwzględnione zostały cele środowiskowe zawarte w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” oraz cele zawarte w „MasterPlanie dla obszaru dorzecza Wisły”. Należy zatem przyjąć, że cele ochrony środowiska w Powiecie Skarżyskim oraz zasady realizacji tych celów są w najwyższym stopniu zbieżne z odpowiadającymi im celami oraz zasadami polityki ekologicznej ustanowionymi na poziomie międzynarodowym i krajowym.

6. Zadania ujęte w projekcie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Zadania przewidziane do realizacji na terenie powiatu skarżyskiego w latach 2021-2028:

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Lata realizacji	Szacunkowe koszty zadania [zł]	Źródła środków
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA				
Termomodernizacja budynku przy ul. Sikorskiego 20 w Skarżysku-Kam. wraz z adaptacją pomieszczeń na potrzeby Powiatowego Urzędu Pracy	Starostwo Powiatowe	2022	ok. 8 000 000	RPO WŚ Środki własne
Termomodernizacja budynku warsztatów przy Zespole Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Skarżysku-Kamiennej	Starostwo Powiatowe	2022-2023	ok. 800 000	RPO WŚ Środki własne
Termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Konarskiego 20 w Skarżysku-Kamiennej	Starostwo Powiatowe	2022-2024	ok. 3 000 000	RPO WŚ Środki własne
Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej należących do Powiatu Skarżyskiego	Starostwo Powiatowe	2022-2024	ok. 3 000 000	RPO WŚ Środki własne
Termomodernizacja i efektywne wykorzystanie energii w trzech ośrodkach subregionalnych. Oszczędność energii w sektorze publicznym ETAP II – termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Skarżysku-Kamiennej	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2021	7 230 179	RPO WŚ Środki własne
Zakup nowych autobusów	Miasto Skarżysko-Kamienna	2021-2027	15 000 000	RPO WŚ Środki własne
Termomodernizacja i przebudowa systemu grzewczego budynku Przedszkola w Bliżynie	Gmina Bliżyn	2022-2023	900 000	Środki własne Środki UE
Termomodernizacja budynku w którym znajduje się Klub Seniora w Mroczkowie	Gmina Bliżyn	2022-2023	50 000	Środki własne
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Zaleziance	Gmina Łączna	2021	863 011,91	RPO WŚ Środki własne
Kompleksowa termomodernizacja budynku Zakładu Gospodarki Komunalnej w Łącznej	Gmina Łączna	2021-2022	547 209,30	RPO WŚ Środki własne
Wymiana oświetlenia ulicznego	Gmina Skarżysko Kościelne	2021-2028	2 000 000	Środki UE Środki rządowe Środki własne
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA PRZED HAŁASEM				
Przebudowa ul. Langiewicza	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2023	2 391 000	Środki własne Środki z FDS
Przebudowa ul. Pułaskiego na odcinku od ul. Armii Krajowej do ul. Moniuszki	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2021	1 730 000	Środki własne Środki z FDS
Przebudowa ul. Głównej i ul.	Miasto Skarżysko-	2019-2023	3 606 518	Środki własne

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Lata realizacji	Szacunkowe koszty zadania [zł]	Źródła środków
Rajdowej	Kamienna			Dofinansowanie z Programu przeciwdziałania występowaniu i usuwaniu skutków klęsk żywiołowych „powodziówki”
Budowa ul. Jodłowej	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2022	2 570 000	Środki własne
Przebudowa ul. Kochanowskiego w Skarżysku-Kamiennej	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2030	4 000 000	Środki własne
Budowa ul. Borówkowej	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2030	750 000	Środki własne
Budowa ul. Św. Alberta	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2030	1 200 000	Środki własne
Budowa ulic: Krzemowa, Granitowa, Bazaltowa, Marmurowa, Bursztynowa, Szmaragdowa	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2030	5 000 000	Środki własne
Przebudowa ul. Spacerowej na odcinku od ul. Żurawiej do ul. Jastrzębiej w Skarżysku-Kamiennej	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2030	1 500 000	Środki własne Środki z FDS
Przebudowa ulic: Dzielnej, Hubala, Świerkowej i Dębowej	Miasto Skarżysko-Kamienna	2021-2022	4 000 000	Środki własne
Budowa ulic w Osiedlu Ptasia	Miasto Skarżysko-Kamienna	2021-2023	4 073 680	Środki własne
Budowa ulic Fabrycznej i Chemicznej na osiedlu Dolna Kamienna	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2030	1 500 000	Środki własne
Przebudowa ul. Powstańców 1863 oraz ul. Krótkiej	Miasto i Gmina Suchedniów	2021	1 273 053,36	Budżet Państwa Środki własne
Przebudowa odcinka drogi gminnej ul. Kielecka	Miasto i Gmina Suchedniów	2021	2 055 312,16	Budżet Państwa Środki własne
Przebudowa drogi gminnej ul. Sportowa	Miasto i Gmina Suchedniów	2021	452 046	Budżet Państwa Środki własne
Przebudowa drogi gminnej Ostojów-Krzyżka-Podłazie	Miasto i Gmina Suchedniów	2021-2023	616 300	Budżet Państwa Środki własne
Przebudowa drogi gminnej Mostki (Szelejłów)	Miasto i Gmina Suchedniów	2021	562 340,31	Budżet Państwa Środki własne
Przebudowa drogi gminnej ul. Stokowiec	Miasto i Gmina Suchedniów	2021-2022	9 000 000	Budżet Państwa Środki własne
Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej na rzece Żarnówce	Miasto i Gmina Suchedniów	2021	1 907 185,11	Budżet Państwa Środki własne
Budowa drogi gminnej Górki-Barwinek-Mroczków w miejscowości Górki i Mroczków	Gmina Bliżyn	2013-2027	716 937	Środki własne Środki z FDS
Budowa drogi wewnętrznej Gilów-Górki w miejscowości Gilów i Górki	Gmina Bliżyn	2009-2027	443 046	Środki własne Środki z FDS
Budowa drogi gminnej Bliżyn ul. Źródłana w m-sc Bliżyn wraz z oświetleniem	Gmina Bliżyn	2020-2025	500 000	Środki własne Środki z FDS

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Lata realizacji	Szacunkowe koszty zadania [zł]	Źródła środków
Budowa drogi Gminnej Bliżyn ul. Skrajna wraz z oświetleniem	Gmina Bliżyn	2021-2025	500 000	Środki własne Środki z FDS
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM				
Prowadzenie cyklicznych kontrolnych badań poziomów promieniowania na obszarach o zwiększonym stopniu ryzyka	GIOŚ w Warszawie	Według potrzeb	b.d.	Budżet Państwa
Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Gminy Powiatu Skarżyskiego	2021-2028	b.d.	Środki własne
Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	Organizacje pozarządowe	2021-2028	b.d.	Środki własne Środki krajowe Środki zewnętrzne
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI				
Budowa zbiornika Bzin	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2030	120 000 000	RPOWŚ 2021-2027 Skarb Państwa Wody Polskie UM Skarżysko-Kamienna Powiat Skarżyski
Budowa zbiornika retencyjnego Michałów	Gmina Skarżysko Kościelne	2023-2030	12 000 000	EFRR NFOŚiGW Środki własne
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA				
Budowa kanalizacji deszczowej na odcinku od skrzyżowania ul. Sokolej z ul. Żeromskiego do skrzyżowania ul. Niepodległości z ul. Zielną	Miasto Skarżysko-Kamienna	2023-2030	4 559 253	Środki własne
Budowa podczyszczalni wód deszczowych ul. Spokojna, Suchedniów	Miasto i Gmina Suchedniów	2021	75 000	Środki własne
Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Kielecka-Warszawska	Miasto i Gmina Suchedniów	2021-2023	3 233 642,02	RPO WŚ Środki własne
Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Żeromskiego	Miasto i Gmina Suchedniów	2021-2022	16 016 920	RPO WŚ Środki własne
Przebudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej ul. Powstańców i Krótka	Miasto i Gmina Suchedniów	2021	3 040 830	RPOWŚ Środki własne
Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Langiewiczza, Słoneczna, Jarzębinowa	Miasto i Gmina Suchedniów	2021-2023	8 653 065,04	RPO WŚ Środki własne
Budowa kanalizacji sanitarnej z rozbudową sieci wodociągowej w miejscowości Bliżyn i Ubyszów	Gmina Bliżyn	2021-2024	8 839 000	Środki własne Środki UE
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bliżyn, Gilów i Gostków	Gmina Bliżyn	2021-2024	8 839 000	Środki własne Środki UE
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej zgodnie z posiadaną dokumentacją	Gmina Bliżyn	2024-2028	20 000 000	Środki własne

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Lata realizacji	Szacunkowe koszty zadania [zł]	Źródła środków
pn. „Koncepcja programowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków dla gminy Bliżyn”				Środki UE
Modernizacja oczyszczalni ścieków w Kamionkach	Gmina łączna	2020-2023	11 462 000	RPO WŚ Środki własne
Kanalizacja m. Kierz Niedźwiedzi	Gmina Skarżysko Kościelne	2021-2026	10 000 000	PROW Środki własne
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY				
Realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych	ARiMR ARR Województwo Świętokrzyskie rolnicy indywidualni	2021-2028	b.d.	Środki własne
Upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych	ARiMR, ŚODR	2021-2028	b.d.	Środki własne
Ochrona przed erozją wietrzną m.in. poprzez prowadzenie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych i wprowadzanie zalesień na glebach o niższych klasach bonitacyjnych	Właściciele terenów	2021-2028	b.d.	Środki własne
Promocja rolnictwa ekologicznego i agroturystyki poprzez działania edukacyjno-szkoleniowe, a także promocyjne	Gminy Powiatu Skarżyskiego	2021-2028	b.d.	Środki własne
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW				
Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Suchedniów oraz prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	Miasto i Gmina Suchedniów	2021-2022	3 451 500	Środki własne
Kontynuacja programu usuwania azbestu	Gminy Powiatu Skarżyskiego	2021-2028	koszty są zależne od zgłoszeń mieszkańców i ilości zebranego azbestu rocznie	Środki własne Środki UE WFOŚiGW w Kielcach
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE				
Rewitalizacja Parku Miejskiego	Miasto i Gmina Suchedniów	2021-2022	520 000	Środki własne

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego
na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Lata realizacji	Szacunkowe koszty zadania [zł]	Źródła środków
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA				
Termomodernizacja budynku przy ul. Sikorskiego 20 w Skarżysku-Kam. wraz z adaptacją pomieszczeń na potrzeby Powiatowego Urzędu Pracy	Starostwo Powiatowe	2022	ok. 8 000 000	RPO WŚ Środki własne
Termomodernizacja budynku warsztatów przy Zespole Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Skarżysku-Kamiennej	Starostwo Powiatowe	2022-2023	ok. 800 000	RPO WŚ Środki własne
Termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Konarskiego 20 w Skarżysku-Kamiennej	Starostwo Powiatowe	2022-2024	ok. 3 000 000	RPO WŚ Środki własne
Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej należących do Powiatu Skarżyskiego	Starostwo Powiatowe	2022-2024	ok. 3 000 000	RPO WŚ Środki własne
Termomodernizacja i efektywne wykorzystanie energii w trzech ośrodkach subregionalnych. Oszczędność energii w sektorze publicznym ETAP II – termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Skarżysku-Kamiennej	Miasto Skarżysko-Kamienna	2020-2021	7 230 179	RPO WŚ Środki własne
Zakup nowych autobusów	Miasto Skarżysko-Kamienna	2021-2027	15 000 000	RPO WŚ Środki własne
Termomodernizacja i przebudowa systemu grzewczego budynku Przedszkola w Bliżynie	Gmina Bliżyn	2022-2023	900 000	Środki własne Środki UE
Termomodernizacja budynku w którym znajduje się Klub Seniora w Mroczkowie	Gmina Bliżyn	2022-2023	50 000	Środki własne
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Zaleziance	Gmina Łączna	2021	863 011,91	RPO WŚ Środki własne
Kompleksowa termomodernizacja budynku Zakładu Gospodarki Komunalnej w Łącznej	Gmina Łączna	2021-2022	547 209,30	RPO WŚ Środki własne
Wymiana oświetlenia ulicznego	Gmina Skarżysko Kościelne	2021-2028	2 000 000	Środki UE Środki rządowe Środki własne

Opis zadań inwestycyjnych

Zadania inwestycyjne wskazane do realizacji na terenie powiatu skarżyskiego to zarówno inwestycje wynikające z planów Samorządów, planów rozwoju przedsiębiorstw działających na tym terenie, jak również innych zadań, których wdrożenie uzależnia się od czynników zewnętrznych, m.in. pozyskania dofinansowania, zainteresowania mieszkańców.

Zadania dotyczące termomodernizacji budynków obejmuje ocieplenie ścian zewnętrznych i stropów oraz wymianę okien i drzwi w budynkach. Przed przystąpieniem do termomodernizacji budynku warto przeprowadzić „audyt energetyczny”, który pozwoli prawidłowo zweryfikować potrzeby cieplne budynku oraz dobrać optymalne rozwiązania techniczne. Działania termomodernizacyjne dotyczą istniejących budynków (mieszkalnych, użyteczności publicznej i gospodarczych) i zamykają się w granicach obszarów już zainwestowanych. Termomodernizacja ma na celu racjonalizowanie potrzeb ciepłych budynków - właściwa izolacja termiczna budynków przyczyni się do ograniczenia ilości spalanej paliwa (tzw. efekt oszczędnościowy), a tym samym zmniejszy ilość emisji substancji zanieczyszczających powietrze.

Modernizacje w systemie ogrzewania oraz wymiana źródeł ciepła to z założenia inwestycje, które będą realizowane w oparciu o nowe rozwiązania technologiczne, ograniczające zanieczyszczenia pochodzące ze spalania poszczególnych mediów grzewczych oraz ograniczające straty energii. Przedmiotem działań będą źródła ciepła małych mocy w istniejącej zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej oraz w budynkach użyteczności publicznej oraz instalacje w budynkach prowadzących działalność gospodarczą (w zależności od potrzeb danego rodzaju działalności). Inwestycje prowadzone będą dla potrzeb danego budynku, wewnątrz obiektu. Zadanie realizowane może być zarówno poprzez:

- wymianę przestarzałego kotła na kocioł o wyższej sprawności z możliwością zmiany paliwa na bardziej ekologiczne (np. z węgla na paliwo gazowe). Moc kotłów dostosowana do potrzeb budynków mieszkalnych, tj. maksymalnie do kilkudziesięciu kW
- przyłączanie budynków do sieci gazowniczej (budowa przyłącza do sieci gazowniczej średniego lub niskiego ciśnienia, tj. o ciśnieniu nie większym niż 0,5MPa).

Przewidywane inwestycje w obszarze wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii dotyczą budowy lokalnych rozproszonych małych źródeł energii produkujących ciepło na potrzeby budynku (typu kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne). Są to instalacje małych mocy w aplikacjach indywidualnych (budynek mieszkalny, budynek użyteczności publicznej).

Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej ma na celu upłynnienie ruchu i ograniczenia emisji spalin z komunikacji. Inwestycje drogowe głównie zadań modernizacyjnych i usprawniających w obecnym stanie zainwestowania – w śladzie przebiegu drogi.

Wymiana oświetlenia ulicznego to modernizacje w stanie istniejącym. Polegać one mają na wymianie przestarzałych technologicznie urządzeń na urządzenia energooszczędne nowej generacji. Inwestycje obejmują wyłącznie prace montażowe w obszarze już zainwestowanym (są to linie oświetlenia ulicznego).

Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej będzie prowadzona na terenach zainwestowanych, zamieszkałych, w pobliżu ciągów komunikacyjnych lub nawet w pasie drogowym.

7. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Głównym celem Prognozy jest określenie możliwych skutków i oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zapisów "Programu Ochrony Środowiska...".

Dla wszystkich przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839) nakładają obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, a przedsięwzięcia które mogą oddziaływać na środowisko mogą mieć nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny i sporządzenia raportu. Raporty oddziaływania na środowisko dot. poszczególnych zadań inwestycyjnych mogą wskazywać działania wariantowe.

7.1. Matryca wpływów zadań POŚ na poszczególne komponenty środowiska

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Przewidywane oddziaływania zadań inwestycyjnych na terenie powiatu skarżyskiego na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Założenia rozwoju przestrzennego zawarte w „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”	Podmiot odpowiedzialny za realizację	obszary Natura 2000		różnorodność biologiczną		ludzi		zwierzęta		rośliny		wodę		powietrze		powierzchnię ziemi		krajobraz		klimat		zasoby naturalne		zabytki		dobra materialne	
		R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E
Ochrona klimatu i jakości powietrza																											
Termomodernizacja budynku przy ul. Sikorskiego 20 w Skarżysku-Kam. wraz z adaptacją pomieszczeń na potrzeby Powiatowego Urzędu Pracy	Starostwo Powiatowe	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	*	+	*	+
Termomodernizacja budynku warsztatów przy Zespole Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Skarżysku-Kamiennej		*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	*	+	*	+
Termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Konarskiego 20 w Skarżysku-Kamiennej		*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	*	+	*	+
Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej należących do Powiatu Skarżyskiego		*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+	*	*	*	+	*
Termomodernizacja i efektywne wykorzystanie energii w trzech ośrodkach subregionalnych. Oszczędność energii w sektorze publicznym ETAP II – termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Skarżysku-Kamiennej	Skarżysko-Kamienna	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	*	+
Zakup nowych autobusów		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	+
Termomodernizacja i przebudowa systemu grzewczego budynku Przedszkola w Bliżynie	Bliżyn	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	*	+
Termomodernizacja budynku w którym znajduje się Klub Seniora w Mroczkowie		*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	*	+

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Założenia rozwoju przestrzennego zawarte w „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”	Podmiot odpowiedzialny za realizację	obszary Natura 2000		różnorodność biologiczną		ludzi		zwierzęta		rośliny		wodę		powietrze		powierzchnię ziemi		krajobraz		klimat		zasoby naturalne		zabytki		dobra materialne	
		R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E
REALIZACJA (R)/EKSPLOATACJA (E)																											
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Zaleziance	Łączna	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	*	+
Kompleksowa termomodernizacja budynku Zakładu Gospodarki Komunalnej w Łącznej	Łączna	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	*	+
Wymiana oświetlenia ulicznego	Skarżysko Kościelne	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+	*	*	*	+	*	+
Ochrona przed hałasem																											
Przebudowa ul. Langiewicza	Skarżysko-Kamienna	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	+
Przebudowa ul. Pułaskiego na odcinku od ul. Armii Krajowej do ul. Moniuszki		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	+
Przebudowa ul. Głównej i ul. Rajdowej		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	+
Budowa ul. Jodłowej		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	+
Przebudowa ul. Kochanowskiego w Skarżysku-Kamiennej		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	+
Budowa ul. Borówkowej		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	+
Budowa ul. Św. Alberta		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	+
Budowa ulic: Krzemowa, Granitowa, Bazaltowa, Marmurowa, Bursztynowa, Szmaragdowa		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	+
Przebudowa ul. Spacerowej na odcinku od ul. Żurawiej do ul. Jastrzębiej w Skarżysku-Kamiennej		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	+

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Założenia rozwoju przestrzennego zawarte w „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”	Podmiot odpowiedzialny za realizację	obszary Natura 2000		różnorodność biologiczną		ludzi		zwierzęta		rośliny		wodę		powietrze		powierzchnię ziemi		krajobraz		klimat		zasoby naturalne		zabytki		dobra materialne		
		R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	
REALIZACJA (R)/EKSPLOATACJA (E)																												
Przebudowa ulic: Dzielnej, Hubala, Świerkowej i Dębowej		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Budowa ulic w Osiedlu Ptasie		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Budowa ulic Fabrycznej i Chemicznej na osiedlu Dolna Kamienna		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Przebudowa ul. Powstańców 1863 oraz ul. Krótkiej		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Przebudowa odcinka drogi gminnej ul. Kielecka		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej ul. Sportowa		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej Ostojów-Krzyżka-Podłazie		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej Mostki (Szelejtów)		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej ul. Stokowiec		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej na rzece Żarnówce		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Budowa drogi gminnej Górki-Barwinek-Mroczków w miejscowości Górki i Mroczków		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Budowa drogi wewnętrznej Gilów-Górki w miejscowości Gilów i Górki		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Budowa drogi gminnej Bliżyn ul. Źródłana w m-sc Bliżyn wraz z oświetleniem		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+
Budowa drogi Gminnej Bliżyn ul. Skrajna wraz z oświetleniem		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	*	+

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Założenia rozwoju przestrzennego zawarte w „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”	Podmiot odpowiedzialny za realizację	obszary Natura 2000		różnorodność biologiczną		ludzi		zwierzęta		rośliny		wodę		powietrze		powierzchnię ziemi		krajobraz		klimat		zasoby naturalne		zabytki		dobra materialne		
		R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	
Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym																												
Prowadzenie cyklicznych kontrolnych badań poziomów promieniowania na obszarach o zwiększonym stopniu ryzyka	GIOS w Warszawie	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Gminy	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	Organizacje pozarządowe	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
Gospodarowanie wodami																												
Budowa zbiornika Bzin	Skarżysko-Kamienna	-	*	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	*	*	*	*	*	*	*	*	
Budowa zbiornika retencyjnego Michałów	Skarżysko-Kościele	*	*	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	*	*	*	*	*	*	*	+	

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Gospodarka wodno-ściekowa																										
Budowa kanalizacji deszczowej na odcinku od skrzyżowania ul. Sokolej z ul. Żeromskiego do skrzyżowania ul. Niepodległości z ul. Zielną	Skarżysko-Kamienna	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	+
Budowa podczyszczalni wód deszczowych ul. Spokojna, Suchedniów	Suchedniów	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	+
Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Kielecka-Warszawska		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	+
Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Żeromskiego		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	+
Przebudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej ul. Powstańców i Krótka		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	+
Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Langiewicza, Słoneczna, Jarzębinowa		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	+
Budowa kanalizacji sanitarnej z rozbudową sieci wodociągowej w miejscowości Bliżyn i Ubyszów	Bliżyn	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	+
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bliżyn, Gilów i Gostków		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	+
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej zgodnie z posiadaną dokumentacją pn. „Koncepcja programowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków dla gminy Bliżyn”		*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	+
Modernizacja oczyszczalni ścieków w Kamionkach	Łączna	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	+	
Kanalizacja m. Kierz Niedźwiedzi	Skarżysko Kościelne	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	-	*	*	*	*	*	*	+	

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego
na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Zasoby przyrodnicze																											
Rewitalizacja Parku Miejskiego	Suchedniów	*	*	*	*	*	+	*	+	*	+	*	*	*	*	*	*	+	*	+	*	*	*	*	+	*	+

Oznaczenia symboli w powyższej matrycy:

- + wpływ pozytywny,
- wpływ negatywny,
- * brak wpływu

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego
na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Wpływ przedsięwzięć inwestycyjnych na poszczególne komponenty środowiska – wnioski z matrycy logicznej

Komponent	Opis
Natura 2000	<p>Oddziaływanie przedsięwzięć inwestycyjnych na siedliska objęte ochroną w ramach sieci ekologicznej Natura 2000 na terenie powiatu dla większości zadań będzie występowało. Przedsięwzięcia zlokalizowane są w znacznej odległości od chronionych terenów i nie będą bezpośrednio oddziaływać na środowisko przyrodnicze oraz na gatunki roślin i zwierząt znajdujące się pod ochroną. Obszary Natura zajmują fragmenty terenów leśnych, niezainwestowanych, oddalonych od terenów zamieszkałych, gdzie nie będą wykonywane żadne działania inwestycyjne.</p> <p>Zadanie dotyczące budowy zbiornika Bzin będzie ingerowało w tereny Natura 2000 Lasy Suchedniowskie, zwłaszcza na etapie budowy (oddziaływanie inwestycji opisane w niniejszym opracowaniu)</p>
Różnorodność biologiczna	<p>Dla większości inwestycji brak wpływu, ponieważ inwestycje nie mają zbyt dużego zasięgu (najczęściej inwestycje ograniczają się do poszczególnych obiektów lub przestrzeni), aby znacząco wpłynąć na ograniczenie różnorodności biologicznej. Wpływ negatywny może wystąpić podczas realizacji inwestycji budowy zbiorników wodnych (zmiana warunków bytowania flory i fauny, ubożenie różnorodności biologicznej siedlisk, zmiana ekosystemu rzeczno-jeziornego). Na etapie eksploatacji zbiorników – wpływ pozytywny (stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju flory i fauny wodnej i ptactwa wodnego).</p>
Ludzi	<p>Dla inwestycji realizowanych w budynkach brak wpływu na etapie realizacji inwestycji oraz znaczący wpływ pozytywny na etapie eksploatacji obiektów (po termomodernizacji, wymianie źródeł ciepła, montażu instalacji fotowoltaicznych).</p> <p>Inwestycje liniowe wiążą się z wykorzystaniem niezbędnych maszyn czy urządzeń. Hałas i zanieczyszczenia generowane przez wykorzystywany sprzęt będą mocno ograniczone i nie będą przekraczać dopuszczalnych, określonych przepisami prawa norm w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń, zatem nie będą powodować znaczących uciążliwości dla ludzi. Wpływ znaczący pozytywny na etapie eksploatacji, ponieważ w wyniku realizacji poszczególnych inwestycji nastąpi rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury, nastąpi wzrost standardu życia mieszkańców gminy a także poprawa stanu jakości powietrza w wyniku zmniejszenia emisji CO₂.</p> <p>Przy zachowaniu przepisów BHP oraz postępowania przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby zdrowie i życie ludzi.</p> <p>Dzięki planowanym inwestycjom powstanie infrastruktura techniczna i odnowione zostaną obiekty użyteczności publicznej, uzbrojone zostaną tereny inwestycyjne itp. Większość działań będzie prowadziła do zwiększenia standardu życia mieszkańców na terenie powiatu. Efekty działań będą widoczne także w sferze ekonomicznej.</p> <p>Negatywne oddziaływanie może wystąpić podczas realizacji inwestycji budowy zbiorników wodnych (zwiększenie ruchu pojazdów na drogach dojazdowych do terenu budowy, zwiększony hałas maszyn i urządzeń przy realizacji robót). Na etapie eksploatacji zbiorników – wpływ pozytywny (poprawa bezpieczeństwa powodziowego, wykorzystanie zbiorników do celów rekreacyjnych, wędkarskich i sportów wodnych)</p>
Zwierzęta	<p>Obecnie żyjące gatunki zwierząt na terenach zurbanizowanych, gdzie będzie przeprowadzana zdecydowana większość inwestycji, to gatunki synantropijne, czyli wykorzystujące bliskość siedzib ludzkich z korzyścią dla siebie. Po zakończeniu działań inwestycyjnych gatunki te mogą bez przeszkód egzystować dalej. Termomodernizacja budynków dotyczyć będzie obiektów już istniejących. Elementem podstawowym przed przystąpieniem do prac jest ekspertyza ornitologa i chiropterologa stwierdzająca obecność ptaków i nietoperzy lub ich brak w danym obiekcie. W sytuacji stwierdzenia obecności ptaków czy nietoperzy, należy dostosować terminy i sposób wykonywania prac do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji ptaków i nietoperzy, zabezpieczając z wyprzedzeniem szczeliny przed zajęciem ich przez ptaki i nietoperze. Podczas prowadzenia prac inwestycyjnych w takich budynkach należy uzyskać (przed rozpoczęciem prac) zezwolenie, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2021., poz. 1098). Po zakończeniu prac należy umożliwić im dalsze gniazdowanie lub zapewnić siedliska zastępcze</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Komponent	Opis
	Negatywne oddziaływanie może wystąpić podczas realizacji inwestycji budowy zbiorników wodnych (płoszenie zwierząt). Na etapie eksploatacji zbiorników – wpływ pozytywny (stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju fauny wodnej)
Rośliny	<p>Okresowy, chwilowy niekorzystny wpływ na szatę roślinną może wystąpić na etapie realizacji inwestycji - zwłaszcza inwestycji liniowych. Wyjątek stanowią będą inwestycje związane z termomodernizacją budynków, wymianą źródeł ciepła, oświetleniem ulicznym czy montażem instalacji fotowoltaicznych, które zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji pozostaną bez wpływu na szatę roślinną. Inwestycje liniowe (dotyczące np. rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, poprawy stanu technicznego dróg publicznych) będą miały ograniczony wpływ wyłącznie do granic terenu inwestycji. Planowane inwestycje realizowane będą w obszarach zurbanizowanych, użytkowanych i przekształcanych przez człowieka. Po zakończeniu prac roślinność powróci w drodze naturalnej sukcesji lub celowych, zaplanowanych nasadzeń. Na etapie eksploatacji poszczególnych inwestycji nie przewiduje się wpływu na roślinność.</p> <p>Inwestycje nie dopuszczają możliwości ograniczania terenów zielonych. Wszelkie inwestycje znajdujące się w obszarach podlegających ochronie będą przestrzegały przepisów dotyczących tychże.</p> <p>Negatywne oddziaływanie może wystąpić podczas realizacji inwestycji budowy zbiorników wodnych (zmiana warunków bytowania flory na terenie zajęтым pod zbiornik). Na etapie eksploatacji zbiorników – wpływ pozytywny (stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju flory wodnej)</p>
Woda	<p>Na etapie realizacji inwestycji, zwłaszcza związanych z pracami ziemnymi należy dbać o stan techniczny zaplecza budowy oraz wykorzystywanych maszyn celem zapobieżenia przedostania się substancji ropopochodnych do gruntu a następnie do wód. Odpowiedni nadzór nad pracą sprzętu i jego stanem technicznym wyeliminuje wpływ robót budowlanych na wody powierzchniowe i podziemne.</p> <p>Nie przewiduje się wpływu na stan i jakość wód powierzchniowych i podziemnych na etapie eksploatacji większości inwestycji.</p> <p>Wpływ pozytywny - w wyniku realizacji przedsięwzięć powstanie sieć wodociągowa i sieć kanalizacji sanitarnej.</p> <p>Negatywne oddziaływanie może wystąpić podczas realizacji inwestycji budowy zbiorników wodnych (zahamowanie procesów samooczyszczania wody).</p> <p>Na etapie eksploatacji zbiorników – wpływ pozytywny (podniesienie poziomu wód gruntowych na obszarze przyległym do zbiornika)</p>
Powietrze	<p>W trakcie realizacji przedsięwzięć zagrożenie dla stanu powietrza wynikać będzie głównie z pracy sprzętu budowlanego, powodującego emisję zanieczyszczeń (produkty spalania oleju napędowego). Nieorganizowana emisja zanieczyszczeń występować będzie podczas realizacji robót budowlanych. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie stosunkowo niewielka ze względu na ograniczoną powierzchnię, na jakiej będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich przeprowadzania. Można stwierdzić, że powstające zanieczyszczenia powietrza w trakcie budowy będą miały zasięg lokalny. Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze ani w jego otoczeniu. Po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji ustaną uciążliwości w tym zakresie.</p> <p>Wpływ pozytywny na etapie eksploatacji inwestycji dotyczy większości inwestycji ujętych w "Programie...":</p> <ul style="list-style-type: none"> • termomodernizacja budynków spowoduje wzrost oszczędności energii, redukcję strat ciepła • modernizacja systemów grzewczych - ograniczy zanieczyszczenia pochodzące ze spalania poszczególnych mediów grzewczych oraz ograniczające straty energii • rozwój instalacji bazujących na odnawialnych źródłach energii (instalacje fotowoltaiczne) spowoduje ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m.in. CO₂, SO₂) do środowiska • wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne - zmniejszone zapotrzebowanie na energię elektryczną i tym samym ograniczenie emisji zanieczyszczeń

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Komponent	Opis
	<ul style="list-style-type: none"> poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej - realizacja tego zadania może wpłynąć (choć w niewielkim stopniu) na poprawę jakości powietrza w perspektywie długoterminowej. Zwiększy się płynność poruszania się pojazdów po drogach oraz średnią prędkość ruchu
Powierzchnia ziemi	Wpływ pozytywny lub neutralny, ponieważ inwestycje nie przekształcają znacząco powierzchni ziemi, naruszają ją jedynie w fazie budowy (dotyczy to głównie terenów niezurbanizowanych i inwestycji liniowych), a po przeprowadzeniu inwestycji teren zostanie uprzątnięty. Znaczne przekształcenia powierzchni ziemi mogą dotyczyć inwestycji budowy zbiorników wodnych.
Krajobraz	Okresowy niekorzystny wpływ na krajobraz może wystąpić na etapie realizacji większości inwestycji (m.in. wykonywanie wykopów pod rury gazowe i ciepłe, obecność rusztowań przy obiektach termomodernizowanych, obecność maszyn budowlanych). Oddziaływania te będą mieć charakter przejściowy i ustąpią po zakończeniu etapu budowy. Pozytywny wpływ na krajobraz na etapie eksploatacji może występować w przypadku realizacji termomodernizacji budynków (odnowione obiekty potęgują wzrost estetyki przestrzeni publicznej). Znaczne przekształcenia mogą dotyczyć inwestycji budowy zbiorników, które z czasem wkomponują się w krajobraz.
Klimat	Brak wpływu, ponieważ inwestycje nie mają na tyle szerokiego zasięgu, aby znacząco wpłynąć na zmiany klimatyczne.
Zasoby naturalne	Brak wpływu zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji poszczególnych inwestycji. Jedynie etap realizacji związany będzie z wykorzystywaniem paliw do zasilania maszyn i urządzeń. Skala inwestycji przewidzianych w projekcie dokumentu nie jest tak duża aby mogła negatywnie wpływać na stan zasobów naturalnych.
Zabytki	Wpływ pozytywny lub neutralny. Niektóre inwestycje mogą obejmować tereny, na których są obiekty zabytkowe oraz same obiekty.
Dobra materialne	Wpływ znacząco pozytywny, ponieważ w wyniku realizacji przedsięwzięć wzrośnie jakość przestrzeni publicznej, niektóre obiekty zostaną odnowione, ocieplone i zmienią swoje funkcje, wzrośnie wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną oraz jakość zagospodarowania terenów. Wzrośnie atrakcyjność gminy dla przyszłych inwestorów oraz zwiększy się standard życia mieszkańców.

Dokładne określenie oddziaływania poszczególnych inwestycji przewidzianych w projekcie "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028" na komponenty środowiska, określane będzie na etapie trwania procedury oceny oddziaływania na środowisko. Obecnie nie jest możliwa szczegółowa ocena wpływu poszczególnych inwestycji na środowisko ze względu na różny stopień zaawansowania prac projektowych (albo ich brak) dla poszczególnych przedsięwzięć.

Podsumowując wpływ powyższych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska należy zaznaczyć, że poprzez realizację konkretnych zadań inwestycyjnych osiągnięte zostaną założenia „Programu Ochrony dla Powiatu Skarżyskiego”. Poszczególne zadania mogą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania.

Jedną z ważniejszych inwestycji przeprowadzanych na terenie powiatu jest poprawa jakości środowiska przede wszystkim w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Zadania dotyczą głównie budowy i modernizacji wodociągów i kanalizacji, oraz budowy i modernizacji z nimi związanymi. Uporządkowanie działań związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków bez wątplenia stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska w powiecie. Natomiast rozwój sieci wodociągowej może pozytywnie wpłynąć na zdrowie mieszkańców powiatu i poprawę jakości ich życia.

Kolejną grupę zadań inwestycyjnych w powiecie stanowią zadania zmierzające do poprawy infrastruktury drogowej. Wymieniane są działania polegające na przebudowie dróg i przebudowie mostu w ciągu drogi gminnej na rzece Żarnówce. Są to inwestycje wykazujące nieznaczne negatywne oddziaływanie na środowisko, jedynie w fazie realizacji prac drogowych. Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska w porównaniu ze stanem wcześniejszym. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji. Usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg może doprowadzić do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, biorąc pod uwagę stale wzrastające natężenie ruchu na drogach w powiecie.

Ponadto Projekt „Programu ...” przewiduje szereg działań zmierzających do poprawy stanu środowiska poprzez:

- edukacje ekologiczną,
- wprowadzanie urządzeń i instalacji wykorzystujących energię odnawialną (instalacje fotowoltaiczne).

7.2. Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Realizacja celów "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028" poprzez konkretne zadania, ma dla większości inwestycji pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko. Poszczególne inwestycje mogą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie końcowym prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania.

W omawianym dokumencie przewiduje się szereg działań z zakresu poprawy jakości powietrza. Zadania te powodują długofalowe korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe (redukcji emisji gazów cieplarnianych, redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej i wzrostu udziału zużycia energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii).

W zadaniach inwestycyjnych są działania zmierzające do poprawy infrastruktury drogowej polegające na budowie, przebudowie i modernizacji dróg. Są to inwestycje wykazujące nieznaczne negatywne oddziaływanie na środowisko, jedynie w fazie realizacji prac. Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska w porównaniu ze stanem wcześniejszym. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji. Usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg może doprowadzić także do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Montaż instalacji bazujących na źródłach odnawialnych energii zwiększy udział OZE w ogólnym bilansie energetycznym kraju. Polska jako członek Unii Europejskiej, zobowiązana jest do spełniania wymagań zawartych w Dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady.

Inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w efekcie finalnym będą miały pozytywny wpływ na środowisko naturalne oraz na zdrowie mieszkańców i poprawę jakości ich życia. Odbiór, transport, zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska, a szczególnie powierzchni ziemi. Istotnym zadaniem gmin są działania zmierzające do bezpiecznego usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Planowane inwestycje występujące na terenie zamieszkałym, w skupiskach siedzib ludzkich, na terenie poszczególnych miejscowości powiatu skarżyskiego, nie będą bezpośrednio oddziaływać na siedliska przyrodnicze oraz chronione gatunki roślin i zwierząt na obszarze chronionym Natura 2000. Ich oddziaływanie będzie miało jedynie skutek lokalny i występujący tylko w trakcie budowy. Po zakończeniu i uprzątnięciu terenu budowy w/w zadania będą miały pozytywny wpływ na środowisko.

Projekt POŚ przewiduje Rewitalizację Parku Miejskiego w Suchedniowie, którego atutem będzie prawidłowe zagospodarowanie zieleni miejskiej.

Inwestycje budowy zbiorników wodnych (Bzin i Michałów) należą do przedsięwzięć, które w sposób znaczny będą oddziaływać na środowisko w perspektywie długoterminowej - retencja spowoduje przekształcenia istniejącej doliny rzecznej, nadbrzeżnych łąk i podmokłości terenu wraz z szatą roślinną w zbiornik wodny. Przekształcenie to będzie miało charakter trwały, wiąże się z koniecznością robót ziemnych, będzie oddziaływało w krajobrazie. Są to jedyne z zaplanowanych inwestycji w powiecie, które powodują skutki nieodwracalne.

Projekt "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego..." wskazuje zadania zaplanowane do realizacji w perspektywie czasowej do roku 2028 i ogranicza zasięg tych działań do terenu poszczególnych gmin w powiecie skarżyskim. Zadania przewidziane do realizacji nie wiążą się w większości ze znacznym zasięgiem ponadlokalnym, długotrwałym i nieodwracalnym oddziaływaniem związanym z emisją, wykorzystaniem zasobów naturalnych czy wystąpieniem awarii przemysłowej.

7.3. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych, stałych i chwilowych) przedstawione zostały w podziale na poszczególne grupy zadań.

Dla poszczególnych inwestycji, dla których będą wymagane zostaną sporządzone szczegółowe raporty oddziaływania na środowisko, w chwili kiedy będzie wykonana dokumentacja na dane przedsięwzięcie.

Przewidywane znaczące oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne działań na terenie powiatu skarżyskiego w podziale na poszczególne grupy inwestycji:

Kierunek działań	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
<p>Ochrona klimatu i jakości powietrza Starostwo Powiatowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja budynku przy ul. Sikorskiego 20 w Skarżysku-Kam. wraz z adaptacją pomieszczeń na potrzeby Powiatowego Urzędu Pracy • Termomodernizacja budynku warsztatów przy Zespole Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Skarżysku-Kamiennej • Termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Konarskiego 20 w Skarżysku-Kamiennej • Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej należących do Powiatu Skarżyskiego <p>Skarżysko-Kamienna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja i efektywne wykorzystanie energii w trzech ośrodkach subregionalnych. Oszczędność energii w sektorze publicznym ETAP II – termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Skarżysku-Kamiennej <p>Bliżyn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja i przebudowa systemu grzewczego budynku Przedszkola w Bliżynie • Termomodernizacja budynku w którym znajduje się Klub Seniora w Mroczkowie <p>Łączna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Zaleziance • Kompleksowa termomodernizacja budynku 	Bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienie emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną potrzebną do ogrzania budynków • poprawa energetyczności budynków • zmniejszenie kosztów utrzymania obiektów • wzrost wartości materialnej
	Pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • poprzez zapewnienie stałej temperatury w pomieszczeniach poprawa mikroklimatu wewnątrz pomieszczeń • poprawa stanu powietrza atmosferycznego w wyniku ograniczenia strat ciepła • ograniczenia zużycia nośników ciepła • wzrost estetyki przestrzeni publicznej
	Wtórne	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, SO₂) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny • wzrost estetyki przestrzeni publicznej • poprawa standardu życia
	Skumulowane	<ul style="list-style-type: none"> • brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych oraz powstawanie odpadów
	Średnioterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie strat ciepła w budynkach - dodatni efekt ekologiczny
	Długoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • dodatni efekt ekologiczny • ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach • zmniejszenie strat ciepła w budynkach • podwyższenie wartości rynkowej budynku poprzez podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego • poprawa standardu życia
	Stale	<ul style="list-style-type: none"> • ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Kierunek działań	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Zakładu Gospodarki Komunalnej w Łącznej Skarżysko Kościelne • Wymiana oświetlenia ulicznego		nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach • zmniejszenie strat ciepła w budynkach • poprawa standardu życia
	Chwilowe	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych
Ochrona przed hałasem Skarżysko-Kamienna • Przebudowa ul. Langiewiczza • Przebudowa ul. Pułaskiego na odcinku od ul. Armii Krajowej do ul. Moniuszki • Przebudowa ul. Głównej i Rajdowej • Budowa ul. Jodłowej • Przebudowa ul. Kochanowskiego • w Skarżysku-Kamiennej • Budowa ul. Borówkowej • Budowa ul. Św. Alberta • Budowa ulic: Krzemowa, Granitowa, Bazaltowa, Marmurowa, Bursztynowa, Szmaragdowa • Przebudowa ul. Spacerowej na odcinku od ul. Żurawiej do ul. Jastrzębiej w Skarżysku-Kamiennej • Przebudowa ulic: Dzielnej, Hubala, Świerkowej i Dębowej • Budowa ulic w Osiedlu Ptasie • Budowa ulic Fabrycznej i Chemicznej na osiedlu Dolna Kamienna Suchedniów • Przebudowa ul. Powstańców 1863 oraz ul. Krótkiej • Przebudowa odcinka drogi gminnej ul. Kielecka • Przebudowa drogi gminnej ul. Sportowa • Przebudowa drogi gminnej Ostojów-Krzyżka- Podłazie	Bezpośrednie	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia zwiększonej emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów, zanieczyszczenia wód w chwili niekorzystnych spływów powierzchniowych • występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątanania nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania • poprawa stanu technicznego ścieżek rowerowych: bezpieczeństwa i komfortu ich użytkowania
	Pośrednie	• zmniejszenie emisji spalin i pyłów poprzez poprawę nawierzchni dróg i usprawnienie przejazdów • poprawa zdrowia mieszkańców
	Wtórne	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	Skumulowane	• możliwość wystąpienie negatywnych oddziaływań w przypadku realizacji kilku zadań równocześnie - planuje się stworzenie harmonogramu niekolidujących robót inwestycyjnych • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zanieczyszczeń do powietrza
	Krótkoterminowe	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia zwiększonej emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów, zanieczyszczenia wód w chwili niekorzystnych spływów powierzchniowych
	Średnioterminowe	• występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątanania nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania • zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z poprawą nawierzchni - ograniczenie emisji hałasu i wibracji, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Długoterminowe	• występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątanania nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Kierunek działań	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa drogi gminnej Mostki (Szelejtów) • Przebudowa drogi gminnej ul. Stokowiec • Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej na rzece Żarnówce <p>Bliżyn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa drogi gminnej Górki-Barwinek-Mroczków • w miejscowości Górki i Mroczków • Budowa drogi wewnętrznej Gilów-Górki w miejscowości Gilów i Górki • Budowa drogi gminnej Bliżyn ul. Źródłana w m-sc Bliżyn wraz z oświetleniem • Budowa drogi Gminnej Bliżyn ul. Skrajna wraz z oświetleniem 		<ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania • zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z poprawą nawierzchni - ograniczenie emisji hałasu i wibracji, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza • poprawa stanu technicznego ścieżek rowerowych, bezpieczeństwa i komfortu ich użytkowania
	Stałe	<ul style="list-style-type: none"> • występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątania nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania • zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z poprawą nawierzchni - ograniczenie emisji hałasu i wibracji, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Chwilowe	<ul style="list-style-type: none"> • w fazie realizacji i eksploatacji wskutek wypadków i zdarzeń na drogach (np. wypadki drogowe, zdarzenia z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne, niewłaściwe i niedostateczne zabezpieczenie robót drogowych i samej drogi w wyniku błędnego rozpoznania warunków środowiskowych np. uwarunkowań geologicznych, hydrologicznych powodujących erozję) - wszelkie negatywne oddziaływania będą niezwłocznie eliminowane przez odpowiednie służby
<p>Gospodarowanie wodami Skarżysko-Kamienna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa zbiornika Bzin <p>Skarżysko Kościelne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa zbiornika retencyjnego Michałów 	Bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • znaczne - retencja spowoduje przekształcenia istniejącej doliny rzecznej, nadbrzeżnych łąk i podmokłości terenu wraz z szatą roślinną w zbiornik wodny (przekształcenie trwałe) - zmiana ekosystemu rzeczno-jeziornego • naruszenie powierzchni ziemi • przekształcenia krajobrazu • podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia zwiększonej emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • poprawa bezpieczeństwa powodziowego
	Pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • mogą dotyczyć minimalnie zmienionego klimatu okolic po przeprowadzeniu inwestycji - oddziaływanie pozytywne na faunę i florę najbliższych okolic zbiornika wodnego
	Wtórne	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań podczas wykorzystania zbiornika do celów rekreacyjnych - związane ze zwieszoną presją turystyczną • korzyści ekonomiczne z wykorzystania terenów pod rekreację
	Skumulowane	<ul style="list-style-type: none"> • podczas prowadzenia inwestycji oddziaływania trudne do przewidzenia, dotyczące przekształcenie powierzchni, utraty roślinności i ingerencji w wody, możliwości wystąpienia katastrofy budowlanej
	Krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia zwiększonej emisji spalin i hałasu

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Kierunek działań	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
		z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • zakłócenia w funkcjonowaniu migracji zwierząt (ryb)
	Średnioterminowe	• zależne od szybkości zmian następujących w środowisku naturalnym - oddziaływanie związane jest ze zmianą sposobu użytkowania gruntów - zamiana koryta rzeki i niezagospodarowanych terenów na zbiornik wodny i jego otoczenie
	Długoterminowe	• uzależnione przede wszystkim od zastosowanych rozwiązań technicznych oraz sposobu zagospodarowania obiektu na etapie eksploatacji • zmiana sposobu zagospodarowania terenu, powierzchni ziemi i krajobrazu • wpływ na stan i drożność korytarzy ekologicznych, eutrofizację wód w zbiornikach, zmiany stosunków wodnych na terenach przyległych, oddziaływanie na wody podziemne, powstawanie nowych siedlisk, przeobrażenie krajobrazu • wzbogacenie świata ichtiofauny oraz fauny na skutek powstania nowego ekosystemu – zbiornik wodny • pozytywny wpływ na roślinność ze względu na podwyższenie poziomu wody - możliwość powstania obszarów wilgotnych o wyższych walorach przyrodniczych w stosunku do obecnych
	Stałe	• retencja wód • powstanie nowego obiektu rekreacyjnego
	Chwilowe	• brak oddziaływania
Gospodarka wodno-ściekowa Skarżysko-Kamienna: • Budowa kanalizacji deszczowej na odcinku od skrzyżowania ul. Sokolej z ul. Żeromskiego do skrzyżowania ul. Niepodległości z ul. Zielną Suchedniów • Budowa podczyszczalni wód deszczowych ul. Spokojna, Suchedniów • Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Kielecka-Warszawska • Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Żeromskiego • Przebudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej ul. Powstańców i Krótka • Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Langiewiczza, Słoneczna, Jarzębinowa	Bezpośrednie	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • podczas przeprowadzania inwestycji możliwość ingerencji w istniejącą szatę roślinną (może zostać przekształcona niewielka ilość powierzchni zajmowana przez roślinność ruderalną, której likwidacja nie spowoduje istotnych strat przyrodniczych - nie zostanie naruszona różnorodność biologiczna) - inwestycja prowadzona będzie w pasie drogowym lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie, na terenach zagospodarowanych zabudowy mieszkaniowej • skutkiem realizacji inwestycji będzie wyposażenie mieszkań w infrastrukturę sprzyjającą ochronie środowiska, a zwłaszcza zasobów wodnych
	Pośrednie	• wzrost wartości rynkowej budynków i przestrzeni
	Wtórne	• wzrost świadomości ekologicznej użytkowników • poprawa standardu życia • przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego sieci kanalizacyjnej nie przewiduje się oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe i inne elementy środowiska naturalnego
	Skumulowane	• możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań w przypadku realizacji kilku zadań

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Kierunek działań	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Bliżyn <ul style="list-style-type: none"> • Budowa kanalizacji sanitarnej z rozbudową sieci wodociągowej w miejscowości Bliżyn i Ubyszów • Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bliżyn, Gilów i Gostków • Rozbudowa sieci kanalizacyjnej zgodnie z posiadaną dokumentacją pn. „Koncepcja programowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków dla gminy Bliżyn” Łączna <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja oczyszczalni ścieków w Kamionkach Skarżysko Kościelne <ul style="list-style-type: none"> • Kanalizacja m. Kierz Niedźwiedzi 		równocześnie - planuje się stworzenie harmonogramu niekolidujących robót inwestycyjnych <ul style="list-style-type: none"> • przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego sieci kanalizacyjnej nie przewiduje się oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe i inne elementy środowiska naturalnego
	Krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • w fazie budowy sieci i obiektów towarzyszących – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane
	Średnioterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • w przypadku budowy kanalizacji sanitarnej brak konieczności ciągłej kontroli stanu napełnienia zbiornika na ścieki (szamba) i jego opróżniania oraz ograniczenie wycieku z nieszczelnych szamb do gruntu i wód gruntowych
	Długoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • wymuszenie racjonalizacji gospodarki wodno-ściekowej w gminie • poprawa stanu wód • poprawa standardu życia • eksploatacja sieci kanalizacyjnej nie powoduje negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe, krajobraz, nie emituje hałasu
	Stale	<ul style="list-style-type: none"> • korzyści ekologiczne: racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej w gminie, racjonalne wykorzystywanie zasobów wód podziemnych, zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia wody pitnej, poprawa jakości wód podziemnych i powierzchniowych • wzrost wartości rynkowej budynków i przestrzeni • poprawa standardu życia
	Chwilowe	<ul style="list-style-type: none"> • w sytuacjach awaryjnych (np. uszkodzenie sieci) może nastąpić wyciek wody lub ścieków i potencjalne uszkodzenie terenu, na którym wystąpiła awaria - planowany przebieg sieci umożliwi łatwy dostęp do uszkodzonego elementu sieci i szybką jego wymianę
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów Suchedniów <ul style="list-style-type: none"> • Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Suchedniów oraz prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych 	Bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • usprawnienie odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców • zmniejszenie ilości odpadów na terenie gminy • poprawy warunków sanitarnych w miejscu ewentualnego nielegalnego składowania odpadów
	Pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców
	Wtórne	<ul style="list-style-type: none"> • brak oddziaływania - odpady komunalne i odpady z dzikich wysypisk zostaną wywiezione i zabezpieczone w odpowiednim miejscu składowania poza terenem gminy
	Skumulowane	<ul style="list-style-type: none"> • brak oddziaływania
	Krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • w trakcie wykonywania prac przy likwidacji dzikiego wysypiska i uzależnione jest od składu odpadów nielegalnie składowanych
	Średnioterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • występujące w trakcie przewożenia odpadów
	Długoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie ilości odpadów niewłaściwie składowanych na terenie gminy
	Stale	<ul style="list-style-type: none"> • usprawnienie odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Kierunek działań	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
		<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie ilości odpadów na terenie gminy
	Chwilowe	<ul style="list-style-type: none"> • brak oddziaływania
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów Gminy Powiatu Skarżyskiego <ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja programu usuwania azbestu 	Bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • zmniejszenie ilości odpadów niebezpiecznych na terenie gminy • poprawy warunków sanitarnych w miejscu ewentualnego nielegalnego składowania wyrobów azbestowych
	Pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie emisji pyłu do powietrza
	Wtórne	<ul style="list-style-type: none"> • brak oddziaływania - odpad azbestowy i odpady z dzikich wysypisk zostaną wywiezione i zabezpieczone w odpowiednim miejscu składowania poza terenem gminy
	Skumulowane	<ul style="list-style-type: none"> • brak oddziaływań
	Krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • podczas prowadzenia robót - związane z lokalnymi utrudnieniami na terenie danej inwestycji oraz z koniecznością zachowania szczególnej ostrożności w pracy z azbestem oraz przepisów BHP (oddziaływania na zdrowie ludzi)
	Średnioterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie emisji pyłów do środowiska.
	Długoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa komfortu życia ludzi • ograniczenie emisji pyłów do środowiska
	Stałe	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu środowiska oraz zdrowia ludzi
	Chwilowe	<ul style="list-style-type: none"> • brak oddziaływania

7.4. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań przewidzianych do realizacji. Jest to jednak kwestia uzależniona od harmonogramu prowadzonych robót i na obecnym etapie trudna do zidentyfikowania. Na tą chwilę przewiduje się, że zakres i skala planowanych w "Programie..." inwestycji nie powoduje ryzyka skumulowania oddziaływań – realizacja zadań będzie rozłożona w czasie, inwestycje będą prowadzone przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i minimalizacji uciążliwości ich prowadzenia.

Aby uniknąć uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi należy dokładnie ustalić harmonogram prac oraz na bieżąco informować z określonym wyprzedzeniem zainteresowane strony (tj. mieszkańców, administratorów sieci infrastrukturalnych) o zamiarze prowadzenia prac budowlanych.

Korzystne dla środowiska naturalnego oraz zdrowia lokalnej społeczności jest także łączenie realizacji poszczególnych prac na tych samych obiektach przez różnych administratorów, w tym samym czasie - np. podczas przebudowy nawierzchni odcinka drogi można wykonać wszystkie planowane prace na sieciach infrastruktury, zlokalizowanych w pasie drogowym. Wszelkie inwestycje powinny być prowadzone przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i minimalizacji uciążliwości dla środowiska i ludzi.

7.5. Oddziaływanie planowanych inwestycji

7.5.1. Oddziaływanie planowanych inwestycji na poszczególne formy ochrony przyrody

Część zapisanych w "Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego..." inwestycji jest obecnie w fazie koncepcji – brak jest szczegółowych rozwiązań technologicznych, zakresu prac itp. W związku z powyższym nie ma możliwości przeprowadzenia szczegółowej analizy oddziaływania na środowisko.

Dla inwestycji mogących oddziaływać na środowisko zostaną sporządzone raporty oddziaływania na środowisko, w chwili kiedy będzie wykonana dokumentacja techniczna i ustalony zakres inwestycji oraz gdy inwestycja będzie wymagała sporządzenia takiego raportu.

Oddziaływanie inwestycji na Park Narodowy oraz parki krajobrazowe na terenie Powiatu Skarżyskiego:

Cele ochrony	Zakazy
Świętokrzyski Park Narodowy	
<p>Park narodowy tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody; • chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu; • polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody; • pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów; • użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczenia i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody; • zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody; • pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu; • niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów; • palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego; • prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony; • stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów; • zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, amatorskiego połowu ryb, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych; • ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego; • wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony oraz psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas;

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Cele ochrony	Zakazy
	<ul style="list-style-type: none"> • wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego; • ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach będących w trwałym zarządzie parku narodowego, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego; • umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego; • zakłócania ciszy; • używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, • wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu; • biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, • prowadzenia badań naukowych - w parku narodowym bez zgody dyrektora parku; • wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska; • wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych; • organizacji imprez rekreacyjno-sportowych - w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego.
<p>Oddziaływanie zaplanowanych inwestycji: Świętokrzyski Park Narodowy zajmuje tylko niewielki fragment na terenie gminy łączna. Są to tereny leśne, w obrębie których nie planuje się przeprowadzania żadnych inwestycji, w tym inwestycji, które mogłyby znacząco wpływać na środowisko.</p>	
<p>Parki Krajobrazowe</p>	
<p>Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów • racjonalne wykorzystywanie zasobów złóż kopalni • zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy) • zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową • zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności torfowisk 	<ul style="list-style-type: none"> • realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późn/ zm.) • umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Cele ochrony	Zakazy
<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej • zachowanie układów i obiektów zabytkowych, w tym pozostałości Staropolskiego Okręgu przemysłowego, a także licznych miejsc pamięci narodowej • preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu • zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych • zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych <p>ograniczenie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych • dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej • likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno- błotnych • wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych • prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.
<p>Sieradowicki Park Krajobrazowy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów • zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej • racjonalne wykorzystywanie zasobów złóż kopalin • zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy) • zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową • zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, • zachowanie układów i obiektów zabytkowych, w tym pozostałości Staropolskiego Okręgu Przemysłowego, a także licznych miejsc pamięci narodowej • preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu • zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych • zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych <p>ograniczenie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz</p>	
<p>Oddziaływanie zaplanowanych inwestycji: Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach parków krajobrazowych nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2021 poz. 741 ze zm.). Oznacza to, że ich realizacja służy interesowi publicznemu na poziomie samorządowym. W projekcie "Programu..." do inwestycji celu publicznego należą zadania: rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, poprawa stanu technicznego dróg publicznych, budowa zbiorników wodnych, gospodarka odpadami. Wobec powyższego dla tych zadań inwestycyjnych, wymienione powyżej zakazy nie obowiązują. Zadania inwestycyjne zaplanowane są na terenach już</p>	

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Cele ochrony	Zakazy
zainwestowanych, w większości są to zadania w miejscowościach (inwestycje w centrach miejscowości, w konkretnych obiektach) lub inwestycje liniowe (np. drogi, sieci kanalizacyjne). Na terenach Parków Krajobrazowych inwestycje będą prowadzone w taki sposób, aby nie naruszać zakazów ustanowionych dla tych obszarów i przy realizacji poszczególnych inwestycji będą respektowane zasady ochrony środowiska wynikające z regulacji prawnych dla zminimalizowania ewentualnych oddziaływań na środowisko. Inwestycje mają charakter proekologiczny - nie będą podejmowane żadne konfliktowe inwestycje. Przejściowe oddziaływania mogą dotyczyć głównie fazy przeprowadzania inwestycji (np. budowy) i zostaną usunięte po jej przeprowadzeniu i uprzątnięciu terenu.	

Oddziaływanie inwestycji na Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie Powiatu Skarżyskiego:

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów	Zakazy
Obszary Chronionego Krajobrazu	
Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu	
<p>W Podkieleckim OChK zastosowano podział na strefy krajobrazowe A, B, C.</p> <p>Strefa A</p> <p>a) zachowanie cennych ekosystemów;</p> <ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych, – prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania, – likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci; <p>b) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;</p> <ul style="list-style-type: none"> – edukacja ekologiczna, – ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk, – likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci; <p>c) zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego, poprzez utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie naturalnych polderów,</p> <p>d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,</p> <p>e) utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód;</p> <ul style="list-style-type: none"> – likwidacja części rowów melioracyjnych, poprzez odstąpienie od ich konserwacji, – rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę, – uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; 2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; 3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; 4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; 5. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych; 6. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. <p>Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zadrzewień śródpolnych określonych w pkt. 3, występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów	Zakazy
<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności, – ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, – likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci, <p>f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi, poprzez zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,</p> <p>g) ochrona atrakcyjnych panoram i wewnątrz widokowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> – powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji, – uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku. 	<p>lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych nie dotyczy konieczności zapewnienia dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej; 3. zakazów określonych w pkt. 2 i 4, w przypadku realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki; 4. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w pkt. 2, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu; 5. terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.
<p>Strefa B</p> <p>a) zachowanie cennych ekosystemów;</p> <ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych, – prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; stosowanie rębni gniazdowej w cennych płatach siedlisk; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie użytkowania, – likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci; <p>b) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;</p> <ul style="list-style-type: none"> – edukacja ekologiczna, – ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk, – likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci; <p>c) ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> – odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska, – zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji, – zachowanie i zwiększanie powierzchni zalesionych, – zalesianie poza powierzchniami cennych przyrodniczo siedlisk, – likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci; <p>d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; 2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; 3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; 4. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych. <p>Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zadrzewień śródpolnych określonych w pkt. 3, występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych; 2. zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych kolidujących z zapewnieniem dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej; 3. realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów	Zakazy
<p>e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;</p> <ul style="list-style-type: none"> – promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania, – utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych, <p>f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, – stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo, <p>g) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> – powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji, – uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku, <p>h) zachowanie wartości kulturowych obszaru;</p> <ul style="list-style-type: none"> – promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa, – rewitalizacja obiektów zabytkowych, – poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych, promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych, – edukacja. 	<p>głównym nurtem rzeki, określonych zakazem w pkt. 2;</p> <p>4. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, określonych zakazem w pkt. 2;</p> <p>5. terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.</p>
<p>Strefa C</p> <p>a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;</p> <ul style="list-style-type: none"> – edukacja ekologiczna, – ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk, – likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci; <p>b) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,</p> <p>c) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;</p> <ul style="list-style-type: none"> – promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania, – utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych, <p>d) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, – stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo, <p>e) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nie ustala się zakazów

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów	Zakazy
<ul style="list-style-type: none"> – powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji, – uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku, f) zachowanie wartości kulturowych obszaru; – promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa, – rewitalizacja obiektów zabytkowych, – poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych, – promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych, – edukacja. 	
<p style="text-align: center;">Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków • zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywienia lub też sukcesji • utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych • zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych • ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; • szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne • zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej 	<ul style="list-style-type: none"> • zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką • likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych • dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka • likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych. <p>Zakazy, o których mowa nie dotyczą:</p>
<p style="text-align: center;">Suchedniowsko-Oblęgarski Obszar Chronionego Krajobrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrona dużych kompleksów leśnych dla zachowania różnorodności biologicznej lasu • zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk łąk • zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych • zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej 	<ul style="list-style-type: none"> • terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu • terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego
<p style="text-align: center;">Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrona dużych kompleksów leśnych dla zachowania różnorodności 	

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów	Zakazy
<p>biologicznej lasu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk łąk • zachowanie naturalnych stanowisk roślinności kserotermicznej; • zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych • zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej 	<p>wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu; • ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.
<p>Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; • zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywienia lub też sukcesji; • utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; • zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych; • ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; • szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne; • zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej. 	
<p>Oddziaływanie planowanych inwestycji: Zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach obszarów chronionego krajobrazu nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2021 poz. 741 ze zm.). Oznacza to, że ich realizacja służy interesowi publicznemu na poziomie samorządowym.</p> <p>W projekcie "Programu..." do inwestycji celu publicznego należą zadania: rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, poprawa stanu technicznego dróg publicznych, budowa zbiorników wodnych, gospodarka odpadami. Wobec powyższego dla tych zadań inwestycyjnych, wymienione powyżej zakazy nie obowiązują. Zadania inwestycyjne zaplanowane są na terenach już zainwestowanych, w większości są to zadania w miejscowościach (inwestycje w centrach miejscowości, w konkretnych obiektach) lub inwestycje liniowe (np. drogi, sieci kanalizacyjne). Na terenach OChK inwestycje będą prowadzone w taki sposób, aby nie naruszać zakazów ustanowionych dla tych obszarów i przy realizacji poszczególnych inwestycji będą respektowane zasady ochrony środowiska wynikające z regulacji prawnych dla zminimalizowania ewentualnych oddziaływań na środowisko. Inwestycje mają charakter proekologiczny - nie będą podejmowane żadne konfliktowe inwestycje. Przejściowe oddziaływania mogą dotyczyć głównie fazy przeprowadzania inwestycji (np. budowy) i zostaną usunięte po jej przeprowadzeniu i uprzątnięciu terenu.</p> <p>Budowa zbiornika Bzin planowana jest częściowo w Suchedniowsko-Oblęgarskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Przedsięwzięcie to jest zawarte Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego terenu „Ośrodek Rekreacyjny Bzin” na obszarze miasta Skarżyska-Kamiennej. Według ustawy o gospodarce nieruchomościami planowane przedsięwzięcie jest inwestycją celu publicznego. W związku z powyższym, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody nie dotyczy go zakazy obowiązujące dla Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W uzgodnieniach do mpzp wykazano, że wprowadzone zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym nie wpłyną negatywnie na SOOChK, uwzględnia się zasady czynnej ochrony ekosystemów. W związku z koniecznością wycinki drzew</p>	

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów	Zakazy
na projektowanym obszarze zbiornika, wprowadza się tereny zalesień pozwalające przywrócenie równowagi przyrodniczej, wyrównanie szkód, zachowanie walorów przyrodniczych.	

Oddziaływanie inwestycji na rezerваты przyrody na terenie Powiatu Skarżyskiego:

Cele ochrony	Zakazy
Rezerваты przyrody: Świnia Góra im. Stanisława Barańskiego, Dalejów i Ciechostowice	
Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.	<ul style="list-style-type: none"> • budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody • chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu • polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody • pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów • użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczenia i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody • zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody; • pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu • niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów • palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody; • prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony • stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów • zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody • amatorskiego połowu ryb, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody
Oddziaływanie inwestycji: Dla wszystkich rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie powiatu skarżyskiego utworzone zostały plany ochrony - Rozporządzenie Nr 57/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z 18 listopada 2002 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody. Rezerваты położone są na terenach leśnych, w zwartych kompleksach, w ich centrach. W związku z powyższym, żadne prace inwestycyjne nie są zaplanowane i nie będą wykonywane na terenach w/w rezerwatów.	

Oddziaływanie inwestycji na pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne i użytki ekologiczne na terenie Powiatu Skarżyskiego:

Pomniki przyrody	
Pomniki przyrody podlegają ochronie prawnej	W stosunku do pomników przyrody obowiązują zakazy na podstawie prawa miejscowego w zakresie zgodnym z obowiązującą ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 1098).
Oddziaływanie inwestycji: W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na terenie gminy istniejące pomniki przyrody nie będą narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu ich ochrony. Inwestycyjne prowadzone będą poza obszarem lokalizacji pomników przyrody.	
Stanowisko dokumentacyjne	
Stanowisko dokumentacyjne podlega ochronie prawnej	<ul style="list-style-type: none"> • niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu • wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, • uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby, • wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości, • zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego, • dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej, • budowy budynków, budowli obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu
Oddziaływanie inwestycji: W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na terenie gminy Suchedniów istniejące stanowisko dokumentacyjne nie będzie narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu jego ochrony. Inwestycyjne prowadzone będą poza obszarem lokalizacji stanowiska dokumentacyjnego.	
Użytki ekologiczne	
Użytki ekologiczne podlegają ochronie prawnej.	<ul style="list-style-type: none"> • niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru • wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym • uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby • wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości • zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego; • dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej • wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych • likwidowania, małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych • budowy budynków, budowli obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu
Oddziaływanie inwestycji: Użytki ekologiczne znajdują się na terenach niezagospodarowanych, często trudnodostępnych, gdzie nie planuje się przeprowadzania inwestycji. Ze względu na charakter obszarów ewentualne inwestycje byłyby trudne bądź niemożliwe do przeprowadzenia	

Oddziaływanie planowanych inwestycji na obszary Natura 2000: Lasy Suchedniowskie (PLH260010), Ostoja Sieradowicka (PLH260031), Dolina Krasnej (PLH260001), Łysogóry (PLH260002), Lasy Skarżyskie (PLH260011), Ostoja Barcza (PLH260025), Uroczysko Pięty (PLH260012)., Dolina Czarnej (PLH260015)

Celem utworzenia europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie różnorodności biologicznej krajów Unii Europejskiej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny na jej terytorium. Na obszarach takich zabrania się podejmowania działań mogących:

- w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000,
- pogorszyć integralność Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Na obszarach NATURA 2000, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Obszary naturalne w powiecie to przeważnie obszary leśne i obszary łąk, dlatego też ryzyko przeprowadzania na ich terenie jakichkolwiek inwestycji budowlanych nie jest duże. Przyjmuje się ponadto, że wszelkie inwestycje liniowe prowadzone będą wyłącznie w istniejących pasach drogowych, a organizowanie zaplecza poza terenem ochrony. Nie przewiduje się zajmowania terenów niezmiennych, podlegających rygorom ochronnym. Nie przewiduje się, aby zadania liniowe mogły spowodować utratę bądź fragmentację siedlisk przyrodniczych, miejsc bytowania, żerowania zwierząt, w tym gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000 na terenie powiatu skarżyskiego.

Dla obszarów Natura 2000 Lasy Suchedniowskie, Dolina Krasnej i Dolina Czarnej utworzono plany zadań ochronnych (PZO), w których zidentyfikowane zostały istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, cele działań ochronnych, działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. W odniesieniu do pozostałych ww. obszarów Natura 2000 w trakcie opracowywania są projekty planów zadań ochronnych. Aktualnie sporządzone zostały ekspertyzy przyrodnicze określające m.in. aktualne występowanie i rozmieszczenie przedmiotów ochrony w danym obszarze Natura 2000.

Plany Zadań Ochronnych dla Obszarów Natura 2000 na terenie Powiatu Skarżyskiego:

Nazwa obszaru	Plan zadań ochronnych
Lasy Suchedniowskie	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Suchedniowskie PLH260010 - Dz. Urz. Woj. Świąt. 2014 r. poz. 1458 Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 24 listopada 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Suchedniowskie PLH260010 - Dz. Urz. Woj. Świąt. 2014 r. Poz. 3297
Dolina Krasnej	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Krasnej PLH260001 - Dz. Urz. Woj. Świąt. Poz. 1450

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Nazwa obszaru	Plan zadań ochronnych
	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 5 listopada 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Krasnej PLH260001 - Dz. Urz. Woj. Święt. Poz. 2948 Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 11 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Krasnej PLH260001 - Dz. Uz. Woj. Święt. 2016 Poz. 572
Dolina Czarnej	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015 (Dz. Urz. Woj. Święt. 2014. Poz. 1561) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 grudnia 2014 r. zmieniające zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015 (Dz. Urz. Woj, Święt. 2014 Poz. 257) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 8 kwietnia 2016 r. zmieniające zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH26001 (Dz. Urz. Woj, Święt. 2016 Poz. 1291)

Większość działań inwestycyjnych będzie prowadzona na terenach zurbanizowanych, już przekształconych. Na terenach leśnych, łąkowych itp. inwestycje będą ograniczone do wąskiego pasa prowadzenie inwestycji, aby znacząco nie naruszać siedlisk.

Nie ma podstaw przypuszczać, aby przedsięwzięcia mogły spowodować utratę bądź fragmentację siedlisk przyrodniczych i miejsc bytowania, żerowania i lęgu gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000 na terenie Powiatu Skarżyskiego.

Większość działań zaproponowanych w POS będzie miało wymierny efekt ekologiczny, będzie pozytywnie wpływać na jakość środowiska w perspektywie długoterminowej.

W części na obszarze Natura 2000 Lasy Suchedniowskie planuje się budowę zbiornika wodnego Bzin.

Oddziaływanie inwestycji na Obszary Natura 2000 na terenie Powiatu Skarżyskiego:

Nazwa	Zadania wykonywane na obszarze	Cele ochrony	Przedmiot ochrony	Integralność obszarów	Spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000
Lasy Suchedniowskie	<p>Obszar obejmuje tereny w gminach Suchedniów, Bliżyn i łączna, w niewielkiej części są to tereny zurbanizowane. Ewentualne inwestycje nie powinny być prowadzone na terenach niezagospodarowanych. W części na obszarze Natura 2000 Lasy Suchedniowskie planuje się budowę zbiornika wodnego Bzin.</p>	<p>Zaplanowane działania inwestycyjne będą prowadzone na terenach zurbanizowanych, już przekształconych. Inwestycje na etapie eksploatacji nie będą naruszać celów ochrony wyznaczonych dla obszaru. Planowane przedsięwzięcia nie będą powodować opóźnienia lub przerwania procesu osiągnięcia celów ochrony obszaru.</p>	<p>Żadna z inwestycji nie powinna naruszyć siedlisk wyznaczonych na obszarze. Przedsięwzięcia nie będą powodować utraty, bądź fragmentacji siedlisk przyrodniczych oraz miejsc bytowania, żerowania i lęgu gatunków fauny. Planowane przedsięwzięcia nie będą zaburzać równowagi, rozmieszczenia gatunków, które są wskaźnikami właściwego stanu ochrony oraz zaburzać czynników sprzyjających utrzymaniu właściwego stanu ochrony obszaru. Kwestie oddziaływań na siedliska, w przypadku wykonywania inwestycji, należy rozpatrywać każdorazowo indywidualnie i przyjmować rozwiązania chroniące je przed negatywnym oddziaływaniem. W przypadku stwierdzenia występowania chronionych siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, może być wymagane uzyskanie przez Inwestora zezwoleń na odstąpienie od zakazów wydawanych w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.</p>	<p>Planowane inwestycje nie naruszą integralności obszaru Natura 2000 Lasy Suchedniowskie - nie przewiduje się naruszenia struktur i procesów ekologicznych, które są warunkiem do trwałego i prawidłowego funkcjonowania siedlisk przyrodniczych.</p>	<p>Spójność pomiędzy obszarami Natura 2000 - tworzącymi korytarze ekologiczne - nie zostanie naruszona poprzez realizację zadań na obszarze Powiatu.</p>
Lasy Skarżyskie	<p>Obszar obejmuje tereny w gminach Skarżysko-Kamienna, Skarżysko Kościelne, Bliżyn, w niewielkiej części są to tereny zurbanizowane. Ewentualne inwestycje nie powinny być prowadzone na terenach niezagospodarowanych.</p>			<p>Planowane inwestycje nie naruszą integralności obszaru Natura 2000 Lasy Skarżyskie - nie przewiduje się naruszenia struktur i procesów ekologicznych, które są warunkiem do trwałego i prawidłowego funkcjonowania siedlisk przyrodniczych.</p>	

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Nazwa	Zadania wykonywane na obszarze	Cele ochrony	Przedmiot ochrony	Integralność obszarów	Spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000
Ostoja Sieradowicka	Obszar obejmuje tereny niezagospodarowane w gminie Suchedniów, na których nie przewiduje się lokalizacji inwestycji.	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy celów ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Sieradowicka.	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Sieradowicka.	Realizacja projektu "Programu Ochrony Środowiska..." nie naruszy integralności obszarów Natura 2000.	Realizacja projektu "Programu Ochrony Środowiska..." nie naruszy spójności Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.
Dolina Krasnej	Obszar obejmuje tereny niezagospodarowane w gminie Bliżyn, gdzie nie przewiduje się lokalizacji inwestycji.	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy celów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Krasnej.	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Krasnej.		
Łysogóry	Obszar obejmuje niewielki teren niezagospodarowany w gminie Łączna, gdzie nie przewiduje się lokalizacji inwestycji.	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy celów ochrony obszaru Natura 2000 Łysogóry	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 Łysogóry		
Ostoja Barcza	Obszar obejmuje niewielki teren niezagospodarowany w gminie Łączna, gdzie nie przewiduje się lokalizacji inwestycji.	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy celów ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Barcza.	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Barcza.		
Uroczysko Pięty	Obszar obejmuje teren niezagospodarowany w gminie Bliżyn, gdzie nie przewiduje się lokalizacji inwestycji.	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy celów ochrony obszaru Natura 2000 Uroczysko Pięty.	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy celów przedmiotu ochrony Natura 2000 Uroczysko Pięty.		
Dolina Czarnej	Obszar obejmuje niewielki teren niezagospodarowany w gminie Bliżyn, gdzie nie przewiduje się lokalizacji inwestycji.	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy celów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej.	Realizacja projektu dokumentu nie naruszy przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej.		

7.5.2. Oddziaływanie planowanych inwestycji na elementy przyrody

Oddziaływanie planowanych inwestycji na elementy przyrody:

Element przyrody	Opis elementu przyrody (cel ochrony, zakazy)	Oddziaływanie inwestycji
ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów	<p>W zakresie ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów obowiązują następujące akty prawne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016, poz. 2183), • Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409), • Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014, poz. 1408). <p>Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie trwałego zachowania gatunków roślin, zwierząt występujących w przyrodzie w stanie dzikim oraz gatunków grzybów. Ochroną gatunkową objęte są gatunki rzadkie, zagrożone wyginięciem w wyniku zmian zachodzących w środowisku determinowanych działalnością człowieka, odgrywających istotną rolę w funkcjonowaniu ekosystemów.</p> <p>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt zabrania: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania lub chwytania, umyślnego niszczenia ich jaj i form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zdobywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków, wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów.</p> <p>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin określa gatunki roślin objętych ochroną ścisłą (z wyszczególnieniem gatunków) wymagających ochrony czynnej, gatunki roślin objęte ochroną częściową, gatunki roślin objęte ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania a także gatunki roślin wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref. W stosunku do dziko występujących roślin należących</p>	<p>Siedliska przyrodnicze zostały wyznaczone celem ochrony miejsc bytowania cennych z punktu widzenia przyrodniczego gatunków roślin i zwierząt. Zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji większości inwestycji realizowanych na terenie powiatu nie będą podejmowane umyślne działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu w/w czynności zabronionych w odniesieniu do podlegających ochronie zarówno całkowitej jak i częściowej gatunków dziko występujących chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Inwestycje nie wpłyną w sposób znaczący na populacje gatunków.</p> <p>Przed realizacją inwestycji, która np. wymaga wycinki drzew, w zależności od przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, może zostać wydany na wniosek inwestora odstępstwo od zakazu wydaną w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Zadanie budowy zbiornika Bzin realizowane będzie na obszarach wodno-błotnych i łąkowych. Na terenie objętym inwestycją znajduje się część siedliska przyrodniczego kod 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe o powierzchni 0,2 ha. W stosunku do ogółu powierzchni siedlisk tego typu, występujących na całym obszarze Natura 2000 Lasy Suchedniowskie wynoszącej 258 ha, - nie jest to zbyt znacząca wartość. By zapewnić dobry stan siedliska priorytetowego, w planie mpzp zmniejszono powierzchnię planowanego zbiornika. Budowa zbiornika wodnego nie powinna zaburzyć istniejących ekosystemów. Realizacja inwestycji w okresie długoterminowym przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego regionu, w jej wyniku powstanie cenny ekosystem wodny z bogactwem ichtiofauny, ptaków przybrzeżnych, roślin wodnych, itp. Ponadto realizacji inwestycji wpłynie</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Element przyrody	Opis elementu przyrody (cel ochrony, zakazy)	Oddziaływanie inwestycji
	<p>do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, wprowadza się zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkodzenia, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków, wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.</p> <p>W stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków, o których mowa w lp. 301 w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy: przetrzymywania okazów gatunków; zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub transportu okazów gatunków. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów.</p> <p>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów określa gatunki dziko występujących grzybów objętych ochroną ścisłą, ochroną częściową, ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania a także gatunki dziko występujących grzybów wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref. W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, wprowadza się zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkodzenia, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków, wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.</p> <p>W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną częściową obowiązują następujące zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkodzenia, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru, umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.</p> <p>W stosunku do innych niż dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową wprowadza się zakaz umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów.</p>	<p>w sposób pozytywny na zwiększenie ilości gatunków zwierząt bytujących na obszarze zbiornika i w jego otoczeniu o ptactwo wodne, ryby, itp.</p> <p>W wyniku zahamowania deficytu wody inwestycja spowoduje poprawę: warunków mikroklimatycznych w okolicznych lasach, poprawi możliwość uzyskania odnowień naturalnych, odporności lasów na działanie niekorzystnych czynników biotycznych, abiotycznych i antropologicznych oraz wpłynie na kondycję zdrowotną drzewostanu i zapewni lepsze warunki bytowania fauny.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Element przyrody	Opis elementu przyrody (cel ochrony, zakazy)	Oddziaływanie inwestycji
drożność korytarzy ekologicznych i zadrzewień	Na terenie powiatu znajdują się główne korytarze ekologiczne: Częstochowa – Wschód (GKPdC-4), Góry Świętokrzyskie, Dolina Wisły (GKPdC-3B) i Dolina Ozanki (GKPdC-3A) oraz pomniejsze korytarze lokalne występujące m.in. w rejonie rzek i cieków powierzchniowych.	Nie przewiduje się działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy lądowych i wodnych. W ramach przebudowy istniejącej infrastruktury technicznej, np. dróg w razie konieczności przewiduje się m.in. budowę przejść dla zwierząt nad i pod drogą, budowę przepustów wodnych. Działania te będą ukierunkowane na zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się zwierząt. Ewentualna, przyszła budowa zbiornika wodnego Bzin także nie naruszy tej ciągłości. Działania są ukierunkowane na zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się zwierząt.
ekosystemy wodno-błotne, łąki i torfowiska	<p>Obszary wodno-błotne stanowią, wraz z obszarami leśnymi, podstawowe układy przyrodnicze, które spełniają funkcje, min.: hamują odływ wód podziemnych do rzek, retencjonują wody podziemne i powierzchniowe, oczyszczają wody, akumulują ograniczony węgiel i azot, podtrzymują i wzbogacają różnorodność form życia.</p> <p>W „Strategii rozwoju obszarów wodno-błotnych w Polsce” określono cele nadrzędne dla takich obszarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienia ciągłości istnienia i naturalnego charakteru środowisk zachowanych dotychczas obszarów wodno-błotnych oraz pełnionych przez nie funkcji ekologicznych, • zatrzymania procesu degradacji i zanikania środowisk wodno-błotnych, • restytucji przyrodniczej obszarów zdegradowanych. <p>Ochrona ta powinna być realizowana w odniesieniu do całych ekosystemów, jak i pojedynczych elementów składających się na różnorodność biologiczną: biotopów wodno-błotnych, zbiorowisk roślinnych, a także cennych gatunków fauny i flory.</p>	<p>Żadne z zadań infrastruktury liniowej, zadań w budynkach, nie będzie realizowane na obszarach wodno-błotnych oraz na terenach łąkowych. Nie przewiduje się aby te działania mogły pogarszać stan środowiska w obszarach wodno-błotnych oraz na terenach podmokłych.</p> <p>Zadania dotyczące budowy zbiorników wodnych będą związane z naruszeniem obszarów wodno-błotnych, zajęciem łąk i obszarów przyrzecznych - dla tych zadań należy przeprowadzić osobną procedurę administracyjną i uzyskać stosowne pozwolenia.</p>
krajobraz	O rodzaju oddziaływań inwestycji na krajobraz decyduje przede wszystkim ich rozmieszczenie i ciągłość w przestrzeni (charakter liniowy), a także parametry dotyczące wysokości, kubatury czy też materiału konstrukcyjnego. Nowe elementy w krajobrazie mogą przecinać istniejące układy przyrodnicze, przestrzenne i wpływać na zespoły krajobrazowe. Jednakże postrzeganie nowych obiektów w krajobrazie jest odczuciem subiektywnym i w wielu przypadkach zależy od nastawienia wobec nowych, potencjalnych dominant w krajobrazie.	Większość inwestycji zawartych w projekcie dokumentu nie będzie ingerowało znacząco w krajobraz. Inwestycje wykonane na terenach zurbanizowanych będą miały pozytywny wpływ na krajobraz, ponieważ w wyniku ich przeprowadzania zostaną odpowiednio zagospodarowane oraz dostosowane do pełnienia nowych funkcji tereny zaniedbane oraz tereny, gdzie infrastruktura techniczna będzie zmodernizowana i służąca poprawie środowiska. Inwestycjami, które mogą wpłynąć negatywnie na krajobraz są np.: budowa zbiorników wodnych (zmiana

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Element przyrody	Opis elementu przyrody (cel ochrony, zakazy)	Oddziaływanie inwestycji
		<p>krajobrazu z rzeczno-łukowego na zbiornik wodny). Wpływ tych inwestycji na krajobraz jest różny w zależności od typu otoczenia w jakim są zlokalizowane. Najbardziej intensywne oddziaływania są identyfikowane na obszarach naturalnych, otwartych (na terenach pól, łąk). Takie inwestycje szybko jednak wtapiają się w otoczenie, nie powodując dysharmonii, zwłaszcza po odpowiednim zagospodarowaniu otoczenia. Dla tych zadań należy przeprowadzić osobną procedurę administracyjną i uzyskać stosowne pozwolenia.</p> <p>Lokalizacja inwestycji bezwzględnie powinna być przeprowadzona w zgodzie do zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do istniejących miejscowych planów zagospodarowania, w związku z czym nie powinny naruszać wartości ładu przestrzennego.</p>
<p>wody powierzchniowe i podziemne (w tym: GZWP Nr 415 Górna Kamienna, GZWP Nr 419 Bodzentyn, GZWP Nr 414 Zagnańsk, GZWP Nr 412 Szydłowiec-Goszczewice i ujęcie wody) oraz odprowadzenie i oczyszczanie ścieków (w tym</p>	<p>Cele środowiskowe i zasady ochrony wód określa art. 38 ustawy „Prawo wodne” z dnia 18.07.2001 (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 624 ze zm.). Wody jako integralna część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin podlegają ochronie. Celem ich ochrony jest utrzymanie oraz poprawa ich jakości oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych. Cele powinny być osiągnięte poprzez podejmowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju. Działania te w szczególności powinny polegać na stopniowej redukcji i w konsekwencji eliminacji zanieczyszczeń szkodliwych dla środowiska wodnego. W obu przypadkach wskazano na konieczność utrzymania co najmniej dobrego stanu chemicznego wód. W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, na podstawie art. 4 RDW (dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) oraz w „MasterPlanie dla obszaru dorzecza Wisły” określone zostały cele środowiskowe dla wód powierzchniowych, obszarów chronionych oraz wód podziemnych. Zgodnie z zapisami w/w dokumentu, dla naturalnych części wód celem środowiskowym będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, natomiast dla silnie zmienionych oraz sztucznych części wód - co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Dla wód podziemnych określono następujące główne cele środowiskowe:</p>	<p>Inwestycje zawarte w projekcie "Programu..." nie będą powodować negatywnych skutków i oddziaływać na wody podziemne i powierzchniowe. Działania dotyczące rozbudowy sieci wodociągowej, kanalizacyjnej są inwestycjami proekologicznymi i nie przyniosą negatywnych skutków. W odniesieniu do budowy zbiorników wodnych - wpływ na wody powierzchniowe i podziemne musi być wykazany w stosunku do konkretnego przedsięwzięcia i jego uwarunkowań.</p> <p>W odniesieniu do art.81 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz zapisów „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” i „MasterPlanu” dla obszaru dorzecza Wisły” należy stwierdzić, że większość planowanych inwestycji nie będą wywierać negatywnego wpływu na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Na terenie Powiatu Skarżyskiego występują GZWP Nr 415</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Element przyrody	Opis elementu przyrody (cel ochrony, zakazy)	Oddziaływanie inwestycji
wód deszczowych)	<ul style="list-style-type: none"> • zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych • zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych • zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasileniem wód podziemnych • wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. <p>W każdej strefie ochrony wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia określone odrębnie dla każdego ujęcia. Znajdują się one w pozwoleniach wodnoprawnych wydanych przez uprawnione urzędy. Dla ujęć wód podziemnych określona jest strefa ochrony bezpośredniej. Nakazy w strefie bezpośredniej dotyczą m.in.: konieczności ogrodzenia strefy w ustanowionych granicach, zagospodarowania strefy zgodnie z projektem i utrzymywania na nim bezwzględnej czystości, zapewnienia odprowadzenia wód opadowych tak, aby nie przedostały się do obudowy studni.</p> <p>W strefach bezpośredniej ochronnych ujęcia wody wprowadza się następujące zakazy m.in.: budownictwa nie związanego ściśle z pracą wodociągu, zajmowania terenu na inne cele poza ujmowaniem wody, zamieszkiwania ludzi, wprowadzania i pobytu zwierząt, rolniczego i ogrodniczego wykorzystywania terenu, lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych, olejów, materiałów łatwopalnych itp., wjazdów pojazdów poza niezbędnymi do usuwania awarii lub wykonywania remontów urządzeń służących do poboru wody.</p>	<p>Górna Kamienna, GZWP Nr 419 Bodzentyn, GZWP Nr 414 Zagnańsk, GZWP Nr 412 Szydłowiec-Goszczewice. Wszystkie zbiorniki posiadają strefę ochronną ponieważ wody podziemne nie są równomiernie chronione przed zanieczyszczeniami. Głównym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczenia, a w miarę możliwości przywrócenie i zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników oraz zachowanie naturalnej funkcji tych wód w ekosystemie. Eksploatacja wód podziemnych na terenie opracowania prowadzona jest studniami wierconymi. W każdej strefie ochrony wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia określone odrębnie dla każdego ujęcia., które znajdują się w pozwoleniach wodnoprawnych wydanych przez uprawnione urzędy. Strefy te dzieli się na teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. W ramach strefy pośredniej wyróżnia się część wewnętrzną przylegającą do terenu ochrony bezpośredniej oraz część zewnętrzną. Nakazy w strefie bezpośredniej dotyczą m.in.: konieczności ogrodzenia strefy w ustanowionych granicach, zagospodarowania strefy zgodnie z projektem i utrzymywania na nim bezwzględnej czystości, zapewnienia odprowadzenia wód opadowych tak, aby nie przedostały się do obudowy studni.</p> <p>W strefach ochronnych ujęcia wody wprowadza się następujące zakazy w strefie bezpośredniej m.in.: budownictwa nie związanego ściśle z pracą wodociągu, zajmowania terenu na inne cele poza ujmowaniem wody, zamieszkiwania ludzi, wprowadzania i pobytu zwierząt, rolniczego i ogrodniczego wykorzystywania terenu, lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych, olejów, materiałów łatwopalnych itp., wjazdów pojazdów poza</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Element przyrody	Opis elementu przyrody (cel ochrony, zakazy)	Oddziaływanie inwestycji
		<p>niezbędnymi do usuwania awarii lub wykonywania remontów urządzeń służących do poboru wody. W strefie pośredniej ujęcia wody zakazuje się: budowy nowych ujęć wód podziemnych dla zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę i dla działalności gospodarczej, lokalizowania inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska, lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych, przechowywania i składowania odpadów promieniotwórczych, wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi. Ponadto: lokalizowania zakładów przemysłowych i ferm chowu zwierząt, budowy nowych zabudowań gospodarczych i mieszkalnych, budowy magazynów nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin, zakładania gospodarstw ogrodniczych i sadowniczych o intensywnej uprawie owoców i warzyw, wydobywania kopalin.</p> <p>Zadania zawarte w projekcie dokumentu nie naruszają zapisów co do stref ochronnych ujęć wody i GZWP.</p>
<p>na emisję zanieczyszczeń do powietrza</p>	<p>W sprawie emisji zanieczyszczeń do powietrza za obowiązujące przyjmuje się Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2021 poz. 845).</p> <p>Dla zadań z omawianego terenu ponadto należy uwzględniać także zapisy Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych (Uchwała Nr XXII/291/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020r.).</p>	<p>Poprzez termomodernizację budynków i modernizację źródeł ciepła nastąpi wzrost oszczędności energii, redukcja strat ciepła, ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m. in. CO₂, SO₂) do środowiska. Funkcjonowanie sieci gazowej zapewni mieszkańcom dostęp do paliwa, które powoduje znacznie mniejszą emisję zanieczyszczeń do atmosfery niż stosowane dotychczas paliwa węglowe, co przyczyni się do poprawy stanu środowiska, atmosfery, ograniczenie zjawiska „niskiej emisji”.</p> <p>Przeprowadzanie powyższych inwestycji ma zdecydowanie krótkotrwały wpływ na ludzi na etapie realizacji, a efekty działań w fazie eksploatacji będą znacząco pozytywne i odczuwalne w perspektywie długoterminowej.</p> <p>Realizacja zadań ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Element przyrody	Opis elementu przyrody (cel ochrony, zakazy)	Oddziaływanie inwestycji
oddziaływania pól elektromagnetycznych na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności	<p>Zasady ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.</p> <p>Ochrona przed niekorzystnym działaniem pola elektromagnetycznego polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska naturalnego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym, • zmniejszenie poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane. 	<p>W projekcie "Programu..." nie przewiduje się realizacji inwestycji, które byłyby potencjalnymi emitorami pól elektromagnetycznych i które miałyby znaczący wpływ na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności. Działające na terenie powiatu stacje elektroenergetyczne są obiektami ogrodzonymi, gdzie nie występują przekroczenia dopuszczalnych norm promieniowania elektromagnetycznego. Pola elektromagnetyczne emitowane przez urządzenia zamykają się w granicach obiektu i nie wpływają niekorzystnie na otoczenie. Nie przewiduje się lokalizacji urządzeń, które miałyby większy wpływ na promieniowanie elektromagnetyczne dla mieszkańców niż obecnie istniejące.</p>
gospodarkę odpadami	<p>Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska są odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych, które dziś w większości trafiają na składowisko odpadów. Odpady takie zbierane są selektywnie poprzez: Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, sklepy RTV i AGD, pojemniki w instytucjach na konkretne rodzaje odpadów, apteki, stacje demontażu pojazdów, itp. Prowadzenie stałej edukacji i informacji dotyczącej konieczności selektywnego zbierania tych odpadów, ze wskazaniem miejsc ich składowania, a także pokazującej szkodliwość ich oddziaływania na zdrowie i środowisko w przypadku niewłaściwego postępowania, powinno w rezultacie przyczynić się do znaczącej poprawy stanu środowiska w powiecie.</p>	<p>W ramach projektu "Programu..." przewiduje się realizację racjonalnej gospodarki odpadami, w tym: prowadzenie selektywnej zbiórki według zasady "zaśmiecający płaci", odzysk surowców, odbiór odpadów niebezpiecznych. Racjonalna gospodarka oraz prowadzenie selektywnej zbiórki i odzysk surowców, stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska, a szczególnie powierzchni ziemi. Istotnym zadaniem gminy jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest. W przypadku braku realizacji w/w zadań może nastąpić sytuacja składowania tego rodzaju odpadów w miejscach na ten cel nie przeznaczonych – zanieczyszczenie środowiska oraz zagrożenie dla zdrowia ludzi poprzez niewłaściwe usuwanie azbestu. (Oddziaływanie tego zadania opisano w poniższej tabeli).</p>
klimat	-	<p>Projekt dokumentu nie przewiduje inwestycji, która miałaby znaczący wpływ na zmianę klimatu i jej otoczenia. Budowa zbiorników wodnych może mieć wpływ na mikroklimat najbliższej okolicy.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Element przyrody	Opis elementu przyrody (cel ochrony, zakazy)	Oddziaływanie inwestycji
poziom hałasu	<p>Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1219 ze zm.) oraz ustawa z dnia 27 lipca 2001 roku o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085), regulują przepisy dotyczące klimatu akustycznego. Przepisy tych ustaw są wyrazem nowej, spójnej z ustawodawstwem Unii Europejskiej, polityki w zakresie ochrony środowiska.</p> <p>W odniesieniu do zagadnień akustycznych, wspomniane akty prawne dostosowują przepisy polskie do regulacji UE, w szczególności znajdującej podstawę prawną w regulacjach zawartych w Dyrektywie w sprawie oceny i zarządzania hałasem w środowisku (2002/49/EC).</p> <p>Ocena stanu środowiska w wyniku emisji hałasu dokonywana jest przy pomocy równoważnego poziomu dźwięku wyrażonego w dB. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku z dnia 14 czerwca 2007r. (tj. Dz. U. 2014, poz. 112) określa: dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby. Normy określone dla terenów zabudowy zagrodowej (w odniesieniu do jednej doby) wynoszą: $L_{Aeq D} = 65$ dB w porze dziennej, $L_{Aeq N} = 55$ dB w porze nocnej.</p> <p>Urządzenia stosowane podczas prac budowlanych powinny spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 28 maja 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 105, poz. 718).</p>	<p>Najbardziej uciążliwe dla otoczenia, wśród inwestycji przewidzianych w "Programie...", będą prace związane z przebudową ulic. Roboty drogowe o dużej koncentracji sprzętu budowlanego powodują istotne pogorszenie klimatu akustycznego w otoczeniu miejsca ich realizacji nawet do: 25 m - 83,4 dB(A), 50 m - 73,7 dB(A), 100 m - 58,3 dB(A), 200 m - 48,9 dB(A). Do szczególnie hałaśliwych robót należy zaliczyć: frezowanie nawierzchni, wykonywanie stabilizacji gruntu spoiwami hydraulicznymi oraz układanie warstw nawierzchni (w szczególności ich zagęszczanie). Hałas oraz drgania będą emitowane głównie przez maszyny spalinowe (koparki, ładowarki, spychacze), urządzenia budowlane (wiertarki, młoty, urządzenia pomocnicze, takie jak sprężarki, kompresory) i środki transportu. Maszyny budowlane i środki transportu stanowią źródła hałasu o mocy akustycznej w granicach 95-102 dB. Z tego względu prace budowlane powinny być wykonywane jedynie w porze dziennej. W miarę możliwości należy używać sprzęt i urządzenia w osłonach dźwiękoszczelnych oraz stosować odpowiedni sprzęt i środki transportu, ważna jest tutaj zarówno jakość sprzętu, jego prawidłowa eksploatacja i konserwacja, jak i dodatkowe wyposażenie w urządzenia zmniejszające niekorzystne oddziaływanie na środowisko. Dla sprzętu nowego obowiązują obecnie wymagania odnośnie emisji hałasu do środowiska. Inwestycja drogowa - nawet po jej zakończeniu - będzie nadal oddziaływała na klimat akustyczny okolicy. Hałas drogowy, w przypadku przebudowy drogi, może być mniejszy, niż przed przebudową, ze względu na poprawę stanu technicznego, płynności ruchu itp.</p> <p>Stosowanie powyższych zaleceń pozwoli na ograniczenie emisji hałasu i zminimalizuje negatywny wpływ na klimat akustyczny otoczenia podczas budowy. Na zwiększony</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Element przyrody	Opis elementu przyrody (cel ochrony, zakazy)	Oddziaływanie inwestycji
		poziom hałasu będą narażeni mieszkańcy posesji sąsiadujących z rejonem prowadzonych prac oraz osoby przebywające tymczasowo w pobliżu. Hałas związany z prowadzonymi pracami budowlanymi będzie występować okresowo. Uciążliwości związane z budową będą miały charakter tymczasowy i ustąpią w momencie ukończenia prac budowlanych.
ryzyko wystąpienia poważnych awarii	Przez pojęcie poważnych awarii rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania, lub transportu w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. W celu przeciwdziałania poważnym awariom organy Inspekcji Ochrony Środowiska: prowadzą kontrole podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii, prowadzą szkolenia dla organów administracji oraz podmiotów w/w, badają przyczyny powstawania oraz sposoby likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska, prowadzą rejestr zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku, w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska ,prowadzą rejestr poważnych awarii.	Zadania w ramach projektu dokumentu zmierzają do poprawy stanu infrastruktury technicznej, żeby zmniejszyć ryzyko awarii i niekorzystnych skutków dla środowiska, np. wycieku substancji ropopochodnych lub niebezpiecznych na drogach, zmniejszenia ryzyka awarii instalacji technicznej. W stosunku do zadania budowy zbiorników wodnych - wykonane badania geologiczne i hydrogeologiczne oraz projektowe, wykluczają możliwość wystąpienia awarii zapory, która wywoływałaby konsekwencje (dla ludzi i środowiska), o charakterze dużego ryzyka (w rozumieniu prawa ochrony środowiska). W związku z powyższym, w wyniku realizacji działań inwestycyjnych powinno zmniejszyć się zagrożenie poważną awarią, a w przypadku jej wystąpienia oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko powinno się zminimalizować.
obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego...		Planowane inwestycje nie wpłyną negatywnie na obiekty ważne dla dziedzictwa kulturowego występujące na terenie Powiatu

7.5.3. Oddziaływanie planowanych inwestycji na zdrowie i życie ludzi

Oddziaływanie inwestycji na zdrowie i życie ludzi:

Element	Oddziaływanie inwestycji
zdrowie i życie ludzi	<p>Większość zadań przewidzianych do realizacji na terenie Powiatu będzie miała pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi, ponieważ w ich wyniku zmniejszą się niekorzystne oddziaływania np. zmniejszenie uciążliwości hałasu czy emisji spalin w wyniku modernizacji dróg, oszczędne gospodarowanie wodą w wyniku przeprowadzenia inwestycji rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, oszczędność ciepła w wyniku termomodernizacji i budowy nowych budynków, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii itp. Projekty przewidziane do realizacji nie będą miały znaczącego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi, ponieważ są to zadania głównie budowlane, odbywające się z zamkniętym, zazwyczaj niewielkim obszarze, ograniczające swoje oddziaływanie do danego obiektu, terenu lub jego najbliższego otoczenia. Przy zachowaniu przepisów BHP oraz postępowania przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby zdrowie i życie ludzi.</p> <p>Większość zadań przewidzianych do realizacji na terenie gminy będzie miała pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi, ponieważ w ich wyniku zmniejszą się niekorzystne oddziaływania np. zmniejszenie uciążliwości hałasu czy emisji spalin w wyniku modernizacji dróg, oszczędne gospodarowanie wodą w wyniku przeprowadzenia inwestycji wodociągowej i rozbudowy kanalizacji sanitarnej, oszczędność ciepła w wyniku termomodernizacji budynków i, itp.</p> <p>Inwestycje kubaturowe przewidziane do realizacji na terenie gminy nie będą miały znaczącego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi, ponieważ są to zadania głównie budowlane lub remontowe odbywające się z zamkniętym, zazwyczaj niewielkim obszarze, ograniczające swoje oddziaływanie do danego obiektu lub jego najbliższego otoczenia. Przy zachowaniu przepisów BHP oraz postępowania przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby zdrowie i życie ludzi.</p> <p>Uciążliwości akustyczne związane z planowanymi inwestycjami liniowymi, w tym drogowymi, opisano w powyższym punkcie.</p> <p>W projekcie "Programu..." przewidziano do realizacji zadanie usuwania azbestu, które jest zadaniem mającym wpływ na gospodarkę odpadami oraz zdrowie ludzi. Oczyszczenie terenu gminy z azbestu dotyczyć będzie głównie terenów zurbanizowanych. Dlatego też ewentualne szkodliwe oddziaływanie w trakcie rozbioru będzie dotyczyło tylko niewielkiego obszaru, nie będzie znacząco wpływać na stan środowiska naturalnego. Warunkiem jest właściwe, zgodne z normami bezpieczeństwa, przeprowadzone przez wyspecjalizowane firmy usunięcie pokryć azbestowych.</p> <p>Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do prowadzenia takich prac oraz zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie materiałów zawierających azbest. Wykonawcy prac powinni posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają odpady niebezpieczne. Prace przy naprawie wyrobów zawierających azbest w obiektach i urządzeniach budowlanych lub prace mające na celu jego usunięcie z obiektu lub urządzenia budowlanego powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu właściwemu terenowemu organowi nadzoru budowlanego. Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych, zobowiązany jest do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon, • ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m przy stosowaniu osłon, • umieszczeniu tablic ostrzegawczych o treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem", "Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony", • zastosowania odpowiednich środków technicznych celem zmniejszenia emisji włókien azbestu.

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

Element	Oddziaływanie inwestycji
	<p>Prace związane z usuwaniem azbestu lub wyrobów zawierających azbest muszą być prowadzone w taki sposób, aby wyeliminować uwalnianie azbestu lub co najmniej zminimalizować pylenie do dopuszczalnych wartości stężeń w powietrzu regulowanych przepisami szczególnymi. Zapewnienie powyższego wymaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nawilżania wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywania w stanie wilgotnym przez cały czas pracy, • demontażu całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.), tam gdzie jest to technicznie możliwe, • odspajania materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze. <p>Demontaż wyrobów zawierających azbest nierozzerwalnie związany jest z procesem powstawania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych.</p> <p>Inne projekty przewidziane do realizacji na terenie gminy nie będą miały znaczącego oddziaływania na ludzi. Przy zachowaniu przepisów BHP oraz postępowania przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby ich zdrowie i życie.</p> <p>Większość zadań przewidzianych do realizacji na terenie gminy będzie miała w perspektywie długoterminowej pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi, ponieważ w ich wyniku zmniejszą się niekorzystne oddziaływania np. zmniejszenie uciążliwości hałasu czy emisji spalin w wyniku modernizacji dróg, oszczędne gospodarowanie wodą w wyniku przeprowadzenia inwestycji wodociągowania i budowy kanalizacji sanitarnej, oszczędność ciepła w wyniku termomodernizacji budynków, itp.</p>

8. Rozstrzygnięcia administracyjne dla planowanych przedsięwzięć

Budowa zbiornika Bzin

Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839). Może natomiast kwalifikować się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wobec tego, przed realizacją przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie realizowane. W chwili obecnej znane jest usytuowanie przedsięwzięcia – powyżej zbiornika Rejowskiego na rzece Kamiennej w kierunku osiedla mieszkaniowego Bór. Skala i usytuowanie poszczególnych elementów zależą od przyszłego inwestora. Przedsięwzięcie jest zawarte w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego terenu „Ośrodek Rekreacyjny Bzin” na obszarze miasta Skarżyska-Kamiennej” (Uchwała nr L/41/2014 Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej z dnia 15 maja 2014r. Dz. Urz. Woj. Świąt. z dnia 30 czerwca 2004r. poz. 1935), który został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w ramach której sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko. Według art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015r. poz. 782 ze zm.) planowane przedsięwzięcie jest inwestycją celu publicznego. Ponadto inwestycja wpisana jest do Programu Małej Retencji Województwa Świętokrzyskiego” z dnia 27 grudnia 2007r. (Uchwała Sejmiku Województwa Nr IX/192/07) oraz krajowego Programu Rozwoju Retencji.

Na terenie objętym inwestycją znajduje się część siedliska przyrodniczego o kodzie 91E0 – łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, będącego przedmiotem ochrony w w/w obszarze Natura 2000. Jest to niewielki teren zajętości (ok. 0,2 ha), w stosunku do obszaru tego siedliska występującego w całym obszarze Natura 2000 Lasy Suchedniowkie (258 ha). By zapewnić dobry stan siedliska priorytetowego, w mpzm zmniejszono powierzchnię planowanego zbiornika, w związku z czym realizacja inwestycji nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na cele ochrony, przedmiot ochrony i integralność i spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Budowa zbiornika Michałów

Inwestycja może kwalifikować się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - zgodnie z zapisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839). Budowa zbiornika wpisana jest do Programu Małej Retencji Województwa Świętokrzyskiego” z dnia 27 grudnia 2007r. (Uchwała Sejmiku Województwa Nr IX/192/07) Ciekim zasilającym zbiornik będzie rzeka Żarnówka. Zbiornik będzie pełnił funkcję retencyjno-rekreacyjną, jego objętość użyteczna wyniesie 900 tys. m³.

9. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028"

Prawidłowo realizowany rozwój przestrzenny powiatu powinien uwzględniać ochronę środowiska naturalnego oraz eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócić jego funkcjonowanie.

Część obiektów i form zagospodarowania przestrzeni, w stosunku do których przewidziano zadania inwestycyjne, zapisane w projekcie "Programu..." (np. inwestycje z zakresu przebudowy dróg itp.) już istnieje. Obecny dokument uwzględnia głównie zmiany dotyczące podniesienia atrakcyjności terenów gminnych oraz aktywizacji obszarów wiejskich, zarówno w aspekcie gospodarczym, społecznym, jak i środowiskowym.

Poniżej przedstawiono potencjalne zmiany stanu środowiska, jakie mogłyby mieć miejsce w przypadku braku realizacji ustaleń projektu "Programu...":

- pogorszenie jakości powietrza
- wzrost niekorzystnego oddziaływania hałasu na ludzi
- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku ze zwiększonym wytwarzaniem ścieków
- zmniejszanie się zasobów wodnych
- postępująca degradacja gleb
- postępująca degradacja zasobów przyrodniczych oraz walorów kulturowych
- wzrost zużycia surowców i wody
- niewłaściwą gospodarkę odpadami komunalnymi, przemysłowymi i niebezpiecznymi
- pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Należy zatem przyjąć, że ewentualne negatywne skutki dla środowiska byłyby większe przy braku realizacji zamierzeń omawianego dokumentu.

10. Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu POŚ dla Powiatu Skarżyskiego

Działania łagodzące to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na element środowiska społecznego lub przyrodniczego.

Działania kompensujące to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia.

Projekt "Programu..." nie jest konkretnym opracowaniem określającym szczegółowo planowane działania na terenie powiatu. Jak wykazano w powyższych rozdziałach większość zaproponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto dokument przedstawia ogólne propozycje inwestycji i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska

zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Ze względu na charakter i skalę planowanych zadań ujętych w „Programie ...” nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i życia ludzi. Teren, na którym prowadzone będą działania inwestycyjne nie wykracza poza granice administracyjne powiatu skarżyskiego.

Proponowane środki i zalecenia minimalizacji niekorzystnych oddziaływań na środowisko

Element środowiska przyrodniczego	Środki/zalecenia minimalizacji niekorzystnych oddziaływań
Zdrowie ludzi	<ul style="list-style-type: none"> Oznakowanie obszarów, gdzie prowadzone będą prace budowlane w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac, Stosowanie sprawnego technicznie sprzętu oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP, Ograniczanie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu, Stosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych
Świat zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> Wykonywanie inwentaryzacji budynków przed przystąpieniem do prac budowlanych pod kątem występowania ptaków oraz nietoperzy, Prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków oraz rozrodu nietoperzy czy innych gatunków ważnych ze względów przyrodniczych, których występowanie stwierdzono, W sytuacji braku możliwości prowadzenia prac w okresie pozalęgowym odpowiednio wcześniej należy zabezpieczyć budynki przed możliwością zakładania w nich lęgówisk, Prowadzenie prac budowlanych i modernizacyjnych w możliwie najkrótszym czasie
Świat roślin	<ul style="list-style-type: none"> Wprowadzanie nowych obszarów zieleni urządzonej, dostosowanej do warunków siedliskowych oraz nawiązującej do otoczenia, Zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót budowlanych, z poszanowaniem wymagań ochrony środowiska, Prowadzenie ręcznych wykopów w sąsiedztwie systemów korzeniowych w czasie wykonywania prac budowlanych, Zabezpieczenie pni drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego (np. włókniny i obudowy drewniane), Maksymalnie ograniczać rozmiary planów budowy
Wody powierzchniowe i podziemne	<ul style="list-style-type: none"> Zabezpieczenie placów budowy (skład materiałów, odpadów) w sposób zapobiegający kontaktowi z wodami opadowymi i gruntowymi, Zbierać w sposób selektywny powstające odpady i gromadzić je czasowo do momentu wywozu na składowisko odpadów lub innego zagospodarowania, Kontrola szczelności instalacji paliwowych pojazdów i maszyn wykorzystywanych w czasie prac budowlanych celem zapobieżenia możliwości miejscowego skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi, Zapewnienie zaplecza socjalnego oraz przenośnych toalet dla pracowników budowy oraz regularne opróżnianie toalet z wykorzystaniem samochodów asenizacyjnych wyposażonych w odpowiedni sprzęt, Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych
Jakość powietrza	<ul style="list-style-type: none"> Zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót w szczególności poprzez: systematycznie sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn budowlanych
Powierzchnia ziemi	<ul style="list-style-type: none"> Przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez inwestycje przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań Przed rozpoczęciem prac ziemnych należy zebrać warstwę gleby (humus), a po

Element środowiska przyrodniczego	Środki/zalecenia minimalizacji niekorzystnych oddziaływań
	zakończeniu prac rozplantować na powierzchni terenu, <ul style="list-style-type: none"> • Przestrzeganie prawidłowej gospodarki odpadami
Krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> • Zintegrowanie nowych przedsięwzięć inwestycyjnych z istniejącą rzeźbą terenu • Nie wprowadzenia elementów dyszarminizujących w chronionym krajobrazie
Klimat	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczanie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum celem ograniczenia emisji spalin, • Stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu, • Stosować urządzenia o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń
Zabytki i dobra materialne	<ul style="list-style-type: none"> • W wyniku realizacji przedsięwzięć nastąpi rozwój i odnowienie infrastruktury technicznej, odnowienie obiektów publicznych w wyniku termomodernizacji, • W wyniku realizacji inwestycji wzrośnie atrakcyjność gminy dla przyszłych inwestorów oraz zwiększy się standard życia lokalnej społeczności

W stosunku do konkretnych inwestycji należy przewidzieć odrębne działania zapobiegające naruszeniom zasobów środowiskowych:

- realizacja zadań rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej i przebudowy oczyszczalni ścieków - opracowanie koncepcji budowy zgodnej z warunkami ukształtowania terenu i rzeczywistymi potrzebami długoterminowymi, odpowiednie zabezpieczenie terenu prac ziemnych, właściwe postępowanie ze sprzętem, powstałymi odpadami, przestrzeganie dziennej pory prowadzenia prac, odtworzenie szaty roślinnej naruszonej w czasie budowy, uprzątniecie terenu
- realizacja zadań przebudowy ulic i mostu w ciągu drogi gminnej na rzece Żarnówce - dopasowanie technologii, zabezpieczenie spływu z nawierzchni jezdni, odpowiednie zabezpieczenie terenu prac ziemnych, odpowiednie zabezpieczenie krzyżujących się instalacji, właściwe postępowanie ze sprzętem, powstałymi odpadami, przestrzeganie dziennej pory prowadzenia prac, odtworzenie szaty roślinnej naruszonej w czasie budowy, ewentualna budowa przejść dla zwierząt, uprzątniecie terenu
- realizacja zadań termomodernizacji obiektów - opracowanie technologii, dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt, korzystanie z nowoczesnych technologii i urządzeń niskoemisyjnych
- realizacja zadania usuwania azbestu (stosowanie się do przepisów BHP oraz przepisów związanych z właściwą rozbiórką, składowaniem i wywozem materiałów zawierających azbest, wykonywania zadania przez wyspecjalizowane podmioty).

Prace budowlane powinny zostać wykonane: pod nadzorem archeologicznym i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (jeśli inwestycja dotyczy budynku zabytkowego lub znajduje się w rejonie zainteresowania archeologicznego), w uzgodnieniu z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska i Inspektorem Sanitarnym.

11. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie POŚ dla powiatu skarżyskiego

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach POŚ ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto dokument przedstawia ogólne propozycje przedsięwzięć i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań w ramach POŚ silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy budowie nowych dróg, urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii, należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać:

- warianty lokalizacji
- warianty konstrukcyjne i technologiczne
- warianty organizacyjne
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że się nie zmienia, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

Na etapie sporządzania prognozy dysponowano dokumentami strategicznymi opracowanymi dla Powiatu Skarżyskiego, które pozwoliły na sprawdzenie w jaki sposób proponowane w „Programie ...” rozwiązania dostosowane są do planów inwestycyjnych. Realizacja zadań w zakładanych ramach czasowych będzie w większości przypadków uzależniona od pozyskania środków zewnętrznych (pomocowych).

12. Oddziaływania transgraniczne projektu "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028"

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku oraz z Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Powiat Skarżyski nie jest położony w obszarze przygranicznym, a realizacja „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach „Programu Ochrony Środowiska...” ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu dokumentu nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

13. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu

W trakcie opracowywania "Prognozy..." utrudnianie dotyczyły braku planów i lokalizacji dla niektórych przedsięwzięć na terenie powiatu.

W trakcie prac nad "Programem Ochrony Środowiska..." opierano się na wszelkich dostępnych materiałach dotyczących opracowania diagnozy obecnego stanu środowiska Powiatu Skarżyskiego i gmin, w jego skład wchodzących, oraz na dokumentach planistycznych gminy i innych podmiotów.

Podczas wdrażania "Programu..." zakłada się wykorzystanie obecnie znanych i używanych metod, technik, technologii. Dlatego też schematy: oceny, wdrażania, ewaluacji, monitoringu jego wskaźników, i finansowania „Programu...” zostały nakreślone.

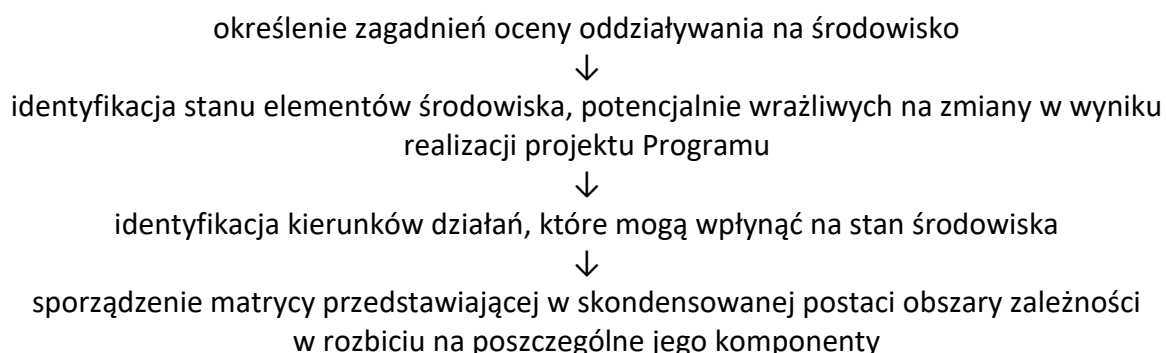
14. Informacje końcowe

14.1. Metody wykorzystane przy opracowaniu „Prognozy...” i analizie "Programu Ochrony Przyrody..."

Przy opracowywaniu Prognozy oddziaływania na środowisko dla "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” posłużono się następującymi metodami:

- aby w pełni ocenić czy poddawany prognozie dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierujące się zasadą zrównoważonego rozwoju zbadano zgodność "Programu..." z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla (wspólnotowych, krajowych, wojewódzkich),
- przeprowadzono analizę zgodności dokumentu z innymi dokumentami strategicznymi obowiązującymi na terenie powiatu,
- w bezpośrednim badaniu prognozy oddziaływania na środowisko dokumentu "Programu..." posłużono się metodą sporządzenia matrycy interakcji: wpływ danej inwestycji na poszczególne komponenty środowiska naturalnego oznaczono określonym symbolem.

Schemat przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko

Niniejsza "Prognoza oddziaływania na środowisko..." została opracowana na podstawie zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano również

informacje udostępnione przez: GIOŚ w Warszawie, WIOŚ w Kielcach, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Starostwa Powiatowego w Skarżysku-Kamiennej, a także posiadaną wiedzę i doświadczenia w zakresie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan ochrony środowiska na terenie gminy oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie.

14.2. Metody analizy realizacji skutków "Programu Ochrony Środowiska..."

Zasadnicze znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji projektu "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028" posiada organ wykonawczy powiatu. Projekt określa zasady oceny i monitorowania efektów jej realizacji (wskaźniki ilościowe i jakościowe), które pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych działań i związane z tym zmiany w środowisku.

Projekt "Programu..." jest dokumentem planistycznym, którego realizacja zależy od bardzo wielu czynników, nie tylko od możliwości inwestycyjnych poszczególnych gmin, ale też od planów i zasobów osób indywidualnych.

14.3. Metody analizy realizacji postanowień projektu POŚ

Projekt POŚ dla powiatu skarżyskiego określa zasady oceny i monitorowania efektów jego realizacji. W ramach każdego priorytetu zaproponowano wskaźniki ilościowe i jakościowe, które pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych działań i związane z tym zmiany w środowisku. Dla każdego wskaźnika określono także źródło pozyskiwania danych do weryfikacji, co znacznie ułatwi ich uzyskanie. Ocena realizacji Programu na podstawie wyznaczonych wskaźników dokonywana będzie co dwa lata.

W ramach prac nad Prognozą dokonano ich oceny i weryfikacji. Zamieszczone w Programie propozycje wskaźników monitorowania jego realizacji są właściwe i pozwalają w pełni ocenić zmiany jakie nastąpią w środowisku w wyniku jego realizacji.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, została opracowana zgodnie z ustawą „Prawo ochrony środowiska” i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze obszaru gminy. Zakres merytoryczny prognozy wynika z art. 41 ust. 2 w/w ustawy. Celem „Prognozy...” jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania „Programu...” na środowisko i stwierdzenie czy realizacja zawartych w niej założeń sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi. „Prognoza...” ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji „Programu...” na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu. Wpływ ten ma dotyczyć w szczególności: obszarów Natura 2000, bioróżnorodności przyrodniczej, roślin, zwierząt, ludzi, krajobrazu, wód, powierzchni ziemi, powietrza, klimatu, dóbr materialnych i dóbr kultury.

Powiat Skarżyski leży w centralno-północnej części województwa świętokrzyskiego. Graniczy z powiatami województwa świętokrzyskiego oraz województwa mazowieckiego. Powiat

Skarżyski tworzy 5 gmin: Skarżysko-Kamienna – gmina miejska, jednocześnie miasto powiatowe, Suchedniów – gmina miejsko-wiejska i gminy wiejskie: Bliżyn, Łączna i Skarżysko Kościelne. Powierzchnia ogólna Powiatu wynosi 395,5 km². Powiat Skarżyski liczy ogółem 73163 mieszkańców (wg stanu na 31.12.2020r.).

Skrócona charakterystyka środowiska Powiatu Skarżyskiego:

- położenie w makroregionie Wyżyna Kielecka (który obejmujące część Płaskowyżu Suchedniowskiego oraz fragmenty mezoregionów: od północy Garbu Gielniowskiego i Przedgórze Łżeckiego oraz od południa Gór Świętokrzyskich)
- występują głównie gleby bielcowe dominują gleby o niskiej wartości produkcyjnej (od IVa do VI, kompleksy żytnie słabe i najłabsze (żytnio-tubinowe))
- wody podziemne występują w poziomach: sylursko- dewońskim, triasowym, jurajskim i czwartorzędowym. Znajdują się tu 3 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: nr 415 – Górna Kamienna, 414 – Zagnańsk oraz w niewielkim fragmencie 413 - Goszczewice-Szydłowiec. Południowo-wschodnia część powiatu znajduje się w zasięgu Lokalnego Zbiornika Wód podziemnych nr 419 – Bodzentyn.
- główne rzeki Powiatu: Kamienna i Kamionka
- lasy zajmują powierzchnię 23 261,46 ha, w tym: lasy publiczne zajmują powierzchnię 19 536,61 ha, lasy prywatne 3 724,85 ha. Lasy państwowe należą do nadleśnictw: Skarżysko, Suchedniów, Zagnańsk i Stąporków
- indywidualne formy ochrony przyrody funkcjonujące w ramach Wielkoprzestrzennego Systemu Obszarów Chronionych to: Świętokrzyski Park Narodowy, Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy, Sieradowicki Park Krajobrazowy, Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu, Suchedniowsko-Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej, Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu, Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszary Natura 2000: „Lasy Suchedniowskie” PLH260010 i „Ostoja Sieradowicka” PLH260031, Dolina Krasnej (PLH260001) Łysogóry (PLH260002), Ostoja Sieradowicka (PLH260031), Lasy Skarżyskie (PLH260011), Ostoja Barcza (PLH260025), Uroczysko Pięty (PLH260012), Dolina Czarnej (PLH260015), Rezerwat „Świnia Góra im. Stanisława Barańskiego”, „Dalejów”, „Ciechostowice”, stanowiska dokumentacyjne i użytki ekologiczne.

W projekcie "Programu Ochrony Środowiska..." wyznaczono priorytety w zakresie ochrony środowiska dla powiatu:

- poprawa stanu środowiska w poszczególnych obszarach interwencji
- przyjazny środowisku naturalnemu rozwój gospodarczy

Działania w "Programie..." realizowane będą w latach 2021-2028 w podziale na grupy: ochrona klimatu i jakości powietrza, ochrona przed hałasem, ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze.

W "Prognozie..." przeprowadzone analizę stanu aktualnego środowiska naturalnego w powiecie oraz analizę zagrożeń dla jego poszczególnych komponentów. Przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji zadań na następujące elementy: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi i gleby, przyrodę i krajobraz. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych,

średnioterminowych, długoterminowych i stałych i chwilowych) przedstawione zostały w podziale na poszczególne grupy zadań. Ponadto wykazano wpływ inwestycji na:

- poszczególne formy ochrony przyrody,
- chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów,
- na drożność korytarzy ekologicznych i zadrzewień,
- ekosystemy wodno- błotne, łąki i torfowiska,
- krajobraz,
- na wody powierzchniowe i podziemne oraz odprowadzenie i oczyszczanie ścieków (w tym wód deszczowych),
- oddziaływanie pól elektromagnetycznych z urządzeń infrastruktury technicznej w terenach zabudowy mieszkaniowej oraz miejscach dostępnych dla ludności,
- gospodarkę odpadami,
- ryzyko wystąpienia poważnych awarii,
- klimat,
- poziom hałasu,
- zdrowie i życie ludzi.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych założeń "Programu...". Wykazano, że żadne z proponowanych działań nie ma znaczącego, negatywnego oddziaływania na środowisko. Potencjalne negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji: rozbudowy infrastruktury technicznej i infrastruktury drogowej. Dla większości przedsięwzięć bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. Działania podejmowane w ramach „Programu...” przyniosą dodatnie – pozytywne – skutki dla środowiska w perspektywie długoterminowej. Ponieważ większość proponowanych przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy, przed przystąpieniem do realizacji, rozważyć warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej i innych niezbędnych uzgodnień.

Szczegółowy wpływ konkretnej inwestycji na środowisko naturalne powinien zostać określony na etapie trwania procedury oddziaływania na środowisko tejże inwestycji. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uwzględniając łącznie wszystkie uwarunkowania przedsięwzięcia może w drodze postanowienia stwierdzić obowiązek przeprowadzenia oceny jego oddziaływania na środowisko.

Realizacja żadnego z proponowanych działań na terenie powiatu nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W przypadku, gdy "Program Ochrony Środowiska..." nie zostanie wdrożony prowadzi to może do pogłębiania się problemów ochrony środowiska (co negatywnie wpływać będzie m.in. na zdrowie mieszkańców).

Przeprowadzona analiza i ocena działań zawartych w projekcie "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Skarżyskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028" pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości

środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiskowych.